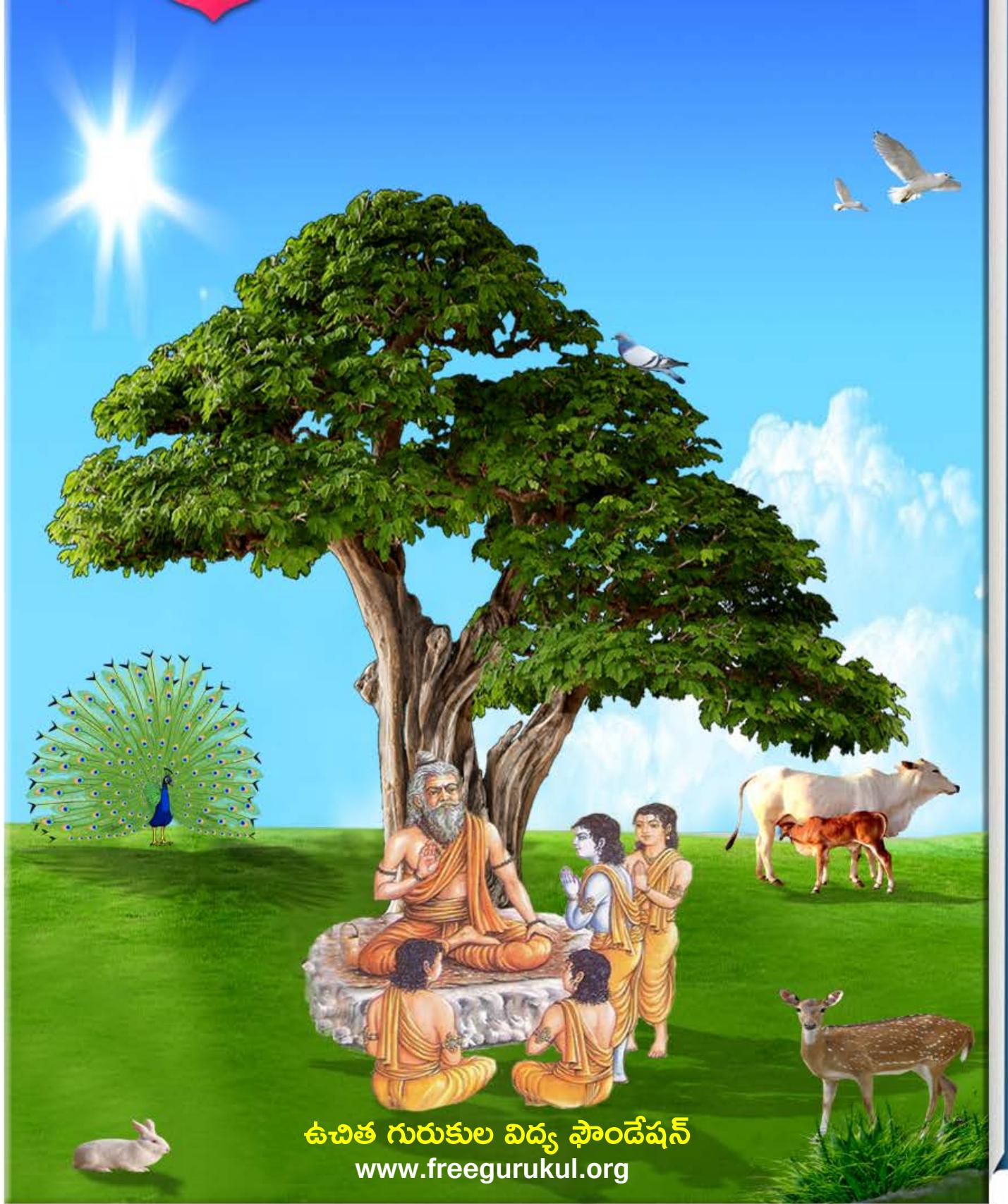

వేదములు

వేద వేదాంగ చంద్రిక

ఉత్తర గురుకుల విద్య పొందేషన్
www.freegurukul.org

సదాశివ సమారంభం

గురు దిక్షితాముహ్రి

గురు వెన్కటేశ్వర ముహ్రి

గురు శుక ముహ్రి

గురు నారద ముహ్రి

గురు వాస్తవికీ ముహ్రి

గురు కృప

శంకరాచార్య మధ్యమం

గురు దివిదాస్

గురు కశ్చీర్ దాస్

గురు శైలశ్వర మహా ప్రథము

గురు నాన్క్

గురు రామవెంకట స్వామి

గురు వీరబ్రహ్మండ్ర స్వామి

యోగి మేమన

అస్క్రూదాచార్య పర్యంతాం

గురు రమణ ముహ్రి

గురు యోగానంద

గురు శక్తివేదాంత ప్రథమాద

గురు మాయాశ స్వామి

గురు విద్యాపురాణాసంగిరి

గురు రంగ్రెశ్మీల పరమాచార్య

పందే గురుపరంపరాం..

“ఉచిత గురుకుల విద్య పొందేషన్” ద్వారా విలువలు, నైపుణ్యాలతో కూడిన విద్య ఉచితంగా + సులభంగా + ఆకర్షణీయంగా + నాణ్యతతో కూడి అందించే సేవా కార్యక్రమంలో బాగంగా ఈ పుస్తకాన్ని భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్ (డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా) నుంచి సేకలించి అందిస్తున్నాము. ఇందుకు మేము వారికి కృతజ్ఞత తెలియజేసుకుంటున్నాము.

సాయి రామ్ వారి సేవల విస్తరణలో బాగంగా ఈ పొందేషన్ స్థాపించబడినది. ఈ స్వచ్ఛంద సంస్కరణ ద్వారానే అన్ని సేవలు అందించబడును. ఇటువంటి పుస్తకాలు మీరు ప్రాసినట్టయితే లేక సేకరిస్తే మాకు తెలియజేయండి. మేము ప్రతి విద్యార్థికి ఉచితంగా అందేలా చేస్తాము, తద్వారా ఉన్నత విలువలు, నైపుణ్యాలు కలిగిన విద్యార్థులను మన దేశానికి అందించవచ్చు. మాతో కలిసి నవ భారత నిర్మాణ కార్యక్రమంలో పనిజేయటకు, భాగస్వామ్యం ఆగుటకు ఆసక్తి ఉంటే సంప్రభించగలరు.

ఈ గ్రంథాలను ఉచితంగా ఆన్ లైన్ లో చదువుటకు, బిగుమతి(డోస్టోప్) చేసుకొనుటకు గల మార్గాలు:

- 1) భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్: <http://www.new.dli.ernet.in>
- 2) ఉచిత గురుకుల విద్య పొందేషన్ వెబ్ సైట్ : www.freegurukul.org
- 3) సాయి రామ్ వెబ్ సైట్ : <https://sites.google.com/site/sairealattitudemanagement>
- 4) మొబైల్ అప్: Free Gurukul

గమనిక: భక్తిజ్ఞానం, ధర్మ ప్రచారార్థం ఉచితంగా eBook రూపంలో భారత ప్రభుత్వపు డిజిటల్ లైబ్రరీ సహాయంతో ఇవ్వడం జరిగింది. ఇది లాభార్జన దృష్టిలోని ఉచిత సేవ. ఈ సేవలో అంతర్జాలంలోని(ఇంటర్నెట్) లైసెన్సు / కాపీరైట్ అభ్యంతరాలు లేనివి అనుకోన్న పుస్తకాలను గ్రహించటం జరిగినది. అనుకోకుండా ఏవైనా అభ్యంతరకరమైనవి ఉన్నచో మాకు తెలుప మనవి, వాటిని తొలగించగలము అని మనవి చేసుకొంటున్నాము.

Website: www.freegurukul.org

Mobile App: Free Gurukul

email: support@freegurukul.org

Facebook: www.facebook.com/freegurukul Help Line / WhatsApp: 904 202 0123

“మన లక్ష్యం: విలువలు, నైపుణ్యాలతో కూడిన విద్య అనేబి ఉచితంగా + సులభంగా + ఆకర్షణీయంగా + నాణ్యతతో కూడి అందలికి అందించబడాలి “

ఉచిత గురుకుల విద్య పొందేషన్ – Free Gurukul Education Foundation

సర్వం పరమాత్మ పొద సమర్పణమన్న

ಭಾರತ ಪ್ರಭುತ್ವಪು ವೆಬ್ ಸೈಟ್ - ಡಿಜಿಟಲ್ ಲೈಬ್ರರಿ ಅಫ್ ಇಂಡಿಯಾ

<http://www.new.dli.ernet.in>

Digital Library of India: Inc.

www.new.dli.ernet.in

Digital Library of India

Hosted by: Indian Institute of Science, Bangalore in co-operation with CMU, IIT-H, NSF, ERNET and MCIT for the Govt. of India and 21 major participating centres.

Home Vision Mission Goals Benefits Content Selection Current Status People Funding Copyright Policy FAQ RFP

Books Journals Newspapers Palm-Leaves (Manuscripts)

Title: Ramayanam

Author:

Year: to

Subject: Any Subject

Language: Telugu

Scanning Centre: Any Centre

Clear Search

For the first time in history, the Digital Library of India is digitizing all the significant works of Mankind.

Click [Here](#) to know More about DLI New!

Books	Journals	Newspapers	Manuscripts
<ul style="list-style-type: none">Rashtrapati BhavanCMU-BooksSanskritITD.TirupathiKerala Sahitya Akademi	<ul style="list-style-type: none">INSA	<ul style="list-style-type: none">Times of IndiaIndian ExpressThe HinduDeccan HeraldEenaduVaartha	<ul style="list-style-type: none">Tamil Heritage FoundationAnnaUniversity <small>New!</small>

Title Beginning with.

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Author's Last Name

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Year

1850-1900	1901-1910	1911-1920	1921-1930	1931-1940	1941-1950	1951-
-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-------

Subject

Astrophysics	Biology	Chemistry	Education	Law	Mathematics	Mythology	Religion	For more subjects...
--------------	---------	-----------	-----------	-----	-------------	-----------	----------	--------------------------------------

Language

Sanskrit	English	Bengali	Hindi	Kannada	Marathi	Tamil	Telugu	Urdu
----------	---------	---------	-------	---------	---------	-------	--------	------

Click [here](#) for PDF collection
DLI MIRROR at IUCAA Data Center PUNE

అతి విశిష్టం ఈ దానం!

స్వామి వవేకానంద

“దూసాలలోతల్లా ఆధ్యాత్మిక విద్యాదానం చాలా శేషమైంది! దాని తరువాతిది లోకిక జ్ఞానదానం, ప్రాణదానం, అనుదానం” అని వ్యాసమహర్షి చెప్పారు.

మన ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానం భారతదేశ పూడ్చలలో నిలిచి బోకూడదు. లోకమంతబీనీ ఆవరించాలి! ఇలా లోకవ్యాప్తమైన ధర్మప్రచారాన్ని మన పూర్వులు చేశారు. స్వాందవ వేదాంతం ఎన్నదూ ఈ దేశం దాచి బోలేదని చెప్పేవారు, మతప్రచారార్థం తొలిసారిగా, పరదేశాలకు వెళ్లిన సన్మాసిని నేనే అని చెప్పేవారు, తమ జ్ఞాతివరిత్ర నెరుగని వారే! ఇలాంటి సంఘటనలు ఎన్నోసార్లు జరిగాయి. అవసరమైనప్పుడల్లా, భారతీయ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానప్రవాహం వెల్లువలా లోకాన్ని ముంచేతుతూ వచ్చింది.

రాజకీయ ప్రచారాన్ని రణగొఱధ్వనులతో, యోధులతో సాగించవచ్చు, అగ్నిని కురిపించి, కత్తిని జిపించి, లోకిక జ్ఞానాన్ని సంఘనిర్మాజ విజ్ఞానాన్ని విరివిగా ప్రచారం చేయవచ్చు, కానీ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానదానం కళ్ళకు కనిపించకుండా, చెవులకు వినిపించకుండా కురుస్తూ, రోజు పుష్టుల రాసుల్ని వికసించజేసే మంచులాగా నిశ్చట్టంగా ఇరగవలని ఉంది. భారతదేశం నిరాచంబరంగా, లోకానికి మళ్ళీ మళ్ళీ చేస్తూ వచ్చిన దానమిదే!

మిత్రులారా! నేను అవలంబించే విధానాన్ని తెలియజేస్తాను వినండి. భారతదేశంలోనూ, ఇతర దేశాల్లోనూ మన పారమాత్మిక ధర్మాలను బోధించదానికి తగినవారుగా మన యువకుల్ని తయారు చేయడానికి భారతదేశంలో కొన్ని సంస్కలను నెలకొల్చాలి! ఇప్పుడు మనకు కావలసింది బలిష్టులు, జవసంపన్ములు, బుఱువర్తనలు, ఆత్మ విశ్వాసపరులు అయిన యువకులు. అలాంటి వారు నూరుమంది దొరికినా, ప్రపంచం పూర్తిగా పరివర్తన చెందగలుగుతుంది!!

ఇవ్వారక్తి తక్కిన శక్తులన్నీటి కన్నా బలవత్తరమైంది. అది సాక్షాత్కార భగవంతుని దగ్గరి నుండి వచ్చేదే కాబట్టి దాని ముందు తక్కినదంతా లోంగిపోవలసిందే. నిర్మలం, బలిష్టం అయిన ‘ఇచ్చ’ (సంకల్పం) సర్వశక్తిమంతమైంది. దానిలో మీకు విశ్వాసం లేదా? ఉంటే మీ మతంలోనీ మహాస్వత ధర్మాలను ప్రపంచానికి బోధించడానికి కంకణం కట్టుకోండి. ప్రపంచం ఆ ధర్మాల కోసమై ఎదురుచూస్తాంది. ఆనేక శతాబ్దీలూగా ప్రజలకు క్షద్రసిద్ధాంతాలు నేర్చడం జరిగింది. వారు వ్యర్థులని ప్రపంచమంతటా బోధలు జరిగాయి. ఎన్నో శతాబ్దీల నుండి వారు ఈ బోధనల వల్ల భయట్టాంతులై, పతుప్రాయులైపోతున్నారు. తాము ఆత్మస్నానరూపులమనే మాటను వినదానికినా వారెన్నదూ నోచుకోరేదు. “సీచాతిసిచుడిలో కూడా ఆత్మ ఉంది. అది అమృతం, పరమ పవిత్రం, సర్వశక్తిమంతం, సర్వవ్యాపకమైనది” అని వారికి ఆత్మను గురించి చెప్పింది. వారికి ఆత్మవిశ్వాసాన్ని ప్రసాదించండి. *

వెంపే దాగుడంతిక

గ్రంథకర్త:

మహాకవి శిరోమణి,

బె॥ చినుకుల అష్టయ్యశాస్త్రిగారు.

నం పా ద కు. १ డు:

నీ లా రా జయ్య గుప్త.

మొదటికుర్చు 1000.

ప్రకాశకులు:

చంద్రానారాయణ క్రేష్ణి,

ప్రభుమయ్య, బుక్ సెల్లర్సు,

జనరల్ బజారు,

శక్యంద్రాబాదు.

శ్రీచాలాత్రిషురనుందరీ ముద్రాత్మకాలా ముద్రితము

శక్యంద్రాబాదు

సర్వస్వామ్య సంకలితము]

1934.

[పా. 1-0-0

విషయసూచిక.

వేద ము.

	పుట.
విషయము,	1
వేదమనగానేమి?	1
వేదస్వరూపము. వేదోత్పత్తి,	2
వేదము లపోరుపేయములా?	9
వేద మిశ్వరావిభూత నుగుటకును, భూర్జమగుటకును గారణములేమి?	19
వేదములందలి యండ్రవరుడాదిదేవతల విషయముసంఖా దాత్పర్యమేమి?	43
వేదవిభాగ లాభాన్నిర్ణయము	52
బ్రాహ్మణభాగము స్వతఃప్రమణమూ? కాదా?	72
నిశ్చితసిద్ధాగత విషయములు	96

వేదాంగ ములు.

షడంగావశ్యకత,	102
శిక్షాశాస్త్రము.	104
కల్పశాస్త్రము,	109
వ్యాకరణశాస్త్రము,	114
నిరుక్తశాస్త్రము,	116
ఘందశాస్త్రము,	120
జ్యోతిశాస్త్రము,	124
ఫలితష్టోగ్రతిమము సత్యమూ? కాదా?	131

త ప్రో ప్స్టు ల ప ట్టె.

పుటు	పంక్తి	తప్ప	బప్పు
1	5	శుల్మి	ప్రేషణి
19	7	లిచ్చు	నిచ్చు
32	8	జ్ఞాయజ్ఞ	జ్ఞానయజ్ఞ
33	9	పుషురు	పురుషు
34	17	పూర్ణత్వమును	పూర్ణమును
35	20	స్వేచ్ఛగా	స్వేచ్ఛగా
45	7	యగుగు	యగు
50	20	సంబధ	సంబధ
54	4	వింశతి	వింశతి
61	19	“శాఖల”	“శాకల”
69	4	పరస్వర	పరస్వర
72	18	గగగిగ	గగిగ
84	14	పర్వాచీనులు	అర్వాచీనులు
107	14	చూడ	గూడ

ఇంకను న. న ప. వ. ర, ఆ, థ, ధ, ల, త, అత్తరా భానుస్వరాది వ్యత్యయములను మన్నించి వలసినట్లు సవరించు కొని పతింపఁ బ్రాహ్మితులు.

శ్రీ పద్మభూషణే నమః.

వేదవేదాగంగంత్రము

వేదము.

“మో బ్రహ్మాణం విదధాతి పూర్వం
యో వై వేదాంశు ప్రహింతి తస్మై
తగ్ం హ దేవ మాత్స్రముద్దివశాశ్వత
ముమత్తు రైవ్ శరణ మహం ప్రవద్యే,,
వేద మనఁగా నేమి”

విదం త్వనేన ధర్మధర్మ వితి నేనః, విద జ్ఞానే, దీనిచేత
ధ శ్శధర్మములను దెలిసికొందురు గాన వేదమని చెప్పఁబ
మను ఈ వేదమును ప్రశ్ని, ఆమ్రాయము అను రెండు
పేరులను బ్రథానంబుగా వామచుండురు. “త్రూయతే ధర్మ
ధర్మ నితి శుత్తిః, “త్రుశ్రవణై, ధర్మము, అధర్మము,
దీనిచే విసంబుచుస్తువి గాన ప్రశ్ని యనియు, ఆమ్రాయతే
పారంపర్యేణే త్వామ్రాయః, మ్రూలభ్యానే, ఇదిచిరకాలము
మని పరాపరగా నధ్వసింపఁబుచుస్తుదే గాన “ఆమ్రాయ
ము” అసయు విజ్ఞాను విశదీకరించియున్నారు.

వేదస్వరూపము. వేదోత్సులి.

ఇది యహారుపే రోబు, నాసిము, నిత్యము, స్వితః
ఇతాణవమితము, సల్లకుణలట్టితః, నశ్శంతానుభావ
గమ్యము, సవధితార్థగాను, సదేషావిపర్ణ రూదిదోషాస్తా
ము, పరమేశ్వరుడేవర్షికమాదాగాము నై ధర్మార్థకామ
మాత్ప్రధంజై తసరాగుచుస్సుది. ఈ పూర్వోక్తులత్యంబుచూ
ప్రమంబుగా విస్తరింపఁఁమును, వేద మాజూసమునః భాండాక్తమై
యున్నది. ఎఱియు నిశరణాత్ముఃబుఁన్నియు, నీ వేదము చుండి
యే జనించినని. వేషమే స్తంధము. తసిశక్షాత్ములన్నియు
దానికి శాఖాపశాఖలై యున్నవి. వేదము ప్రధాన, బుగా
చెండప్రకారములుగా నుండి. 1. క. తాప్తము 2. కల్ప్రము.
ఏ ప్రతి బుష్టాచే ల్యబ్ద్యతములుగా గచిషెట్లఁబడినదో యది
కంతాప్తము. ఏ ప్రతి, స్తుతిద్వాముఁగాని, శిష్టాచారద్వార
మునఁగానిబుష్టాచే సనుమాణింపఁబడినదో యది కల్ప్రమని
చెప్పబడుచున్నది. కంతాప్తప్రతి నింతాథీదము సమసరించి
మూడువిధములుగా విభాగింపఁబడినది. 1. బుష్టా, 2. య
జాస్సు, 3. సామము. ఈమూడింటికిసి “ప్రయ” యది యఱి
యొకవేరు గలను. ఈకంతాప్తప్రతిసులే వేతొకప్రమాణము
ననుసరించి నాలుగుభాగములుగా విభాగింపఁబడించి

1. బుధు, శి యజుస్సు, తి. నామము 4. అధర్వము ఇని. గ్రోక వున భావముండుఁ ఉద్యము, గద్యము గీతము (పాట) లను మూడుభాగము లే విధమఃగాగనువు చుస్తువో యస్తై వేదమునండుఁ బద్యరూపముగా బుధుగప్యరూపముగా యజుస్సు గీతరూపముగా నామమును గప్పట్టుచుస్తుని. ఏగి లిన యథర్వవేదంబు పద్య గద్య గీతమంతష్ఠిప్రితముగా నుండును. వేగమును విషాగించినవారిం గూర్చి రెండునిఁ ముఁగు సభిప్రాయంబులు గలను. వార్ణవభాగములవారే, వేదము మూడువిధములుగాను, నాలుగువిధములుగాను ఏప్పణించి రని కొండఱును, యొజ్ఞక్రియాసౌకర్యమున్నకే యథర్వండు బుహి వేదభాగముఁజేసే ననిచు నా బుహియే యథర్వకాశ్యమున కుపయోగించు సూక్తసమాహముఁను వేదత్రయములోఁ జేర్పు శాంతిప్రాప్తికాభిచారిశాంతితరసూక్తములను వేఱుగాఁజేసననియు మాత్రికొండ ఐభిప్రాయవసుచున్నారు ముదటి సత్యమువా దివశిష్టసూక్తసమాహము “అధర్వవేద”ము నామము తోఽఖాశిశంద్రంబడిన ననియు రెండుపుట్టముఁగా రా యథర్వసహర్షిస్తేస్తే నామముఁడనే యథర్వవేద మను నంజ్ఞ కలిగినఉనియు ఉప్పుచున్నారు. ఈ ద్వివిధాభిప్రాయము లకును ప్రామాణములు పుత్రియంచుఁ జిక్కుచున్నవి. శతసాధిప్రాప్తముగా నిట్టుచెప్పబసియున్నది.

“ఆగ్ని ర్యా బుగ్యేదో ఇ యతే వాయో ర్యజుర్వేదః
సూర్య త్వమవేదః”

అగ్నివలన బుగ్యేదము, వాయువువలన యజుర్వేదము,
సూర్యనివలన సామవేదము ప్రాప్తమేసవి.

“బుచో యజూంషి చాస్యాని సామని వివిధాని చ

ఏమ జ్ఞైయ శ్రీపతి ద్వేదః । యో వేదైసం స వేదవిత్ ॥

మనుష్టుతి”

బుగ్యేదము, యజుర్వేదము, నానావిధములగు సామ
ములు, కీర్తియొక్కమంత్రములకుఁ ప్రిహ్మ ద్వేదమనిపేరు. ఎవు
డిద్ధానిని దెలిసికొననో వాడు వేదవిముఁ డని చెప్పుఱబును.
ఇంక నాలుఁ సువిధములుగా వేదము విభాగింషఁబుకేన డని చెప్పు
టకుఁ గల ప్రమాణములు చెప్పుఱఁ కుచున్నవి.

“తత్త్వాపరా బుగ్యేదో యజుర్వేద స్మాం వేదోఽధర్వవేదః
ఇత్యాది”

బుగ్యేదున్నగు నాలుగువేదములు “అపరవిద్య”
యని ముండకోపనిషత్తు చెప్పుచున్నది.

బుగ్యేదోయజుర్వేదస్మాం మవేదోఽధర్వాంగిరస ఇతివోసః పురాణం
విధ్య ఉపనిషదః” ఇత్యాది.

బుగ్యజు స్మాం ధర్వవేదములు, ఇతివాసము, పురా
ణములు మున్నగునవి “అపరవిద్య” యని వాచననేయత్రా
మ్మాణోపనిషత్తునందుఁ గలను. కాఁబట్టి వేఱువేఱగు ప్రమాణ
భేదముల ననసరించి వేదమును ద్వీపిధముగా విభాగించుట

యోగ్యమై యున్నది. సమస్తజ్ఞానముల కాథారము తైన
యావేదములనుండియే నర్విశాప్తములు జసం చినవి.

జ్ఞానము నిత్యవస్తువు. ఈ కారణముచే బ్రిలయసమ
యముచందును జ్ఞానరూపమైన వేదము ప్రణావ (ఓంకార) రూ
పమున నసశ్వరింమై నిలిచియుంచును. ఈవిషయమున శ్రీవేద
వ్యాసభగవానులవారు.

“అనాదిసిధసా నిత్య వాగుత్సుప్తః స్వయంభువా,

అదౌ వేదమయి విశ్వా యత స్త ర్యః ప్రవృత్తయః”

స్వయంభువగు భగవంతుః వాక్యరూప మైన వేడ
మనాదియు, నాశరహితమైనదియు, సిత్యము నై యున్నది.
వేదమే సృష్టికిబ్రథమావస్తయందుః బ్రకాశపరుఁఁబడిన చుంది
విద్యమై యున్నది ఈవేదమువలననే నశలప్రవంచము విస్త
రింపఁబడుచున్నది. “ప్రిలయకాలేపి సూక్ష్మరూపేణ పరమా
శ్నేహి వేదరాశి స్నేహితః” ప్రిలయకాలమునఁదుఁ గూడఁ బు
షాత్మ్రయందు వేదరాశి, సూక్ష్మరూపముతో నిలిచియున్న
దని కులూకభట్టాచార్యులవారు వ్రాసియున్నారు. ఇట్లే మేఘా
తిథి, యును మహామహాండును

“నైవ వేదాః ప్రార్థిష్టే మహాప్రలయేఽసి” .

మహాప్రలయమునఁదుఁ గూడ వేదములు లశింపగేరఫు,
వేదములు మనుష్యులచే రచింపఁబడినవి గావు. అందువలన
అపోరుపేశుములు. సరమేళ్యరావిరూపతములు. జ్ఞానము
ఇ-

నిత్యమును బ్రహ్మయొక్క స్వరూపమునై యున్నది. అట్టు జూనముయొక్క వికాసరూపమే వేదము. ఇందువలన వేదములకు భగవంతుని నిజ్ఞిసరూపము సర్పిఁపఁబడినది. వాడసనేయబో మాటోపనిషత్తులో

“అశ్వ మహాతో భూతస్య సిక్ష్య సిత మేతత్ య దృశ్యేదో
యజు ర్యేద స్నామవేదోఽధర్వంగిరస ఇతిహసః పురాణం
విద్య ఉషావదః ఇత్యాది”

అని చెప్పఁబడియున్నది. నమన్త వేదములు భగవాఁతుని
నుండి స్వభావికనిశ్చానరూపముగా బ్రికటీఁపఁబడినవి.
కృష్ణయజు ర్యేదియ శ్లోక్యత్వాశ్లోషనిషత్తులో
“యో బ్రహ్మాం విధాతి పూర్వం, యో వై వేదాంశ్చ ప్రపిం
ణతి త్తుస్తు”

పదమాత్మ తోలుత బ్రహ్మము బుట్టించి యతనికి ప్రశ్న
లోసంగి ననియు, వాటియొక్కప్రశ్నలో

“దిశ శోష్ట్రే వా గ్రివృతాశ్చ వేదాః”

ఆ విరాట్యురుషునికి దిక్కులు చెఫ్ఱలు, వేదములు
వాక్యములు అని చెప్పఁబడింది. శ్రీగీతాశాస్త్రమందు

“కశ్త బ్రహ్మాశ్తస్థవం విధి బ్రహ్మాశ్తరసమస్థవం”

కగ్నము నేదమువలన జనించినది, వేద మతురబ్రహ్మము
నుండి పుట్టినది. ఏమార్పులు వేదకర్తలు గారు. తాని ప్రముఖ
మాత్రము గాగారు, వేదము నిజ్యపస్తుశు. అది మహార్షుల

యొక్క నమాధిచే నిగ్నంములగు నంతఃకరణములందు
మాత్రమే ప్రథాశమును బొందును.

“ బ్రహ్మిద్యు బుషివర్యంతాః స్క్యారకాః న తు కారకాః ”

బ్రహ్మ మొదలుకొని బుషుఖవటకు నుండు వా రైవ్యరై
నను వేదమును కచించిన కర్తృఃిగాక వేదమును స్క్యారించిన నారు
మాత్రమైయున్నారు. మతియు,

“ యుగానేష్టన్తవ్రతాస్యోదాఽ సేతిహసాన్ మహార్షి యః

తేభిరే తపసా పూర్వం అమజ్ఞాతా స్వీయంభువా ”

ప్రపలయనమయమందు నితిహసములతోఁ గూడ నంత
ర్షితములై యున్న వేదములను స్వప్తియొక్క యారంభము
నందు బ్రహ్మయునుమతిని బొందిన నుహార్షులు తప స్ఫునరించి
పొందిరి.

“ సోభిధ్యాయ శరీరా తాంవ త్యిసృతు ర్యవిధాః ప్రిఃాః

అప ఏవ సస్మర్జదౌతాను బీజ మహాసృజత్

తదండ మథవ ద్ర్ష్టి మం సహస్రాంతు సమ్ముఖం

తస్మిన్ జ్ఞాసే స్వయం బ్రహ్మి సర్వలోకపితామహః ”

(మనస్తులుతి.)

పరమాత్మయొక్క హృదయమునందు స్వప్తింప
వలె నను కోరిక గలిగినవెంటనే యతఁడు దొలుత కారణ
జీవులో నిషిష్టక్కిరూపమైన బీజము నుంచెను. ఆ బీజము
సూర్యనితి సమానమైన శాంతిగలదియు, ఇంగారు రంగుగల

దియు నే గ్రుడ్డుమాదిరి మారినది. ఆ యండమునందు స్విలోకములుకుఁ బితామవుడగు బ్రహ్మ పుట్టెను. అంచుకులనబ్రహ్మదేవుడే యన్ని చికంటె మొట్టమొదటుఁ ఒట్టీఁవాడనిమనము నిస్సందేహముగాఁ వెలిసికొనఁగలము.

“ బ్రహ్మ దేవానాం ప్రథమ స్సంబభూవ
షష్ఠ్యస్య కర్తా భువనస్య గోప్తా ”

(మండకోశసిహతు.)

ప్రపంచమును నృష్టిఁచువాడును, జగత్తును సంరక్షించువాడు నగు బ్రహ్మ యెల్లవేల్పులలోదొల్లోల్ల జనించే
మతియు,

“ హిరణ్యగర్భం జనయామాన శ్రార్వం ”

పరమాత్మనృష్టిఁయొక్క యాదియందు హిరణ్యగర్భ
(బ్రహ్మ) ని నృజించెనని శ్వేతాశ్వితరోవనివత్తు చెప్పాచున్నది.
తరు నాత బ్రహ్మదేవుఁ డా యండమునందు నిపసించి పర
మాత్మను థ్యానించి తద్వాలమున రెండువిధములుగా విభజించి
యూర్ధవ్యధస్మాన్తలోకములనుస్సమీంచి దేవ మనమ్యాదులను
గంద్రియాదులు మున్నగువాగిని ఒట్టీంచెను. మనుపు, బ్రహ్మ
దేవుడు కర్మదేవతల నిండాదిదేవతలను నాధ్యులను వెండియు
సర్వవిధదేవతలను స్సమీంచే నని వారిసి యఁక నిట్లు ప్రాయి
చున్నఁడు.

“అగ్ని నాయు దఃపథ్య స్తుతయం ఖవ్యాతి ససాతుసం
మదోహ యజ్ఞసిద్ధ్యర్థ మృగ్యాలు స్థామలతుణం”

బ్రహ్మా యజ్ఞక్రియను సంపాదించుటకే యగ్ని వాయు,
సూర్యులవలన, బుస్త్ర, యజ్ఞస్త్ర, నాను ము ఆనువేదములను
గ్రహముగాఁ బితికెను. (ప్రథమిచెను) ఈ రీతిగాఁ బరమాత్మ
యొక్క నిశ్చావ్యసరూపముతో స్వ్యభావముగాఁ బ్రహ్మసాంచిన వేద
ములు బ్రహ్మయొక్క స్వాదయమునందు నిర్విచి దేవతల
యొక్కయు, మహార్థులయొక్కయు సమాధిచే సిమ్మలుష్టున
యఁతఃకరణమునందు వికాసభావమును బొంది నక్కలక్ష్మ్యణా
బులను సాధించి ననియై తన రాముచ్చువి

వేదము లహరుశేషముఱా?

వేదోత్పత్తి విషయమునందుఁ బరమేశ్వరుని మొదలుకొని
దేవతలు, బుషులవఱుకుఁగల నఃబుధమును జూది చాలమంది
హృదయములం దనేకనందేకాముఁబొంచున్నారు. ఎప్పుడు
బుషులచే వేదములు ప్రసాశవరువుబడిన నని చెప్పుచున్నారో
యప్పుడు వేదములను ఈచయితలు హారేని కారుకి ఈ రీతిగా
కర్తు. లేర్పడినపుకు వేదము లహరుశేషము లెట్లు శాఁగలన్ని
ఎందుల కనఁగా వేదములయందు గచయితుగా నుఁడు ట్లనేక
మహార్థుల నామములు కన్నమున్నావి. దృష్టాంతమున్నకు

బుగ్గేదము గ్రహంపంబడుచున్నాడి బుగ్గేదమునగడలి స్తోత్ర
 సమూహము పదిమండలములుగా విభజింపఁ బడినది. వానిలో
 మొదటిమండలముసకును, దుదిమండలముసకును రచయితలనేక
 మహార్థులున్నారు. ఏగిలిన మెనిమిది మండలములకు నెన
 మంప్రసగురు మహార్థులు రచయితలుగా నున్నట్లు వారినామము
 పీపణియున్నాచి. ఎట్లంటిరేని రెపడవమండలముసకుగర్తగృత్తున్న
 మదుడును, మూర్ఖప మండలముయొక్క రచయిత విశ్వా
 మాత్రుంమును, నాగ్నవదాసి వామదేష్టును, నైచవదానికినత్తి
 యును, నాఱవదానికి భరిద్వాజంఫును, నేడవదానికి వశిష్ఠుం
 మును, నెనిమిణవదానికిఁ గణ్యండుయి, దౌమ్మదవ మండలము
 నక్కఁ గర్త యఃగిరసురకునని తెలియనగును. ఇట్లు స్వప్తముగా
 బుహల నామములు లిఖింపఁ జడియున్నప్పాటు వేవము లా
 మహార్థులు రచనమే యని యేలచెన్నఁ గూడదుకి ఇంకొక కార
 ణముఁబట్టి చూచేదము. ఒకవేదమే భగవంతుని నిశ్వాసరూప
 ముగావచ్చినదని దొక చోటును, బ్రహ్మయొక్క ముఖమునుండి
 బయలు వెడలిన దసి మరియొకచోటును అగ్ని, వాయు, ప్రభు
 తులవలన బయలుదేరిన దని యింకొకచోటును మహార్థుల
 హృదయములందుఁ బ్రకటితము లైనవని వేతొకచోటును
 వ్రాయఁబడినది. క్నిలో సత్యమేది? యేదిగాదు? ఈ ప్రకార
 ముగావేలకొలఁది సంశయములు ప్రస్తుతమయమునఁ గలుగు

చున్నవి. ఇందువలన యథార్థముగా వేడావి రాఘవనుయొక్క
తత్వమును బ్రహ్మపతంజి సర్వ సాశయములును నివర్తింపఁ
జేయబడుచుక్కుచి.

సహస్రల సందేహముకు సమాధానములు
సూక్ష్మదృష్టితో శిచారించున ఏమియఁ బరహమాత్మై
మొదలుకొని బుధుములపఱకు వారి యంతీకరణంబులందు వేష
ములు జనిగచిన వనులు కే పిథి అమావఱుఁ జూపఁబెసిసదో
యవియఁతయు నొకటియే యని వివేషులగు వారికిఁ తెరియు,
గలమ. జ్ఞానము నిత్యము. జ్ఞానగూపమే వేదము. ఆంమపలన
వేదము గూడ నిత్యమైనది. పరమేశ్వరుఁడు జ్ఞానగూపుఁము. ఈ
కారణముఁబట్టి జ్ఞానగూప మైన వేనము ప్రాణముకుఁ ములో
బరమాత్మహృదయముఁదు జ్ఞానగూపముతో నుక్కిఁ జేయు
చున్నది. ప్రీలయు మెట్టిపనులుగూడ లేనట్టి కౌలము. ఆ కారణ
ముచేతుఁ బరమేశ్వరుఁడా సమయమందు జ్ఞానములు లేని
మోగసిద్రయందు శయనించు చున్నఁడు

“ఇదా స దేవో జాగరితు, త దేదం చేష్టతే జగత్
యదా స్వపతి శాంతాత్మా, తదాసద్వం నిమిశతు
ఏవం స జాగ్రిత్యువిశ్వాభ్యాము, మిచం సద్వం చరాచరం
సంకీష్టతుతి చాజప్రాం, ప్రమాపతుతి చాట్యతః ॥”

పరమేశ్వరుఁ డెవ్యుము మేలుకొనుచున్నఁడో యస్సుఁఁ
జగముగూడు బ్రిహర్తించునుఁము. ఎప్పుమ శూపత్రుఁ డై

నిదించుచు న్నాఁడో యస్తూ డిదంతయుఁ ఇఱము బొంగు న్నాస్తుది. తఃరీతిగా నవ్య ముండును, బరమశురుషుండు నగు భగవంతుఁడు జాగ్రత్తస్విప్పుదశల మూలమునుఁ జరాచరరూప మగు నీ విశ్వమును బుట్టించుచున్నాఁమ. గిట్టించుచున్నాఁడు. ప్రపులయుమైసపిదవ ప్రీతయములో లీనమైమున్న జీవ్రులసంస్కారము క్రిమోచ్యుఖి. మెక్కఁడగునో యస్తూపు భగవంతుడు స్వయముగా యోగనిద్రనుండి మేల్కొని జగనును స్ఫురించు టుకు సకల్చించును. శ్యాసనము లేని యోగనిద్రాదశ యనగణరమే శ్యాసనముతోఁ గూడిన యూ పరాత్మరునిమొక్కఁ యాన్లిప్పి జేసెషి నవస్తు (అసఁగా సిస్కుత్) యగును. పురాణాదుబయం దీ విషయమును గూర్చి యనేకరీతులుగా వర్ణించి యున్నారు. ఈ యవస్తయే వేదములందు వర్ణింపబడినవి.

“ ఏకాంచహం ఒహుస్యం ప్రజాయేషు ”

నే చేకము నుండి యనేక సగుదుమగాక! ప్రజలను స్ఫురించెదనుగాక! భగవంతుని యా సిస్కుత్సౌరూప్యమైన మొదటి భావమును బ్రథమ్మకుఁ గలిఁంచి పూర్వీకల్పము ననుసరించి స్ఫురించిని విస్తరింపఁ జేయ మొదలిడె. ఈ స్ఫుర్పుక్రియాదశలో వచ్చిన నిశ్యాసమే వేదరాళిని బ్రథించుచుస్తుది. అందువలన నిష్ట్రముండగు భగవంతునియందలి ప్రథమక్రియాసూ చనియే క్రియాశక్తి కథిష్టాతగా నున్న ప్రమ్మమును గ్రియతోడనే

కూడిన స్వభావిక జ్ఞానముయొక్క వికాసమే నిఖ్యానరూప మతో వెడలిన వేసములు వికాసమై యున్నాయి. ఎందులకనీ భగవంతునిలో జ్ఞానబలకీర్చయిలు స్వభావికములై యున్నవి. ఇవియే పరమాత్మవలన వేదము వికసిగచుటకును, బ్రహ్మ వృదయమునందు వేదము లుఁడుటకును హౌతుభూతములై నని. కాన నివి యపోరుపేయమాలు. ఇందు సందియమేచియు లేదు. ఇట్టి గంభీరవిజ్ఞానము మనుస్కుత్తిలో బీహార్ష త్రైత్తితోఁ గూడఁ జేర్పుబడినది. పర మాత్రు తన తనువు నంపి వివిధప్రశాస్నాప్తేఁ జేయవలెని తలఁచి తోఱుత జలమును గలిగిఁచినాఁ దని మనువు చెప్పిన టీవఱ ఓంము జెప్పియున్నాము. ఈ జలము సాధారణాజలముగాదు. స్కాప్తే మహాత్తుత్వము మొదలగువానినుండి క్రమమాగఁ గలుగును మొట్టమొగటనే వంచభూతాత్మక మైన జల మేర్పుడుటకు వీలులేదు. దీని వృత్తాంతము శుర్మితియందు స్పష్టీకరింపఁ బడి యున్నది.

“తమ అసీ త్తమసా గూఢ మ్ముగే క్రషేతం సలిలం సర్వమాభిం”

(బుగ్గేదము)

దీని భాష్యములో సామునాచార్యులనూడిల్లు చెప్పుచు న్నారు.

“సలిలం, సలో గతో, శౌణాదికః ఇలచ్ ఇడు దృక్ష్యమానం సర్వం జగత్ సలిలం కారణేన సంగతి మాన్థాగాపన్న మాసీతో”

కారణములో లేన మైన సమప్పిరూప్యమైన నంస్కార
మేయా నలిలము. దీనికి “ అప్ప ” లేక “ కారణవారి ”,
యని చెవ్వబడనది. పరమాత్మ సృష్టిజేయఁ దలఁచి తొలుత
నీ నంస్కారరాశుల నుదోఖధనము జేముచున్నఁడు. ఇదియే
మనుస్కుతిత్వాని కారణవారి రూపంజలవిష్టానము. ఈ ప్రకార
ముగా మనుపు వచించి నట్టు సంస్కారరాళి యవ్వాకృతదశలో
మెలఁతువఁ బొందిన పిమ్మట బరమాత్మ దానిఁసంధుఁ దన
క్రియాశక్తిరూప మైన బీజము నుంచును.

ఈ క్రియాశక్తియే పృథివీని బొంది మిక్కిలి కాంతి గలి
గిన మహాసూర్యనివలైఁ బ్రిభక్తాశించుచున్నది. దీనినండి బ్రిహ్మ
దేవుఁ డావిర్ఘవించెను. దీనివునఁ దేవిన సారాంశ మేమనఁగా,
భగవంతునకు సృష్టించెడి టోర్ట. గలిగిన మిఁదుఁ బొత్తుగా
వికారములు లేని ప్రకృతియుం దతని క్రియాశక్తి గలిసెను.
దానినుండి బ్రిహ్మ బయుఃనదేరినాఁ దని తెలియుచున్నది. ఈ
సృష్టియుక్క ప్రారంభదశ మగోవాచా మగోచరము. ఇదియే
జ్యోతిష్మతియగు కారణవారియుందుఁ గ్రించూళాలినియును,
సమప్పిప్రాణశక్తియు నైన బ్రిహ్మకు సూక్ష్మశరీరమై యున్నది
ఈ విషయముఁ గూర్చి యథర్వివేషములోని ముపశకోవనిషత్తు
లో నోక చక్కని మంత్రము లభించుచ్చుది

“ తపసా చీఱుతే బ్రిహ్మ, తతోస్న మథిజాయుతే

ఆన్నఁ త్రోషఁ మన సృత్యం లాకాః కర్మనుచా మృతఁ ”

దీనికి శ్రీజగద్దురు శంకరభగత్ప్రాదా చార్యులనారు
తమభావ్యము నం దిట్టు ప్రాముఖ్యాన్నరు.

“శస్తో జ్ఞానేన ఉత్సత్తమి విధిజ్ఞతయా భూతయోస్యత్తరం బ్రహ్మాలై
చీయతే ఉపచీయతే ఉత్పిషాచయివ దిదం జగ పంకుర మివబీజ ముచ్చా
నతాం గచ్ఛతి పుత్రీ మివ పితా హృదేణ ఏవం సర్వజ్ఞతయా సృష్టిస్తినం
శారశక్తి విజ్ఞానవత్తుయా ఉపచిత్తాత్తుతోబ్రహ్మాణః ఆన్నం అద్యాతే భుజ్య
తేత్యన్న మవ్యాకృతం సాధారణం కారణం సంసారిణాం వ్యాచికీర్ణితాం
వస్తారూపేణ అభిజాయతే ఉత్పద్యతే తత్శచ ఆవ్యాకృతాం చిచ్ఛక్తితే
వస్తా దన్నా (త్వాంఽహిరణ్యగర్భో బ్రహ్మాంఽహిన్కియాశక్త్వభిషితో
జగత్పాధారణాం విద్యా కామ కర్మభూత సమాధాను శీఖాంకులో జగ
దాత్కు అభిజాయతే ఇత్య సువంగః ఇత్యాది”

దీని భావార్థ మేమన, భూతములకు గారణండగు
బ్రహ్మ తపోద్వాగమున వృద్ధి బొందుచున్నాడు. పిమ్మట నతని
వలన నన్నము (అసాగా నవ్యాకృతమును ప్రకృతి) వ్యాకృత
ప్రాయ మగు దశకు వచ్చి ప్రకటన మగుచున్నది ఈ భావ
మునే “అపవవ సన్మరాదా” అను దానితో సముద్ర వర్ణించి
యున్నాడు. శరువాతఁ బ్రహ్మత్వమొక్క తపశ్శక్తిచే
బొందఁబడిన యావికారములేగి ప్రకృతిపలన సమష్టిచౌణ
రూపిమైన హిరణ్యగర్భ ముద్భవించెను. ఇదియే “హిరణ్య
గర్భ స్నమవర్తు తాగ్రే” మున్నగు గ్రుతులచే వర్ణింపఁబడిన
బ్రహ్మకు సూక్ష్మశరీరమైయున్నది. భావ్యకారులగు శీర్షంకర
భగవత్ప్రాదాచార్యులవారిచే హిరణ్యగర్భఁడు.

“ బ్రహ్మజీజ్ఞానక్రియాశక్త్యధిష్టితో జగదాత్మ ”

యని వర్ణింపబడేను. మనస్సు, సత్యము, ఏకము.. మనస్సుగునవి దేనిచే నృజంపబడుచున్నవో యాక్రియాశక్తి, స్థమికారిణియు నిం దీవఱకే వర్ణింపబడిచున్న జ్ఞానశక్తి, భగవంతుని నిశ్చావపరూపముగా బహులువెడలిన వేదరాశియునై యున్నది. ఈ రీతిగా స్థమికీ బూర్యమే స్వయముగాఁ బరమాత్మ నుండి బ్రహ్మతో వేదోదయ మగుచున్నది, ఆకాగణము న వేదమున సహారుశేయత్వము చెప్పటలో శంకింపనలసిన యవసర మేమియులేను. త్రయోధుషుల యంతఃకరణమునం దేరీతిగా సేయవస్తులో వేదములు బహులువెడలినవో దేవపలన సహారుశేయత్వమున కే హసియు రానేదో యది చూపబడుచోఫుచున్నది. ఏ స్థిరముగా సమప్పిశాణము (అసాగా బ్రహ్మశ్శండ వ్రకృతిగత్వేనదియు, వ్యావకమైనదియు నగుపాణిమే) బ్రహ్మశు సూక్ష్మశరీరమో, యే వ్యాపకప్రాణము పలన వేఖువేఱు జీవులయొక్క శరీరమునందుఁ బ్రాణశక్తి విధజింపఁ బధుచున్నదో యా రీతిగానే సమప్పిగా నుండు నంతఃకరణము (అసాగా బ్రహ్మశ్శండవ్రకృతిలో వ్యాపింపబడిన యంతఃకరణమే) చతుర్ముఖబ్రహ్మశు స్వయంపుమై యున్నది. ఈ వ్యాపక మైన యంతఃకరణమువలననే వ్యషిరూపమతో భిన్న భిన్నజీవుల కేంద్రిమునందు భిన్న భిన్నములగు నంతఃకర

ణములుగాఁ జిక్కుచున్నవి. ఇందలి మనశ్శ్యాజ్ఞ మంత్రస్కరణమును
జెప్పునది. ఆయంతఃకరణము, మనో బుద్ధి చిత్రాహాకారము
లను నాల్గుతత్వములతోఁ గూడికొనినది. ఇవియే సమష్టిగా
విచారించినచో బ్రహ్మకు నాల్గుమొగము లైనవి. ఇప్పుడు దీని
వలనఁ బ్రత్యేక మైన యంతఃకరణమునకుఁ గూడ జతుర్భూఖి
బ్రహ్మసంబంధ మున్న దని సిద్ధాంతమైనది, కారణ మేమన
ప్రత్యేకవ్యాప్తింత్యకరణము సమష్టింత్యకరణమాపి మైన చతు
ర్భూఖిబ్రహ్మమొక్క యంశమైయున్నది. ఇప్పుడు విచారణీ
యాంశ మేమనగా బుఘులేదశలో వేదమాత్రములను
జూచి రనునది. బుఘులు తపోయోగములమూలమున సమాధి
యా దున్న సమయములో వేదమాత్రములఁ జూడఁ గ్రానురు.
అట్టిదశలో నీ సర్వమాత్రములు వారి దివ్యదుష్టికి స్ఫుర్తముగా
గోచరించును. ఆ దశ యెట్టిదో విచారింపబ్బచుస్తుని. ఆత్మ
కరణము సమష్టినుడి తన యాగ్రదియమాలాదుఁ జిక్కుకొని
యుండుట జీవభావలక్షణమగును. ఇందునలస వ్యాపక మైన
యంతఃకరణమునుండి వేఱయినందునలన జీస్తుఁ డల్పజ్జుఁ డగు
చున్నాడు. అయితే జితేంద్రియుండగు యోగి తన యాత్మకర
ణమును నింద్రియములనుడి వేఱుగాఁ జీని వ్యాపకమైన సమ
ష్టింతఃకరణముతోఁ గూడ గల్పినప్పుడే యతనికి సమాధి

యగును. బుషు లీసమాధిదశయిందే వేదమును జూచుచు
న్నారు. అంచువలన నీ దశయిదు వ్యాపకాంతఃకరణము
(అనఁగాజతుర్ముఖబ్రహ్మతోగూడ సూక్ష్మరాజ్యము) సూదు
బుషులకుఁ దాదాత్మ్యము గల్గుచుపును. దీనించటి బ్రహ్మ
మూలమున వేదములు పొందుటయు సమాధిలో నున్న
బుషుల యితఃకరణముచు వేదములు ప్రకట మగుటయు
నొకఁ. పరమాత్మని యే భావములో వేదములు స్వయ
మగాఁ బ్రకట్టమైనానునలన నచౌరుపేయము లని చెప్పఁబడు
చున్నావో యాభావము బుషులకు సమాధిదశలోని భావము
మూలమున లభ్యమై యున్నది. కారణ మేమన? జీవుడును
బ్రహ్మము నొకటి యగుటు బట్టియే. కేవల మవిద్యనుబట్టి
జీవుడు, దేశము, కాలము, వస్తువుల మూలమునష్టూలముగాను
సూక్ష్మముగాను పరిచ్ఛన్నుడు. ఇంకఁ బరమాత్మయో దేశ
కాల పాత్రముల మూలమునఁ బరిచ్ఛన్నుడు గాడు. విషయ
ములు దపేషుగలిగిన జీవుని యితఃకరణ మిందియపర మగు
టఁచే దానియిందుఁ బరిచ్ఛన్న భావ మండును. సమాధిదశ
యిదు వ్యస్తిగానుపు నితఃకరణమిందియములనుండి వేఱయి
వ్యాపకాంతఃకరణమునందుఁ గలిసినందునఁ దానికిఁ బరిచ్ఛన్న
భావము నశించి బ్రహ్మభావముతో గూడ సూక్ష్మరాజ్యము
నందు నొకరూపమే కలుగుచున్నది. ఈ యేకారిత్వము

యొక్క ఘలమే వేదము. ఇంకువలన నాసమఖుముసం దేమాటలు చూడఱపునో యామాటలన్నియు భగవద్వ్యాక్యములు, నపోరుషేయములు, నగులు కే సుదియమును లేదు. అంచువలన వేద మహారుషేయమైనది. కాంబట్టి వేదము పరమాత్మ యొక్కనిశ్వాసమాప మైన దనినను. బ్రహ్మవ్యాపాదయ మాదున్న దనినను, దేవర్షిబ్రహ్మవ్యాపాదయంతఃకరణమాము బ్రహ్మాశిత మైనదన్నను నొకయర్థము లిచ్చు సిద్ధాంతములేసుమా

— { వేదమాశ్వరావిమ్మాతమగుటకును
బూర్ధుమగుటకును గారణములేమి ? } —

వేద మహారుషేయము. వేద మాశ్వరావిమ్మాతము. ఈ విషయమునందు వైష్ణవికాలోచన మనసరము లేదు. అదృష్టమసు, తుండగు నే పురుషుని నిర్గులాంతఃకరణమాము వేదజ్ఞానాంశ్చ్యతి ప్రతిఫలించినదో యతఁడే, యాప్రకారముగా భాషతోఁ, భాసములతోఁ, మఱియుఁ బూర్ధత్వముతోఁ, గూడికొనిస గ్రంథము పరిచ్ఛన్నమగు ప్రకృతిగల మనుష్యుని మాలముస నిర్మించుటకు శక్యమగునా? కాదా? యను విషయము స్వయం మగఁ దెలిసికొనఁగలఁడు. వైదికభాషముగుటించి యొకసారి నీదృష్టమేని మఱిచు కనుఁ గానుము. మనుష్యునివైనుష్ట్య మే భాషము బ్రహ్మాశింపజ్ఞాలునో యద్వానికాలు వైషణిసంస్కృతభాష యొక వైలత్తణ్యము గట్టియున్నని. ఇక వేదమాత్రమహిమ

యింత యని చెప్పగలమా! సర్వశక్తిసంపన్నండను, ననం తుండను, నగు పరమేష్ట్యరుని ముఖిమునుడి బయలువెడలిన యొక్కాక్క మాత్రమినందు ననంతమైనశక్తి నిండియన్నది. ఈ మాత్రములను సరియైనయచ్చారణముతో సిద్ధి జేసికొనిన వారికి సకలమనోరథములు ఫలింపగలవు. ఇట్లే యామంత్రముల నపస్విరములతోడను. నప్రమోగములతోడను నుపయోగించినచో హనులుగూడఁ గలుగుగలవు, ఇవన్నియు వేదాహారుశేయత్వము దెలియబరచు బలవల్లత్సణములై యన్నది. ఇవియే కాక పూర్ణాండగు భగవంతుని వాక్యరూపమైన వేద మెల్లవిధములఁ బూర్జ మని చెప్పట ప్రధానలక్షణమైనై యన్నది. మనుష్యుని బుద్ధిపరిపాకమును బ్రట్టి విరచింపఁ బడిన యే పుస్తకమైనఁ గానీ మనుష్యబుద్ధిపరిమితికి లోపించి నదియుఁ బూర్జముగానిదియు నగుటం జేసి యాగ్రంథమునకు సర్వాంగిణపూర్జత్వమైన్న టికిని గలుగనేరదు. వేదము మాత్రముల్లుగాదు. వేదమునందు జీవుఁ డభ్యదయము, నిర్శేయములను సాధించు విషయముయొక్క పూర్జత్వమును, జీవునకుఁ గ్రివిధముద్దిని సంపాదించి ముక్కిని బాందించెడి యథము, కర్మము నుపాననము మఱియు జ్ఞానముయొక్క పూర్జత్వమును, సాధకునకు సత్యరజుస్తమోగుణమయమైన ప్రకృతియొక్క ప్రత్యేకమగు స్తురమును నిరీక్షణము జేయించి ముక్కినాసంగిడి గుణ

ముల పూర్ణత్వమును, గలదు. ప్రపంచము భావమయి
 మైనది. భావమయిఁ డైన భగవంతుని సత్తా గూడ ప్రపంచ
 మునందు నిండి నిబిడీకృతమై యున్నది. కాఁబ్యటి భావములను
 జక్కఁగాఁ దెలిసికొనెడి జ్ఞానముచేత భావములను గ్రహించు
 భగవంతునిగూడఁ జెందవచ్చును. దీనిఁబట్టి వేదముసందు
 మూడురీతులుగా నుండు భావములయొక్క పూర్ణత్వమును
 గలదు. ఈప్రకారముగా నెన్నివిధముల విచారించినను వేదము
 యొక్క సర్వాంగీణపూర్ణత మనకుఁ దెలియచు నపోరుపేయ
 త్వము లెస్సుగా సిద్ధించుచున్నది. ఇందు సందియ మేమాత్ర
 మును లేదు. ఇకమొఁదఁ బైసఁ జెప్పుబడిన విషయములు
 ప్రత్యేకప్రత్యేకముగా విచారింపబడబోవుచున్నది. మనుష్యుల
 బుద్ధి తమతమ యోగ్యతల ననుసరించి యహలోకమునకు
 సంబంధించిన యథివృద్ధిని బరలోకమునకు సంబంధించిన స్వర్గా
 దులయందలిసుఖభోగరూపోన్నతిని మటియ నిత్యానందమయ
 మైన మోత్తపదమును గోరుచున్నది. ఈ మూడువిధము
 లగు నున్నతుల యందే మానవీయ మగు నుస్సతియొక్క
 పూర్ణత గలదు. అపోరుపేయ మగు వేదము సాటి లేసటి
 మంచియుక్కలమూలమున మూడురీతులగు నుస్సతులవిధిని
 జూపియున్నది. నేటికాలమున నవీనపదార్థవిద్య (సైన్సు)
 యథివృద్ధినఁ జూచి మనుష్యులు ముఖు లగుచున్నారు. వారు

తమప్రాచీనవేదవిద్యయొక్క గంభీరభావమును మరచి “కృషి
 కులగానము” అని చెప్పటకుసూడ వెనుదీయకున్నారు.
 కానీ దీర్ఘముగా విచారించిచూచినమాండ వేదముయొక్క
 మహిమ, గంభీరమ, వారికి బాగుగాఁ దెలియఁగలమ. బుగ్గే
 దముయొక్క నాల్గవమండలమునును, బదియవమండలము
 నును గృషియన్నతిపిషయమై స్తోత్రాదికము గనుపడును.
 ఇవన్నియు వ్యవసాయమునందలి పనులు, దానికిఁ బనికివచ్చు
 యంత్రమాలు, గోవులు, మహిషములు, మున్న గుగ్గపశుల
 యభివృథికై భగవంతునిగూర్చి చేయబడిస ప్రార్థనలై
 యన్నవి. నవీనపదార్థవిద్య (సైన్స) యన్నతి కనులకుఁ
 జితము గౌల్పఁగలమ. ఇంధికిఁ బ్రహ్మాదములను గల్గిపఁగలమ.
 అయితే దూరదర్శులును, బరణామదర్శులును నుదారస్వభా
 వులును, గరుణాశుఫులు నగు మహార్థులు సైన్సు (నవీనపదార్థ
 విద్య) యన్నతిచేతఁ గ్రామాచమున నొక్కవెపునుదలిమనుష్యులు
 సుఖులును ధనులును నగుచున్నారన్నియు మతియొక భాగము
 దలి మనుష్యులు మిక్కిలిదరిద్రులును దుఃఖభాగులును నగుమ
 రనియుఁ దెలిసికొనియుండిరి. ప్రస్తుతకాలమున నే దేశము
 లాదు “సైన్సు” అభివృథిఁ బాండియన్నదో యాదేశములు
 దలి యవస్థ చూడఁగసును. వెండియు వానిగాలి భరతభుండ
 మాదు వీచుటచేత భారతదేశపు ప్రాచీనస్థితి నవీనస్థితిరెట్టేని

గలిపి విచారించిన పిమ్మటఁగూడఁ దొలుత భారతదేశము
యొక్క యార్థికస్థితి యెట్లుండినదో యపుడెట్లున్నదో శైలియఁ
గలదు. ఈ విషయమాత్రయ మహార్థివరేణ్యల నిశితబుధికి
గోచరముకాకుండ నుండలేదు. ఇందువలననే సమత్వముగోరు
మహార్థులు స్ఫూలమ్మలైన సాపత్కు సుఖములకుఁ గృహి, గోర
తేణము, మొదలగు వానివిషయము మిక్కిలియొక్కువగాఁ
జెప్పుచుండిరి. దీనివలన సమస్తదేశములును సమానరూపముగా
సుఖముతోడను, శాంతితోడను, విరాజిల్లినవి. ఇది భగవం
తుని కోరికయై యుండినందువలన వేదముసందు వ్యవసాయాభి
వృద్ధికి భగవంతునిగూర్చి చేయబడిన ప్రోత్సములు గలస్త.
రెండవది వేదమునందు “సైన్సు” విషయముగూడఁ దక్కువగా
లేదు. బుగ్గేదమునందు సముద్రయానము, బృహాన్నాళికము
మున్నగు యుద్ధాప్తములు పెక్కరకముల యాగ్నేయాప్త
ములు, రణవిద్యామొదలగువానికిఁగూడఁ బ్రహ్మాణములు చిక్కు
చున్నవి. నేడు ప్రాచీనమైన ఏగ్జిప్ట (Egypt) లేక బాబులను
(Babylon) యొక్క తాతికంబమును జూచి జన మాట్చర్య
పడుచున్నది. కాని యార్యలైన హిందువులు శిల్పకార్యము
లఁ దెట్టి నేర్పరుత్తరో యది బుగ్గేదముయొక్క రెండవ,
మైదవమాడలములఁ దున్న ప్రభుణములవలనఁ డెలియు
చున్నది. అందు వెంట్యస్తంభములతోఁ గూడిన విశాలమైన

యట్టలికవర్ణన మున్నది. ఇదియంగాక యనేకరీతుల నుండు నేతపనులయు, శిల్పకళలయు, ధాతుద్రవ్యములయు నిర్మాణము మున్నగువాని మూలమున భారతదేశము వాస్తవముగా బంగారు గనెడి భారతమే రైతు యండెను. ఇందులకుఁ బ్రహ్మాణములు ఖుగ్నేదములో ప్రథమ చతుర్థమండలములందు బెక్కుతెన్నులఁ జెక్కుచున్నవి. ఏహికములగు సుఖము షష్యర్థములకై వేదమునందు సకలవిధముల నుండు సాధనములు నిస్సంశయముగా దౌరుకుచున్నవి.

“ ప్రత్యాజ్ఞేషాను మిత్యావా, యస్తాహాయో న బుధ్యతే ఏనం విదంతి వేదేన తస్మా ద్వేదస్య వేదతా॥

తాకికమగు ప్రత్యక్షప్రమాణముచే గాని యనుమాన ప్రప్రమాణముచే గాని యేది బోధింపబడఱజాలదో యట్టి యతాకికవిషయముపై సాధకుని నేర్పరచి దివ్యమైన సుఖమును నెడతెగనియానందము నొసంగుటయే వేదమునకు వేదత్వమై యున్న దని స్నేహితి వక్కాణించుచున్నది. వేదమునందు జ్యోతిష్టోమము, దర్శపూర్ణమాసాది బహువిధయజ్ఞములవిధులు విశదీకరింపబడినవి. ఇవి యాచరించినందువలనఁ గోరికలు గల సాధకులు స్వర్గమునకు సంబంధించిన యనేకసుఖము లనుభవింపడాలుదురు.

తైవిద్యా మాం సోమవాః పీతపౌవాః
యజ్ఞైరిష్ట్వ స్వర్గతిం ప్రార్థయంతే

తే పుణ్య మాసాద్య సురేంద్రలోక
మళ్ళీతి దివ్య స్నిగ్ధ దేవభోగా॥

వైదికకర్మను నాచరించువాటు యజ్ఞద్వారమును
భగవంతునకుఁ బూజ గాహించి యజ్ఞమునుండు మిగిలిసు సోము
రసమును ద్రాగి పాపరహితుఁడై స్వీద్రూపకమును గోపించు
న్నాడు. ఇట్టి జనుఃపు పుణ్యపొకూడ మైప యింద్రోకు
మునుబొంది యందలిదేవత లనుభవించు మంచిసుఖము ఉ
ననుభవించున్నాడు. అధర్వవేదియముండకోపనిషత్తులో
“ఏహ్యహీతి తమాహాతయస్సువర్ణ సమాధ్యస్య రణ్యభిర్యజమానం శహాన్
ప్రియాంవాచమభివదన్యోర్ధయన్త్య ఏమహ పుణ్యస్సుకృతో బ్రహ్మలోకః॥

ప్రకాశమానము లైన యాహాతులు యజ్ఞమానుని
“రమ్ము రమ్ము” అని పిలుచుచు సూర్యకిరణములమాలమును
బుణ్యమయ మైన బ్రహ్మలోకమునకుఁ దీనికొనిసోస్పుచుస్సువి
మంచిమాటలు, పూజలు మొదలగువానితో నతనికి సేనజీయు
చున్నవి.“అపామసోమంలన్నాతాలభూమ” మేము సోమపానముఁ
జేసి యమరుల మైతిమి. ఈమొదలగు పెక్కు తైఱాగుల నున్న
దేవలోకములయందలి సాటిలేని సుఖభోగములు వేదకృపచేతసే
సాధింపడగినవియై యున్నవి.

మూడవది ప్రకృతిపారావార పారంగతమును, మనో
వాచామగోచరము నగు బ్రహ్మవర్ణము వేదమునం దిట్టున్నది.

“న తత్త్వ సూర్యో భాతి న చంద్రోలారకం
నేమా విష్ణుతో భాంతి కృతో లయమగ్నః
త మేవ భాంత మనభాన్తి సర్వం
తస్య భాసా సర్వ మిదం విభాతి”

ఎందు సూర్యాడు గాని, చంద్రుడుగాని, నతుత్తిములు
గాని, విష్ణుత్తు గాని, యగ్నిగాని ప్రవేశింపజాలదో, యేది
సర్వాతీతమైయున్నదో, దేనిమొక్క తేజస్సుచేతను, జ్యోతిచేతను
సర్వప్రసపించములు ప్రికాశించుచున్ననో యట్టియానందమయుఁ
డైన పరమపురుషుని సాక్షాత్కారముఁ డేసికొనుటవలన సాధ
కునకుఁ గలిగెడియనస్త యారీతిగా వర్ణింపబడుచున్నది.

“ఖిద్యతే హృదయగ్రంథి ఖిద్యంతే సర్వసంశయః
క్షీయంతే చాస్కర్మాణి తసిత్తుస్తాప్తే పరావరే”

పరమాత్మదర్శన మైస్పుడు హృదయమం దుస్మయ
విద్యాగ్రంథి విడిపోవును. సమస్త సంశాంతములునశించును. సం
చిత్తములును గ్రియమాణములు నగు నైళాకర్మన్ములు తుయమై
పోవును. మఱియు

“యతో వాచో నివర్తంతే అప్రాప్య సునసా సుఽః
అనందం బ్రహ్మాణి విద్యా స్త బిధేతి కుతశ్చన”

వాక్యములు దేనిని బ్రకటించుటుకై బయలుదేరి యసమర్థ
ములై వెనుకకు మరలినవో, దేన్నపై మనోగతిగూడుఁ బ్రసరింపఁ
జాలదో యట్టి యానందమయ మైన పరమపదము నెఱ్లుగుటు

వలన సంసారభాయము నష్ట మయి పోపుచున్నది. ఇట్టి విషయ మామ “నైన్ను” ఒకలెక్స్‌యా? ప్లైటో (Plato) మఱియు “కాంటు”(Kant)మహాతయులపరిశోధనములును బరాఫూతసు లైనవి. సాక్రటిస్ (Socratis)యాను పండితుఁడుగూడ తూఁతి మక్కలమాత్ర మేరుకొనుచున్నాఁఁ. ఇట్టి బ్రిహ్మాపదమును బాందించి నిశ్చేషియసలాభము గల్లిగించేడి శక్తి దేనిపుర్వపేస నున్నాఁ నది యెల్లగీతులను బూర్ణాంఁగు భగవంతుని నిశ్చౌయిస రూప మైన వేదమునందే యున్నది. ఇందియే వేదము లపోరు శేయము లనుటకుఁ బ్రబులప్రమాణము. ఇంపుసాదియమేకు యులేదు.

పరమాత్మ పూర్ణాండు. జీవుడపూర్ణాండు. అయితే జీవుని యందుఁ బూర్ణత్వముయొక్క బీజ మున్నది. ఆట్టి బీజమును వృద్ధిపరచి పూర్ణముగాఁ బ్రకటించి పూర్ణాండుగుటయే సర్వసాధనములయొక్కయు సకలశాశ్వతములయొక్కయు లక్ష్మ్యము. నశాశ్వత మపూర్ణాండైన జీవునిఁ బూర్ణనిగాఁజేసి బ్రహ్మాసుపునిగావించుచున్నదో యా శాశ్వతమే సంపూర్ణమైనది. మనుష్య లచే రచింపబడిన శాశ్వతము లన్నిటి విచారించినాఁ సాధిప్రకృతిలో నాకయాశమును వర్ణించునవియని వివేకులగు పుసుమలు దెలిసికొనఁగలరు. కొండ తొకయాశమునుగూర్చియుఁ గొందఱు మఱియొక యంశమునుగూర్చియుఁ, గొండ ఊక

యంశములో నొక విషయమును బ్రథానముగాను, రెండవ విషయమును గౌణముగా^१ జేకొని వర్ణించుచున్నారు. కాని యహారుపేయ మగు వేదములో సేవిషయమునందు నపూర్ణత యేమాత్రమును లేదు. ఈపకారముగానపూర్ణత్వమేయిందున్న యెడల వేదము భగవద్వ్యాక్యమే. గాకపోయడిది పూర్ణమైన పృకృతియే పూర్ణమైన బ్రహ్మముబ్రకటింగలదనునీమాటయే విష్ణునసిద్ధు. భారతదేశము పూర్ణప్రకృతితో^२ గూడికొని నది. అందువలన మోత్సభూమియని చెప్పఁబడుచున్నది. ఎప్పాడు జీవునకు సంబంధించిన పృకృతి పూర్ణత్వమును బొందునో యప్పాడే యట్టి యపూర్ణమైన జీవునకు^३ బూర్ణత్వమును బ్రహ్మభావమును బొందుట మూలమున ముక్తి గలుగును. పృకృతి, సూలము, సూత్క్రము, కారణము, లేక అధిభూత, అధికైవ అధ్యాత్మము లను మూడుభాగములతో^४ గలిసియున్నది. మనుష్యునియిం దీమూడుపర్వము లపూర్ణముగా^५ గలవు. అందువలన ఆధిభూతికపూర్ణత, ఆధికైవికపూర్ణత, ఆధ్యాత్మికపూర్ణత మనుష్యులకు సంభవించిన తరువాత జీవు^६ (మనుష్య జీవు) డు బ్రహ్మమూపుడు గాఁగలఁడు. ఇందుల్కై యూధిభూతి కాధికైవి, కాధ్యాత్మిక త్రివిధశుద్ధిఁ జేయుట్కై యుపాయము లేశాత్మమునఁమఁబూర్ణముగాఁజూపఁబడినవో యట్టిశాత్మము పూర్ణము, భగవద్వ్యాక్యమును గాఁగలను. జీవునకు శరీర

మాధిభాతికము, మన మాధివైవికము బుద్ధి యాధ్యాత్మికము
 నై యున్నది. ప్రశ్నిరశ్మద్భి కర్మమూలమునను, మనశ్చద్ధి యపాస
 నాద్వారమునను, బుద్ధిశ్మద్భి జ్ఞానమూలమునగాఁగలదు.) అందు
 వలన నేచాత్రుమునందు సమానముగాఁ గర్జము, నుపాసనము
 జ్ఞానము లనెడి మూఁటియొక్క యుపదేశము సంపూర్ణముగా
 నుండునో యదియే భగవద్వాక్య మగును. భగవద్గీతలోని పదు
 నెనిమిది యధ్యాయములందును గర్జము, ఉపాసనము, జ్ఞాన
 ములను మూడింటి యుపదేశము సమానరూపముగా నున్నది.
 మొదటి యాఱధ్యాయములలో విశేషించి కర్మవిషయమును
 దరువాతి యాఱధ్యాయములలో విశేషించి యపాసనావిషయ
 మును, మిగత యాఱధ్యాయములలో విశేషరూపముగా జ్ఞాన
 విషయమును వర్ణింపబడియున్నది. ఎందుస నేమాత్రమును
 బుషపాతముచూపబడతేదు. ఎందుల కనగా భగవద్గీత సాత్రా
 ద్భుగవంతుని ముఖకమలమునుండి వచ్చిన వాక్యమృతమై
 యున్నది. ఈ గుణమే వేదమునందుగుఁడుఁ గనుపడుచున్నది.
 వేదము, సంహిత, బ్రాహ్మణము, మఙ్గియు ఆరణ్యకము లేక
 వానికి విస్తారరూపములైన యుపనిషత్తు లని మూడుభాగము
 లుగా విభాగింపబడినది. ఇందు గీతారీతిగ మూఁటఁభాగములం
 దునుగర్జము, నుపాసనము, జ్ఞానములు వర్ణింపబడియున్నను
 సంహితాభాగమందుఁ బ్రథానముగాఁ నుపాసనాథాండము

యొక్కయు, బ్రాహ్మణభాగముదుఁ బ్రథానముగాఁగర్భకాండము యొక్కయు, నుపనిషద్భాగమునందుఁ బ్రథానముగా జ్ఞానకాండముయొక్కయు వర్ణనమున్నది. పరమాత్మ సచ్చిదానందరూపుడు.

అతని సత్సుత్తత్తతోఁ గూడఁగర్భమునకు, ఆనందసత్తతోఁ గూడ నుపాసనమునకు, చిత్సుత్తతోఁగూడ జ్ఞానమునకుసంబంధమున్నది. ఈ విషయము లన్నియుఁ బ్రథమసముల్లాసమంముఁ జెప్పుఱడినవి. వేదము, తన సంహిత బ్రాహ్మణము ఉపనిషత్తులనెడి రూపములతోఁ నున్న మూడుభాగముల మూలమునఁ గర్భము, నుపాసనము జ్ఞానములకుఱబూర్ణసాధనములనుజూహిచి జీవునకు సచ్చిదానందముల లభింపఁజేసి యతనిని బూర్ణబ్రహ్మభావమునందుఁ బ్రతిష్ఠించుచున్నది. ఇదియే వేదాఁపౌరుశేయత్వము. ఇందు సందియము లేదు. అంగిరోమహర్షులవారు దైవిమాంస యం దీక్రిందినిధముగా వచించియున్నారు.

“గుణభావమయత్వ దృగవద్వాక్యం వేదః”

వేదమునందు గుణములయు భావములయు పూర్ణత్వముగలదు. దీనివలన వేదము భగవాతుని వాక్య మైనది. గుణమయమైనప్రకృతికిఁ గ్రిగుణభేదము ననుసరించి మఖ్యముగా మూడు స్తరములు గలవు. దీనింబట్టి ప్రపంచమునందు సాత్మీక, రాజసిక, తామసికు లను నీ మూడురీతులుగా నుగాను జీవులు

దౌరుకుదురు. సంసార మనిషి రోగమునకు వైద్యుడుగా నుండు
 వేదముచే మూడురీతులుగా నున్న యథికారులకొఱ కాతోరై
 నృతీకరము లగు నువాయములు చూపబడినందున దానికి
 వేదత్వము, నవోరుషేయత్వమును గలిగినవి. లోకశాస్త్రముల
 లక్ష్మణ మేమని? వానిలో నొకొనొక గుణమునకుఁ బ్రాహ్మాన్య
 మిచ్చి యపదేశింపబడినది. ఒక గ్రంథము సాత్మీకగుణమున కే
 యథిక్య మిచ్చి యపదేశించును. మఱియెకటి రజోగుణవిశే
 షతను లక్ష్మ్యముగా నుంచుకొని యపదేశించును. ఇంకొకటి
 తామసగుణమునే ప్రధానముగాఁజేసి చెప్పాచుండును. ప్రకృతి
 యం దొకగుణమే యున్న యేషల యందఱకు నొకవిధముగానే
 యపదేశించి యొకవిధినే చూపుటకు ఏలుండెడి. ప్రకృతియం
 దు మూడుగుణములు నుగుటంబట్టి దేనియందు సర్వగుణము
 లుగలజీవుల మేలుకొఱకు యుక్తులు చూపబడినవో యది
 పూర్ణగ్రంథమగును. ఎవనిదగ్గర సెల్లతెఱంగులుగా నుండు
 రోగములను ఖోగొట్టెడి చికిత్సలు గలవో వాఁడే పూర్ణ
 వైద్యుడు. వేదము పూర్ణమును భగవంతునివాక్యము నై
 యున్నది. ఇందువలననే వేదమునందు మూడుప్రశారములుగా
 నుండు నథికారులకు నుపదేశ మింబడియున్నది. వేదమునందు
 సాత్మీకుఁడగు నథికారి యాతోరైన్నతికై జ్ఞానయజ్ఞమును,
 రాజుసికుఁడగు నథికారి యాతోరైన్నతికై రాజుసికములగు

సోమాది యజ్ఞములను దామసికుడగు నథికారి శ్వేణ
 యజ్ఞము లోనగు తామస్కయజ్ఞములను జేయవలసినదిగా
 విధింపబడినది. ఇది వేదమునకు దూషణము గాదు. పైపెచ్చ
 దానిభూషణమే యై యున్నది. పూర్ణతయొక్క యాదర్శమును
 సర్వోత్తమమైన దాని యుదారభావమును నై యున్నది. ఇట్టి
 దానిని బరిచ్చిన్నబుద్ధిగల నేటికాలపువారు దెలిసికొనలేక
 వివిధవిధముల సాక్షేపించుచున్నారు. ప్రపంచమం దందఱు
 సాత్మీకు లైనచో వేద మండటికొఱకు జ్ఞాయజ్ఞమునే యుపదే
 శించెడిది. జగమునఱదు రాజసికులు దామసికులు నగు జనులు
 హెచ్చగా నున్నారు. అట్టివాడినింగూడఁ గనికరించి వారికొఱ
 కాతోరైన్నతిని గలిగించడి భిన్నభిన్నో పాయనులను జూపించి
 యున్నందుననే యావేదమునకు బూర్జతయు సర్వజగములకు
 గల్యాణమును గలిగించు సమర్థతయు, ననోరు పేయతయు సిద్ధిం
 చును. అట్టుగాక రాజసికులు, దామసికులు నగు నథికారులకు
 గూడ సాత్మీక మైన జ్ఞానయజ్ఞ ముపదేశముజేయుటవలన వారికి
 బుద్ధిభేదము గల్గించు ననథికారచర్చయుఁ గఁగలదు. దీనివలన
 వారికి మేలులేకపోవుటయేకాక యనిష్టముగూడ సంభవించును.
 భగవంతుడు గీతలలో నీ రీతి లిఖించియున్నాడు.

“ న బుద్ధిభేదం జనయే దజ్ఞానాం కర్మసంగినాం
 యోజయే తృగ్వకర్మణి విద్యాంయక్త స్నమాచరణ

ప్రకృతే ర్ఘణసమ్మాధాః సజ్జనే గుణకర్మసు
తా నక్షత్రమ్మిదో మందా స్కృత్రమ్మి నో విచాలయేత్.

అజ్ఞలును గర్వమార్గము నం దాస్తక్తులును గోరికలుగల
వారు నగు పురుషులకు బుద్ధిభేదము గలిగింపఁగూడదు. విద్యాం
సుఁడు యోగ్యఁడునగు పురుషుఁడు స్వియముగా ననుప్రొంచుచు
పారి నామార్గమునందు సడిచెడివారలనుగా నోసరింపవలెను.
మందమతియు, నల్పజ్ఞుఁడు సగు జనుఁడు ప్రకృతిగుణముల
యందుఁ జిక్కి గుణములచేతను గర్వములచేతను లిప్పుఁడగుచు
న్నాఁడు. విచారశీలుఁడును విశేషదర్శియు సగు పుఁఁడు
డవ్యారిని దట్టాలున నాగుణములనుండి దప్పిఁపఁగూడను.
కాని మిక్కిలినేర్పుగలిగిన యథికారమునకుఁడగినట్టి యుపాయ
మును జూపి తిన్నతిన్నగా వారిని నున్నతిగలవారినిగాఁ జేయ
వలెను. ఇదియే గీతయాదలి భగవద్భాజ్ఞ. ఈ విజ్ఞానమే వేదము
నందు సంపూర్ణముగాఁ బ్రకటింపఁబడినది. వేదమునందుఁ ఒశు
హింస మున్నగుకొన్ని విషయములను విధించెడి మంత్రములను
జూచి జను లనేకులు గజిబిజిపడుచున్నారు. ఇంకను జాలమాది
నిజ్మవేదుమ్య మదోన్నిత్తుత్తె యో లేక సంప్రదాయము సను
సరించినయనుదారభావములవ్యారైయో తమసిధ్యాంతముల నను
సరించు న ట్టామంత్రముల కర్మములను జేయ మొదలిషుమను.

కాని యదంతము వేచసానుడపి మర్గము గుత్తెఱుంగని ఫలమై యున్నామి. వేదముచు దెచ్చుట్టనేబశహింసకు సంబుధి చినమంత్రము చిక్కసాఁ వేనినుండి భగవంతుడు జీవహింస చేయుట కుపదేశమెయసుగుచున్నాఁ డను సిద్ధాంత మెన్నటికిని దీయఁగూడము. ఇట్టిఁచారసు బ్రథమతోగూడినది. దీనితాత్మ ర్ఘము నికను దీనికిసంబాధి-చిన విషయము నీక్కిద ప్రాయఁ బసుచున్నామి.

సత్యరజున్తమో గురుములంతోఁ గూడిన యా ప్రపంచమంము సర్వప్రకారముల నుండు మనుష్యులు గల రని యానజకే చెప్పఁబడియున్నామి. మట్టియు గుణముల తారతమ్య ము ననుసరించి రుచిలోను స్వభావములోను బెక్కుభేదములు గలుగుచున్నామి. సాత్మీకుఁడగు మనుష్యుడు స్వభావముగానే యహింసాపరుఁడగుచున్నాయఁ. రజోగుణముగలజనుఁ డీరీతిగా నుండడు. ఇఁకఁ దమోగుణముగలపునుష్టాఁ పైరీతికిఁ బూర్తి గా విపరీతముగానే యుండును. శ్శారణముచేత నందఱకు సాత్మీకవిధియొకటియే సరిపడనేరను. అందతికిని వేఱువేఱగు విధముల సేర్పురుపజ్ఞాలనియేడల వేదము పూర్ణత్వమును, భగవధ్వాక్యమును గానేరను. అందువలన నీవిషయమును విచారించుట యోగ్యమై యుండును. రాజసికములును, దామసికములు నగు యజ్ఞములు దౌను హింసయొక్కవిధి యున్నదో యచటి

విధి హింసను వృద్ధిజేయు తలంపుతోలేదు. ఇకెనేమని? తగ్గిం చుటకొఱ్ఱుకై యున్నది. ఏలయన? జనులు చాలవఱకు రాజుసి కులుగాని తామసికులుగాని షై యుండురు. వారి ప్రకృతి పుట్టుకనుండియే హింసయం దాసక్తిగలదై యుండును. అవ్యారు సాధారణముగా మాంసమును భుజించుట కిచ్చగిం చుటుగలదు. వారిని దశలున నాబుద్ధినుండి తప్పించి నాత్మి కులను గాఁజేయుట్టుకై యుపదేశించుట, మూర్ఖత్వమును, ననథికార చర్చయుగాఁగలదు. అందువలన వారు దేనిచే సట్టి బుద్ధిని విడుచుచుఁ దుడకు సంపూర్ణముగా వదలిపెట్టుగలరో యూ యపాయ రహితోపాయము వారికిఁ గావలసియున్నది. ఇదియే వేదమునందు వర్ణాశ్రమధర్మ నియమయులిముగాఁ జూపటిడినది. మల్లియు వేదచోదితమును లోకహితకరము నాగు యజ్ఞమును శేయదలఁచినవారు ముండుగాఁ గౌన్ని మోగ్యతలు గలవారుగా నుండవలెను. వా రద్దానిని ధర్మ బధ్మలై కావించి వివిధవిధపూజలు గావించి బ్రాహ్మణులను సంతృప్తులం జేసి దేవతాప్రసాదరూపముగా యజ్ఞశేషమును భుజింపవలసినదని యం దాదేశింపఁ బడినది.

ఈ యజ్ఞమందు విధివిహితముగాఁ శేయహింస, హింస గాఁసేరదనియు, నిద్దానిని భక్తిశ్రద్ధలతో సక్రిమముగా నాచ ఇంచి యజ్ఞశేషమును భుజించినవారు సమస్తపాపములను డివిముక్తులగునురనియు శాప్తములు చెప్పాచున్నవి.

“ యా జేదవిహితా హింస, నసాహింసేతి కథ్యతే ”

“ యజ్ఞశిష్టాశిసస్ననో మచ్యంతే సర్వకల్పిష్టా ”

ఈ ముస్కగు ప్రమాణములు గలవు. ఇట్టి యజ్ఞ మొన
 తింప సంకల్పించినవారికి ముందుగా వందలకౌలయి ననుష్టాన
 ములను, నితర సత్కార్యములను జేయవలసినవిధి గలదు.
 దీనివలన వారి కథికథనవ్యయమును, విశేషశోభయు నగును.
 దీనివలన ధనాదులయాదు విరాగబుధ్యియు, దమము, శహ
 మును గలుగఁఁ గలదు. మఱియుఁ గ్రమముగఁఁ జిత్త మునందు
 సాత్మీక భావమును గలుగును. ఇందువలన హింసాకార్యము
 లందుఁ బ్రీతి తగ్గును. ఈ విధివిహితమగు యజ్ఞశేషమును
 దేవతాప్రసాదరూపముగా గోహించుటకు బుధిపుట్టుటవలన
 దానితత్వ మెఱుంగుటకుఁ బ్రయత్తింతురు. తరువాత స్విధర్మ
 మును నిర్వించి కృతార్థులైన ఏరే రాజసికములను, దామ
 సికములు సగు ప్రతుఫ్రలందు హిరాగమను ఉంది సాత్మీకమగు
 జ్ఞానయజ్ఞమున కథికారులగఁఁ చిట్టచివరఫలమై యున్నది.
 ఇదియే వేదోదారత, ఇదియే వేదపూర్ణత, దీనిపై విచారించిన
 బుధిమంతులు, దేనివలన నెల్లప్రకారముల నుండు సథికారులకు
 మేలను, నాతోస్తోస్తి గలగుచున్నదో యట్టి భాగవద్యాక్య
 రూప మైన వేదమునందే యట్టి నిష్పత్తపాతమగు నుదారభావ
 మున్నదని తప్పక తేలిసికొనుచున్నారు. ఆదియుగాక వేదము
 నందుఁ జెప్పఁబడిన కర్మవిజ్ఞానము ననుసరించి “స్వర్గకామోయ
 జేత” యను నీప్రమాణమువలన వైదికమును, రాజసికమునగు
 యజ్ఞముయైక్క ప్రభావముచేత నాతనికిఁ బరలోకమునందు

స్వర్గము మన్సుగు లోకములప్రాప్తి కాగలదు. ఇదియే వేద
 గుణమును విచారించుటవలనఁ గతిగిన పూర్ణమాహాత్మ్యము.
 వేదముయొక్క యవోరుషేయత్వ మింకను భావపూర్ణత్వము
 నందుగలను. ఈవిషయము మొదటిసముల్లాసమునందుఁ బర
 మాత్రకుఁ గల త్రివిధభావములు ప్రీకృతివిలాసము లేక ప్రకృతి
 లభము ననుసటిచి సాధకునకు లభించుచున్న వని తీర్మానిపఁ
 బడియున్నఁ. అతని యథాత్మభావము మాయకంటే నితీతం
 బును, మనోవాచామగోచరమును నిర్మణంబును, నిప్రేయ
 యునగు పరబ్రహ్మంబు, అతని యథిదైవభావము మాయగల
 చైతన్యండును, సృష్టి, స్థితి, లయములకుఁ గర్తయగు నీళ్వ
 రుండు. ఇక నతని యథిభూతభావ మనుతకోటి బ్రహ్మండ
 మయండగు విరాట్యురుషుండు, ఇందులకై సర్వకారణాండైన
 పరమాత్మయందు మూడుభావము లున్నప్పుడు కార్యబ్రహ్మ
 రూపియగు నీప్రపంచమునఁ గూడ మూడుభావములు గావల
 యును. ఎందులకన, ఎప్పుడు కార్యముయొక్క విస్తా
 రమాత్రమై యున్నదో యప్పుడు కారణముసు దున్న భావ
 ములన్నయు యాకార్యమునందుఁగూడ నవశ్య ముండును
 ఇదియేపోపంచమందలి యెల్లవస్తువులలో మూడేసి మూడేసి
 భావములు గనుపడుచుండుకుఁ కారణామై యున్నది. కార్య
 బ్రహ్మమందుఁ బ్రకృతిపురుషులలీల యాగుణభావలీలారూపము

గా ముగింపబడినది. ఇంచుకొఱకై యే మహాత్ముడు ప్రకృతి పురుషులతత్వమునుగురైజింగి ముక్కుడగుట్టకై కోరునో యత నికిఁ బ్రతివస్తువునందు ప్రిగుణములుఁ ప్రిభావములునుఁ జూడఁ దగియుండును. లేనిచో ముక్కె కలుగనేరదు. జగత్తును దనేక గ్రంథము లున్నవి. కాని యాపుస్తకములన్నియుఁ బ్రకృతి మాతమొక్క గ్రంథములను జదువ్యటకు సహాయమును జేయు నవి వూళ్ళిమే, ప్రకృతియే వాస్తవమగుగ్రంథము. దీనినేకదా మహార్థిజనులు యథార్థముగా గురైజింగి నిర్మైయసలాభమును జెండుచుండి. దీనినెల్ల-వోటుల, నెల్లవస్తువులయందును ప్రిగుణ విలాసము త్రిగుణతారతమ్యము, మఱిముఁద్రిభావలీల యెప్పుడు చూచెదరో యప్పుడేఁ బూర్తిగాఁ దెలిసికొన నగును. దృష్టాతముపై విశదీకరించెదను. మన మథ్యాత్మము, మంతవ్యము (అలోచింపడగినది) అధిభూతము. చందులుఁ డధిదైవము ఈ విషయమునుగుఱించి యావఱకుఁ బ్రథమసముల్లాసమందు విరి పిగాఁ బ్రథమాణము లీఁబడియుండెను తిరిగి యిచట నిచ్చుట యనవసరము. భగవంతుడు గీతలుఁగుండ “కీతద్విహృష్టు కిమథ్యాత్ము” యా మొదలగు ప్రశ్నముల కుత్తరము లిచ్చు నవసరముందుమాఁడుభావములలీల పూర్ణముగాఁ జూపియున్నాడు. ఏది సర్విపదార్థములందుఁ ప్రివిధభావములుఁ గనుచున్నదో యదియే పూర్ణద్విష్టి. ప్రిస్తుతమం దీనివిషయమునుఁజూల గందర్

గోథ మగుచున్నది. తరుచుగా మనుష్యులొకభావమునో రెండు భావములనుమాత్రమో చూచి విచారించేదరు. లేక యొక భావ పంచునుమాత్రమే యొప్పికొని రెండవభావమును దోసివేయు దురు. ఇదంతయుఁ దప్పు. ఏ వస్తువున కథ్యాత్మభావము నిజ మో దాని యధిదైవభావము, సధిభూతభావముఁగూడ నిజము లుగాఁగలవు. ఎట్లాటిరేని? మనస్సు సత్యమైనయెడల మంతవ్య మును, జంద్రుండును, సత్యములైనవి. నేత్రములు సత్యములైన యెడల రూపతన్నాత్రయుసూర్యఁడుగూడ సత్యములు. ఎననికి మూడుభావములుఁగూడఁ గనుపడుచున్నావో వాఁడే పూర్ణ ద్రష్టఁ. (పూర్తిగాఁజూచువాఁడు) కానిచోఁ బూర్ధదృష్టి లేనివాఁ డగుచున్నాడు. ఈప్రికారముగా దేని యొక్కోక్కుయుహ దేశమునందు మూఁడేసిమూఁడేసి భావములుండునో యదియే పూర్ణగ్రంథ మని చెప్పఁబడును. అట్టి యాసమగ్రభావములతోఁ గూడికొనినగ్రంథమే భగవాతునివాక్యము గఁగలదు. లోకిక పుస్తకములం దీపూర్ణత రాఁజాలదు. గీతలో నొక్కుక్కుశ్లోక మందు మూఁడేసిభావములు నిండియున్నవి. ఏలయన! గీత భగవద్యోక్యము.. దీనిని బరిశోధింప నపేణుగలవారు నంతర్లప్పిసంప న్నులైన జనులును డెలిసికొనఁజాలుదురు. ఈవిధముగా వేదముయొక్క ప్రతిమంత్రమునుదును మూఁడేసిభావములు(అథ్యాత్మాధి. దైవాధిభూతములు,) నిండియున్నవి. కేవలమొక

భావమే కాని కేవలము దెండుభావములే కాని యున్నట్టి మంత్రి వెయక్కుగూడ నీవేదమందు దొరకదు. “త్రయోఽధ్యా స్నర్వవేదేషః” ఐల్లివేదములందాధ్యాత్మికాధి దైవికాధిభాతి కము లను నుఱుభావార్థము లున్న వని ప్రశ్నలయందు వచిపంబడినది. స్నేహతుల్యాగూడ

“యథా చుట్టండ భక్తండ శక్తండ శక్తిరాఖి స్నమిశ్రితం కల్పితం దేవభోగాయ పదమాన్మం సుధోపం పథా త్రైవిధ్య మహాన్ ప్రుత్తిథేద మన్మాత్మకః నయతే బ్రాహ్మణం నిష్టం బ్రాహ్మణందం పరాత్మం”

అని చెప్పుబడినది ప్రపకారము పాలు బియ్యము, చక్కెన యా మూడిటిని గలుపుటచే మిక్కిలి మధురము, దేవభోగమునకు దగినదియు నగు పరమాన్ మగుచున్నదోయట్టే యాధ్యాత్మము, ఆధిష్టానము, ఆధిభూతములను నీనుఱడుభావములతోఁ గూడినదియు, నమ్మతమయము నగు వేదము జ్ఞానియగు పురుషునకు బ్రహ్మనందమును గల్గించుచున్నది. దీనింబట్టి వేదమునందలి ప్రతిమంత్రిమునకు మూడురీతుల నుండు భావములు, మూడువిధములుగా నుండు నర్థములు గల వని స్వప్యమగుచున్నది. తజమూడుభావములు మనుష్యులకు సాధారణముగా బుద్ధికి గోచరించునది గాను. నవీనకాలమున వేదముల యథార్థస్తిని దెలినికొనలేక జను లీపిషయమున

విశేషముగా భ్రమపడుచున్నారు.

కొండఱు యావత్తుస్త్రుతులను స్థాలమగు నధిభూత భావమునం దర్ఢముచేయుచున్నారు. కొండఱుక్కిష్టముగాఁగల్పన మొనరించి సర్వమాత్రముల నాథాంగ్యత్రికభావమునం దర్ఢముచే యుచున్నారు, ఇదంతయుఁ బూర్జముగా నిదియు మానవసంబంధమైనదియునగు బుద్ధిలక్ష్మణము. వేదము మనుష్యకృతమైనచో నిట్టికల్పనము సత్యముగాఁగలదు. వేద మహారుషేయము పరమేశ్వరకృతమునైనందువలన నిట్టికల్పన మెల్లరీతుల నసత్యము. మఱియుఁ దీపిథభావపూర్జవిలాసమే సత్యమైయున్నది. ఒకద్వాంతముతో బోధింపఁబడుచున్నది.

ద్వయా హా ప్రాజాపత్య దేవా శ్వసురాశ్వ తత్త కాసీయసా

ఏవ దేవాః జ్యోతిసా అసురా స్త ఏష లోకేష్వరస్ఫుర్ధంత॥

(ఇత్యాది బృహదారణ్యకోపనిషత్తు.)

ప్రజాపతినుండి దేవతలును, రాత్మసులును నిరువురును జన్మించిరి. వారియండు దేవతలు దమ్ములుగాను రాత్మసులన్న లుగానున్నారు. ఏరియవురు నీలోకములందు. బరస్సరము సృధ్యతోనుందురు. ఈ మాత్రమునందు సురలయు నసురులయు సంగ్రామము వ్యక్తింపఁబడియున్నది. దీనిని గేవల మొకభావము నందే గ్రహించుటవలన సుపూర్జమైన యర్థముగానేరదు. ఈ మంత్రమును మూడుప్రకారములుగానుండు భావములందును

సమన్వియాపవలయును. ఈ భాతికప్రశ్నాచమం దాభగవద్గీత
లలో జెప్పబడిన త్వేవసుపత్తిగల జీవులకును, ఆసురీసంపత్తి
గల జీవులకును నినుతరము కలహమగుచునేయుండును, ఇదే
నీని కథిభూతార్థము. సంగా నీప్రకారముగానే దేవలోకమం
దా తమోగుణము నథిష్టించిన యసురులకు సత్యసుణము నథి
ష్టించినదేవతలకును బరస్సురము జగించు జనుగుచుండును.
అసంగా నీనెవువిధములగు చేతనశక్తులకయ్యమే, యథిదైవ
మగు దేవాసురసుగ్రామమని గ్రహింపవలెను.

ఇక మూడవభావమేమని? అధ్యాత్మము (మనోరా
జ్యము) నందుదేనిచే జనులోకప్పాడు కుమతిచక్రములోనికిపచ్చి
పాపముఁ జీయుచున్నారో మతియొకప్పాడు సుమతిమూలము
నఁ బ్రేచేపీపబడి చేసినపాపములకుఁ బశ్చాత్మాపముఁ జెందు
చున్నారో, యట్టికుమతికిని, సుమతికిని ద్వ్యాంద్వయుధ మెప్పు
డును జరుగుచునేయుండును. ఈ కలహమధ్యాత్మారాజ్యమందు
దేవాసురయుధమైయున్నది. ఈప్రకారముగా మూడేసిభావ
ములు చూచినప్పాడు వేదమంత్రములకుసంపూర్ణముగా నర్థము
గాగలను. కానిచోగాదు. పూర్ణాడును భావమయుండునునగు
భగవాతుని నిశ్చాసమాప్తున వేదమునందంతట నిట్టిత్రైవిథభా
వములనుగాంచి భక్తజనులహృదయము చక్కఁగా వికసించు
చున్నది. తేలినసారాశ మేమనఁగా? ఇంతనఱకుఁ జర్మించిన

చర్చనను నరించి వేదములంచుఁ ప్రిగుణపూర్ణతయుఁ క్రిభావ పూర్ణతయు నగుటవలన వేదమున కపోరుపేయత్వము సిద్ధించినది.

— { వేదములందలి యింద్రవరుణాదిదేవతల } —
— { విషయమునందుఁ దాత్మర్యమేమి? } —

ఇ ట్లీ త గం భీ ర ము గా నుఁ డిన వై దిక త త్వము ను దెలి సి కొ ను ట కుఁ దొ లు త నె ట్లీ శి క్షు బాందవలయునో యది యాదిగువ ప్రాయఁబడుచున్నది. మొట్టమొదట, శిక్ష, కల్పము, వ్యాకరణము, నిరుక్తము, చుందము, జ్యోతిషమునను నీమాఱంగములను మిక్కిలిశ్రద్ధతో నథ్యయనమునద్ది తర్వాత వేదార్థములను దెలిసికొనుటకు శక్తిని సంపాదింపవలసియుండును. ఈమాఱంగములలో నొక యంగముండైనను గొఱతపడినచో నట్టి విద్యాంసునిశక్తి పూర్ణముగానేరదు. ఈమడంగజ్ఞానలాభము బాందిన యనంతరమున సప్తదర్శన (శాస్త్రము) ములయొక్క జ్ఞానము చక్కగా గడింపవలసియుండును. వేదముచే జెప్పుఁబడిన యాసప్తదర్శనములు పరదేశీయులదర్శనములవలె నాకాశరమ్యహార్ణ్యములు గావు. ఈయేడుదర్శనములు జ్ఞానభూమియందు వరుసగాఁ బ్రవేశింపఁజేసెడి సప్తాధికారములనుండి పుట్టినవి. ఈప్రకారముగా మడంగములయు సప్తదర్శనములయు రహస్యములను బరిపూ...

ర్షముగా హృదయమువు నాటపఁజేసికొనినపిమ్మటను, గర్జము, నుపాసనము, యోగము మున్నగువాని తోడ్పాటుచేఁ
జిత్తము నిర్మలమైన తరువాతను సంపూర్ణజ్ఞానముతోఁ గూడి
కొనిన వేదములు లభింపఁగలవు. అట్లుకొదేని ననంతంబు, నం
తులేని గంభీరముగల వేదసముద్రుని పార మెఱాగుట యను
సదేశు? దానియువుగఁ బ్రిఖేశించుటగూడ సంభవింపదు.

వేదమును దాయాఖుషులయు, ఛందస్నులయు, దేవ
తలయు వర్ణనము వచ్చియున్నంమపలన నేర్పుడు తాత్పర్యమిది
యైయున్నది. ఏయే త్రికాలదర్శులగు మహార్షుల చిత్తమునందు
స్వితంత్రములగు ప్రశ్నతు లాదియం దావిర్మావమోదినవోఁ
అనఁగా నే యే యాచార్యులమూలమున నా మంత్రములు
ప్రకాశపరుపబడినవో వారే యా మంత్రములకు బుషులుగఁ
జెప్పుబడుచున్నారు. ఏయేఛందస్నులు దేశుతులు వచింపబడి
నవో యవి యవి యాయావేదమంత్రములకు ఛందస్నులుగఁ
బలుకఁబడినవి. మఱియు నేయేప్రశ్నతులద్వారమున నేయేభగవ
చ్ఛక్తుల యుపాసనమగునో యాయుపాసింపఁదగిన శక్తు లా
యాప్రశ్నతులకు దేవతలుగఁ జెప్పుబడిరి. తజనియమము నను
సరించి యొక్కాక్కామంత్రమునకుఁగూడ బుషులను, దేవత
లను ఛందస్నులనుచ్ఛరించెడి విధివేదమునందుఁ గన్నడుచున్నది.
దీనిప్రాయోజనమేడన? ఛందస్నుల నెత్తింగినవాడగుటవలన

నామంత్రముయొక్క యూధిభోతికశక్తి జ్ఞాన మతనికబ్యాచున్నది. ఎందువలనననగా వైదికమగునొక్కొక్కఫందస్సుశక్తి ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగానున్నది. చెప్పఱబడినఖందము ననుసరించి స్వితం త్రముగా గార్యములను జీయుట్కె యేర్పాటు, వేదమందలి బ్రాహ్మణమను భాగము దనేకప్రకారములుగానున్నది. దేవతలను దెలిసికొనుటచేత నుక్తమాత్రాధిదైవికశక్తి యు, బుషుల నెఱుంగుటవలన నుక్తమాత్రాధ్యాత్మికశక్తి యు బోధయగు గుచున్నది. వేదములో గర్జుకాండయందుఁ గాని యుపాసనాకాండయందుగాని స్విరాదిఘలముల నొసంగునవియుఁ గోరికలతోగూడినవియునగు సాధనముల ననేకరీతులుగా వర్ణించి యుగుడుటచేత వానియందు నింద్రుడు, వరుణుడు, అగ్నిమున్నగు దేవతల శక్తులయొక్క స్తోత్రములు చెలఁగుచున్నవి. ఈరహస్య మెజుంగలేక వ్యుర్ధముగా వేదజ్ఞానాభిమానులగు పెక్కమందిచే థాతువుల కనేకార్థము లుండుటంబట్టి దేవతామాములన్నియు నొక యాశ్వరునిపరముగనే సమన్వయించి వర్ణింపబడినవి. సంస్కృతభాష కామధేనువువలె మనోరథములను దీర్ఘునదిరైనప్పటికి దానిసంపత్తి నిబాంది యిచ్చవచ్చిన యాచారమునందపేక్కతోనుగుడుట గుణముగానేరదు. విశేషమేమన? ధర్మమును శాప్తమును మఱుగుపరచుటయే యగును. కేవలము భాషను థాతువులను సేర్చుకొన్నంతమా

త్రిమున వేదమునుడలి జూనము పట్టిపడనేరము. వేదమును దెలిసికొనుటకు యోగముతోఁగూడిన బుధీగలవారై దాని యత్యాంతగంభీరప్రిదేశముడలి రహస్యమును నిర్ణయింపవలెను.

“ఉత త్వః పశ్య స్తు తదర్థ వాచ
ము త్తత్వః శృఙ్గాన్ శ్రుణో త్యేనాం
ఉతో త్వష్టై తేస్వం విస్త్రే
జాయేషప్త్వై ఉత్తి సువాసా॥ [బుధి దశమమండలము.]

చాలమాది వేదమును జూచియు సంగ్మాఁ జూడలేరు. అనేకులు దానినివినియు సరిగావినలేరు. పతివ్రతయగు సతి యంగ మామెపతియే మాపణైలినట్లు వేద మేపురుషుని యథార్థాధికారినిగాఁదలఁచునో యట్టిభాగ్యశాలికే తనరూపనును జూపును. అతఁడే గ్రుతితాత్మర్యమును జక్కుగాఁ దెలిసికొనెడివాడు. ఇతరుఁడు గాండ్రాలడు. ఇప్పు డెల్లావేల్పులపే లోకయాశ్వరునినామమేయైనచో వేఱువేఱుపేరులతో స్తుతిజేసినందువలన లాభమేమి? యనిధీరులును నిష్పత్తపాతులును విచారింపడగిన విషయమైయున్నది. అందులకుఁ గేవల మిశ్వరుని నామమును దద్యాచకములగు కొన్నివిశేషణములే యవసరమగును. మటీయుఁ బ్రత్యేకమగునామమునం దేధాతున్న దౌరుకుచుస్తువో దానిని విపరీతాలిని దాఖుమాఖుజేసి మిక్కలికష్టమగు కల్పనతో దానికిర్ధములను చేయటగూడ ననవసర

మగును. యావత్తుబుక్కలు కేవలము జ్ఞానకాండము ప్రతి పాదించునవియైయున్నాచో వేదమంత్రములును జాలదక్కువయై పోవును. మఱియు నన్నిటికంటె నెక్కువగా నున్నకర్మకాండ విస్తారముగానుండుట సంభవింపదు. జగమున కాదికారణండగు పరమేశ్వరుడు త్రిగుణమయియైన ప్రకృతికంటే బహుడైనవాఁ డనియు నతనిశక్తినిధించి యే దేవతలు, బుధులు, పితరులు, నీపుషుచమును రణ్ణించుచున్నారో వారందఱు ప్రకృతియందే కలరనియు వేదరహస్యమెఱిగెడి విద్యాంసులకుఁడప్పక తెలి యఁగలదు. ఇంకువలన, స్వర్గము మున్నగువానినిగోరు సకామనాధకులకొఱకు దేవతలను బ్రసన్నులుగాఁ జేయుట మిక్కిలి సహజమైయున్నది. ఎవనిచిత్త మిహలోకమందుగాని పరలోక మందుగాని భోగములను, సుఖములను, సంపత్తినిఁ గోరుచు న్నదో యట్టిపుదుఘుడేది మిక్కిలిసరళమైనదియో యెంకుగట్ట మెక్కువలేదో, దేనియందు సిద్ధిగూడ జెక్కునోయట్టి యుపాయమే మంచిదని గ్రహించుననెడిమాట నిశ్చయము. భగవంతుడు గీతలలో నీరీతిగం ప్రాయచున్నాడు.

“ కాంకున్తః కర్మణాం సిద్ధిం యజన్త ఇవా దేవతాః

త్స్తిప్రం హి మానుషే లోకే సిద్ధి ర్భవతి కర్మజా॥

కామై సై సై ర్భావతజ్ఞానాః ప్రపద్యంతేస్యదేవతాః

తంతం నియమ మాస్థాయ ప్రకృత్యా సియతా స్వయా॥

అతిక్రమ ఫలం తేషాం తద్భవ త్వైల్పమధసాం
దేణ్ణ దేవయజ్ఞో యన్ని మద్భుతాః యన్ని మామపి॥

సకామకర్మయుదు సిద్ధినిగోరి ప్రపూతియా దాసక్తిగల
జనులు దేవతలను సంతుష్టిపరచుటకై యజ్ఞ మొనరించుచు
న్నారు. ఏలయన ఈయవాయమువలనఁ గార్వసిద్ధి తోందరగా
నగును. ఈపీతిగానే కోరికలతోడను, భావములతోడను
గూడికొని ప్రకృతియుక్క ప్రేరణచేత ముగ్ధులైన యా జనులు
దేవతాసాధనమును జేయుచున్నారు. కానీ యట్టుపోందినలాభ
ము నాశము గలదగును. ఎందులకన దేవయజ్ఞముకావించునారు
దేవలోకమునకుఁ బోస్తుచున్నారు. నాభక్తజనులు నాపరమ
ధామమునకే వచ్చుచున్నారు. ఏప్రకారముగా నీచఫలమును
గోరెడిజనులు రాజుకడ నొక చిన్న కొలుశులోనున్న పురుషాని
నాశయాచియే తమకార్యమును నెరవేర్చుకొనుచున్నారో
వారికెట్టు చక్రవర్తికడకుఁ బోవలసిన యవసరములేదో వారు
ను బోఱాలరో యాప్రకారముగానే తుద్వాసనగల తక్కువ
రకపు సకామసాధకులకు భగవదంశరూపులగు దేవతలయుపా
సనయే తగినదియై శీఘ్రముగా ఫలమును గలిగించునదియు నై
యున్నది. ఇట్టువగీకరింపవలసియే యుండును. రెండవవిషయ
మేమన? వేదమునం దింద్రుడు మున్నగుదేవతలను సంతుష్టి
పరచి కోరిక లీచేర్చుకొనుటకేయక్కులు చూపయడియున్నవో

యా యుక్తులమూలమున దైవికశక్తియే ప్రసన్నము గాగల
 దని యనుభవశాలురగు జను లెఱుంగుచున్నారు. అవి భగ
 వంతుని దృష్టి పరచుటకుఁ జాలవు. అందువలన నామంత్రము
 లన్నిఁటిని భగవంతునినామమందే ధాతువున కర్థాంతరము
 గల్పించి సంబంధింపజేయట వేదమందలి రహస్యజ్ఞానములేక
 పోవుటకు సూచనగానున్నది. ఇట్లెన్న టికిని జేయఁగూడము.
 ధీరుడై దైవికశక్తి విలాసముపై సూయమవ్యునరించి యొల్లవిషయ
 ములను జూడవలెను. విచారణీయాశమేమని? చుంబకశక్తి
 విద్యాచ్ఛక్తి మున్నగు సాధారణాజడశక్తులనుపయోగించి జనుల
 బుధీగిఱ్ఱుగిఱ్ఱునఁ దిరిగిపోల్చునట్లుగా నవీనపదార్థవిద్య (సైన్సు)
 ధురీషులచే నద్యుతములుచేయబడిచూపింపబడుచున్నవి, భాతి
 కశక్తియందే యింతసామర్థ్యమున్న యొడల దైవికశక్తియం దిగ
 కెంత సామర్థ్యముడునో దానిని విచారశీలుఁడగు జనుఁడే
 గ్రహింపఁగలడు. సూలజగత్తునందు భాతికశక్తినలె సూక్ష్మ
 జగమునందు దైవికశక్తి ప్రపంచరక్షణముకొఱకేరీలిని బనులఁ
 గావించునో యదియంతయముందుముందుఁ జూపెదము. మను
 ఘ్యఁడుయజ్ఞానుష్టానము మున్న గువానిమూలమున నాశక్తులను
 బ్రిసన్నముజేసికొని సుఖమును, సంపత్తిని, మనోరథమును
 బొందఁగలడు. ప్రుతియందులకే యుక్తినిసూచించినది. కాబట్టి

యానామసులన్నియు దేవతలవే. వోడియు స్తోత్రముగూడ
దేవతాను దృక్కేషణచుటుకొఱ్ఱకేయైయున్నది. ఎచట జ్ఞానయ
జ్ఞమును సాధ్యాముఖుయున్నాడేన నుహనిషత్తులచే జెప్పబడిన జ్ఞానా
ధికారము లేక దూధాయ్యత్మికముయొక్క తత్వమును వర్ణించుట
యంచేన, నింద్రావినామము అపయోగించబడియుండునీ
మచట నింద్రాదిశబ్దములు పరమాత్మనుగూర్చి చెప్పునవియే
కాఁగలన్న. సుగియ చుండేషయులేను. ఎట్లంకీరేని?

ఇంద్రో మాయాభ్యే వృషభాప ఈయతే॥

ఈ మూత్రమునందున్న యింద్రశబ్దము సృష్టిసమయము
లో మాయాసహితుఁడై యనేక మాపముల ధరించెడిపరమాత్మ
నుగూర్చి చెప్పునదియైయున్నది. ఈవిషయ మాధాయ్యత్మికసృష్టి
జ్ఞానములకు సంబంధించినది యుస్తుందువలన నిట్టి యర్థమై
నది, సకామములగు దైవయజ్ఞము మున్నగువానిలో నిట్టు
కాఁగేరను,

వేదభాష సాధారణమగు సుస్కృతభాషకంచె నొక
విఫ్ఫమైన యపూర్వాతయు విలక్షణత్వమును గలిగియున్నది.
దీనిని పై విచారణ జేసిన యెడల వేద భాషయొక్క
లోక విలక్షణత్వమును, భావగాంభీర్యమును
స్వీయముగనే ప్రమాణితము లగుచున్నది. మనయార్యజాతుల
వారి విచారణమునుబట్టి సృష్టిమొదటికాలమునుండియే వేదసు
బధమాగేకరింపఁ బసుచున్నది.

“యుగాంతేంప్రిణా వేదాణ సేతుసాణ మహాగ్యః
తేభిరే తపసాపూర్వ మనుష్ణాత్ స్న్యయంభువా”

మహార్షులు బ్రిహ్మదేశ్చనిఖుముతిని గొని స్తుమీకిఁ
బూర్ణమునఁ బ్రిలయకాలములో నంతర్ప్రాత మఱుగుపడియుం
పుటు ములై యితిహాసములతో గూడికొనినవేదములను దప
స్తుజేసే పొంకి రని స్త్రోత్తి చెప్పుచున్నాని. పాశ్చాత్యపుడితులు
వేదము జన్మించిసటాలమును నీడ్లుయుంచుటు కెక్కువగా బుద్ధిని
వ్యాయపడచియున్నాము. పాండిత్యాఖమానులగు పశ్చిమాయ
ధీముతులు గొందఱు క్రీస్తుపుట్టుటకుముదు రెండువేలయ్యాడ్ల
క్రిందట వేదము బయంగుదేరినదని చెప్పిరి. మఱిగొందఱు మఱి
యొకవిధముగాఁ బలికిరి. అయితే యొకరిసిధ్యాత మింకొకరి
సిధ్యాతమునకు సరిపోవుటలేదు. ఒకరికిఁ గూడ సంతుచిక్కులే
దని తాత్పర్యము. మఱియుఁ జిట్టుచివర కందఱు భూలోకముదు
వేదముకుఁటు బ్రాచీనమైన గ్రంథమేదియుఁ గంటుఁబడుటలేదని
చెప్పువలసివచ్చినది. మొత్తముమిఁద బ్రఘురహిత్వవైకవిష్ణున
ముయొక్క యనాదిత్వమును, వైకభావమొక్క యత్ప్రాచీ
సత్యము స్తుపంచముదలి యొల్లబుధీముతులును విద్వాసులు
నైకకంఠ్యముగా నొప్పుకొనుచున్నారు. వేదమునందు డ్రౌన
విష్ణునములు రేండును విస్తరించి వర్ణింపబడియున్నావి ఆఫుటు
నథుటు నాపటీయసియగు మహామాయ (శాప్రవాచమునిజమని

తోపీపుమాయ) కు విలాసస్థలమును, ననంతమైనయాకసము
తోడను, గ్రహములు, సమ్మతములు మన్నగువాని లోకముల
తోడను బాగుగా విరాజిల్లునచియు నగు నీజగ మేఘకారముగా
సంతములేనిదియో యారీతిగా వేదస్వరూపముగూడ నంతు
లేనిదియే. కేవల మొక్కానదృష్టితోడనే మే మా ప్రపంచము
సనంతముగాఁ జూచుచున్నాము. తోలుత జ్ఞానవిస్తారమువలన
స్తుమూలజగ్గై చునుతమైనది. తొఱగి జ్ఞానముతో సంబంధించి
యున్న యథ్యాత్మరాజ్య ఏంబ్యాజగత్తుకంచె నింకనువిస్తార
తముగా నుండుట సంభవమగును. ఇంతేకాక యెప్పుడు వేద
ములువు జ్ఞానవిష్ణునముల రెంటిమొక్కాయ వర్ణన మున్నదో
యప్పుడు వేదశాపియైన శంఖబ్రహ్మ మొత్తయనంతరూపథారి
గాగలదో విచారశేలుడను పురుషుడు మాత్రమే దానినిదెలి
సికొనగలఁడు. ఇంమలకు శుర్పి యిట్లువచించుచున్నది.

—(*) వేదవిభాగశాఖానిర్ణయము (*) —

“అసంతోషి వేదాః” వేదము లనంతములు. వేదము
లసంతము లైనప్పటికి నీకల్పముడు వేదములసంఖ్య గన్పట్టు
చున్నది. ఆసంఖ్యావిషయమునందభేప్రాయభేదములునుగలవు.
మహాభాష్యమునఁ దిట్టు ప్రాయబడియున్నది.

“చత్వారో వేదాః సాంగాః సర్వసాయి బహుధా భిన్నాః
మకశత మధ్వయ్యశాఖాః సహస్రికర్తాః సామవేదః
మకవింశతిథా శాఖ్యప్రచ్ఛం సఽధా ఆధ్యాత్మావేదః”

అంగములతోడను రహస్యములతోడను గూడిన నాలుగు కేదములు ఒహుళొఖలుగా విభాగింపబడినవి. ఎట్లాటి దేని యజుర్వేదమునకు నూఱుకొకటిశాఖలును, సామవేదమునకు వేషుశాఖలును బుగ్యేదమున కిరువదియొకటి శాఖలును మచీయు నథర్వింపేదమునకుఁ దౌమ్యుది శాఖలునుగలవు. స్కందపురాణమందిట్లువ్రాయబడినది.

‘అవతీర్ణా మహామోగి. సత్యకత్వాం పరాక్రాత్
ఉత్సన్నా స్ఫురా స్వేదా, నూజహర హరి స్వయం॥
బుచ స్వబుచ ముధృత్యు, బుగ్యేదం కృతవాణ్ ప్రభు:
యజ్ఞాంషి నిగదా చైవ, తథా సామని సామతః॥
చతుర్థాయ్యభజత్తాంశ్చ, చతుర్వింశతిథా పునః
శతిథా చైకథా చైవ, త్రయైవ చ సహస్రథా॥
కృష్ణో ద్వాదశథా చైవ పున స్తస్యార్థపిత్తయే
పకార బ్రహ్మస్తుతాణి యేషాం సూత్రిష్ట్య సుంసా॥

దీనిననుసరించి యొకటిగానుస్త వేదము తోలుత వ్యసలవారిచే నాలుగుభాగములుగా విభాగింపబడినది. తరువాత సవియే ఒకవేయినూటముప్పదౌకటి భాగము (శాఖ) లైనవి. ఎట్లన బుగ్యేదమున కిరువదినాల్న శాఖలును, యజుర్వేదమునకు నూటయొకటి శాఖలును, సామవేదమునకు

వేంఱ శాఖలు అధర్వావేదమునకుఁ ఒన్నెడు శాఖలునునైనవి.
ముక్తి కోపనిషత్తులో వేదమునకు ఒమనొకోడువందల యెనుఁ
ఒడి శాఖలుష్టట్లు ప్రమాణము చిక్కుచుస్తుచి.

బుగ్గేచ్చస్త్రీ శాఖా స్ఫుర్తింశేత్తసంభ్రంతాఁ

సవాధికశం శాఖాయజాహో మాయతాప్రతిజ్ఞా॥

సాధనుఁ సంఖ్యాయు జాతాఁ శాఖా సాప్తస్త్రీ పుస్తప

అధర్వాస్త్రుతు శాఖా స్ఫుర్తిః పంచాశ కైచ్ఛిచతో మాచే॥

బుగ్గేదమునకు కిందించెకటి శాఖలును, యాఁ దేవ
దమునకు నూటతోమైచి సామవేదమునకు వేంఱశాఖలును
అధర్వావేదమున కేండి శాఖలునుగలవు. అయితే వర్తమాన
కాలేయకాలమహిమచే వేదముల కిన్ని శాఖ లున్నప్పటికి నేటి
కాలమునఁ. గేవలమేషో యెనిమిదో శాఖలుఁ గంటబమచుం
పుటు మిగుల విషాదకరవిషయముగానున్నది. వేదముచొక్క
యావిరాఘవ, తిరోభావములు జీవ్యలకర్మనునుసరించి జరు
గును. ఇది మనపాపముచొక్కయు, సంశయాత్మికమైనబుద్ధి
యొక్కయు ఫలమైయున్నది. ఎందులకేన? ఇతరముగములామ
వేదములకిన్ని శాఖలున్నప్పటికి నీముగముఁ లెక్కకు మిక్కిలి
తక్కువగానుఁడు శాఖలు చిక్కుటంబట్టియే. వేదార్థము
మిక్కిలి చక్కగాబుఁధిపరచుకొనుటకుఁ బ్రారుభమై వేదర
హస్య మెఱుగఁఱి వెండియు, వేదవిద్యకు వైనికధర్మనునకుఁ
పూర్తిగాఁ బ్రాచారముగలిగిన-వోఁ డిరిగి పూర్వాలమువలె

మహర్షులు బయలుదేరి వేదమును బ్రికాశపరువుగలరు. ఇందు
 సాగియమాలేను. వర్తమానసృష్టిలోని యాకల్పమున నెన్ని
 జాఖలలో నపోరుమేయబాగు వేదము విస్తరించియుండినదో
 యామొక్కాక్కుజాఖకుముస్వితుత్రమైనమంత్రభాగము, బ్రాహ్మ
 ణభాగము, ఆరణ్యక (ఉపనిషత్) భాగమును వేదాంగమా
 దు సూత్రములను బ్రాతిజాఖ్యలోని భేదసమాహమును విచా
 రించినయేడల నీకల్పమునందుగూడ వేదమునకెంత గౌప్యి
 స్తుతియుండినదో తెలియగలను. ఎల్లవారికి హితమును గలి
 గించేడి వేదమునుదు జ్ఞానమునకు సాబంధించిన యనంతవిష
 యములువ్వును విజ్ఞానమునకుఁడెందిన మిక్కాలి రహస్య విష
 యములును గలన్న. ఇంతియేకాక వేదభాష మిక్కాలి సారము
 గలదియు, సాక్షిప్తమును, గుభీరమును మజియు వైజ్ఞానిక
 భావసహితమునయిన కారణమువలన సాధారణమగు బుద్ధికి
 గోచరించునదిగాడు. ఈహితువునుబట్టి యల్పజ్ఞులగువిద్వాం
 సులు వేదార్థమును గ్రహించుటయిదనేకరీతులుగా విచలితు
 లైనందువలన వారియామ మతభేదములు ననేకసుదేవములు
 మజియుఁ బ్రమాదముగలవృత్తులునుబుట్టుచున్నావి. కానీ వాస్తు
 మునకు శభ్దబ్రహ్మమాపియేసుమా. ప్రపకారముగా నేకము, నద్వితీయము
 నగు బ్రహ్మము, త్రిగుణభేదముననుసరించి బ్రహ్మ, విష్ణు, శివు

లను త్రిదేవతలూపమును ధరించి సృష్టి స్థితి లయములనెడి కార్యములను జేయమండనో యాప్రకారముగా నశారు హేయ మగు వేదముగూడ, ఉపాసనము, కర్మము, మజీయు జ్ఞానము లను బ్రికాశపరచుటకు సంహితా, బ్రాహ్మణోపనిషద్రూపములైన త్రిమూర్తులఁదాల్చి యావత్ప్రోపంచమునకు సుఖము గల్గించుటకుఁ బ్రహ్మర్తించుచున్నది

వేదము త్రైభాగములుగావిభాగింపబడినది. మంత్రభాగము బ్రాహ్మణభాగము నారణ్యకభాగములని. ఆరణ్యకము తే యు పనిషత్తులకు మూలములు. ఆరణ్యకభాగమునందు బ్రహ్మతత్వమును దెలియబరచుట కే మూలసూత్రములుగలవో వాని విపులీకరణమే యుపనిషత్తులుఁ జేయబడినది. ఉపనిషత్తులు నివృత్తిమార్గము నవలాబీచువారలకును వానప్రస్తులకును, సన్యాసులకును, సాగ్రహింపబడినవి. దేనిద్వారమున బ్రహ్మసామాప్యలాభమగునో యద్దానికి “ఉపనిషత్తు” అనిపేరు. దీనికి మూలముగానున్న యారణ్యకభాగమునకు ఆరణ్యకమను పేరెందులకు వచ్చినదనఁగా పురాతనకాలమందనేకతసోవనము లుగలు. వానప్రస్తులావనములుఁ దే నివసించుచుండిరి. వోడియు సన్యాసులుగూడ సందేసుచరించుచుండివారు. అందుచే నది యరణ్యమునందే ప్రకాశపరుపబడినది. కాన దానికి ‘ఆరణ్యక’ మని పేరువచ్చినది. పరమపవిత్రములైన యుపనిషత్తుల సమూ

హము మోత్తపదమును బొందుటకుఁ బ్రథానసాఫన్‌మైయు
 స్ఫుది. బ్రాహ్మణభాగము, సాపీంతాభాగమును ముఖ్యముగా
 గర్మిషులకు, నుపాసకులకును, బట్టుగొమ్మ. విచారింపగా
 యావద్వేదమొక్కటియే. అట్లెనను గర్మాధికారభేదముచేత
 నిదివరకుఁ జెప్పిసట్లు సుకలిత (సాఖ్యగాగూర్పఁబడిన) మైనపి.
 బుక్క, యజున్న, సామము, నథర్వములను నివిసాం నా
 యా పేరులతో జెప్పఁబడు నాలుగుప్రకారములుగా నున్న
 స్విత్తాత్రములగు గ్రస్తతులను విభాగించుటవలనఁ జతుఁఁదము
 లని చెప్పఁబడుచున్నవి. యథార్థమునకు మూడుభాగముల
 తో డ ను, నా ల్లు సంఖ్యల తో డ ను గూడి
 కొనిన వేద మొకటియే సు మి. బుక్క, యజ స్ను
 సామము, అథర్వములవరుస ననుసరించి శాఖల కే సాఖ్యయిని
 వలకుఁ జెప్పఁబడియుండెనో దానిలోఁ బ్రత్యేకశాఖకుఁ బ్రత్యే
 కప్రత్యేకముగా మాత్రభాగము, బ్రాహ్మణభాగము, నారణ్య
 కభాగమునుండినవి. కానీ యాకల్పము దొత వేదము ప్రకటమై
 యుండెనో యాదులో సహస్రాశముగూడఁ జిక్కటలేను.
 మనజాతీయ దార్ఢాగ్నయుచేతను ననేకదేశోపద్రవములచేతను
 దుర్భుటనములచేతను. వేదమందలిప్రథానాంశములు లోపించి
 పోయినవి. అట్లుయనపుటికిని నిప్పఁడెన్నియంశములు చిక్కచు

స్నిగ్ధ యవిగూడ నిష్టియాసత్కాలను దార్శనిజాతికి విశేష
కల్యాణప్రదాబులైయ్యని.

ప్రస్తుతము చతుర్భేదవిషయము సాధ్యవగునాతనఱకు
గొంతచక్కినాడునుచున్నామి. బుగ్గేదసుహిత పచిమండలము
లుగా విభజింపబడినామి. అమాండలములులు రాగి అనువాక
ములుగలపు. అనువాకసుమాసమాదు గంథ సూక్తములు
గానుపడుచున్నామి. సేణీకాలములో బ్రిచారమాదున్న గ్రంథ
ములును ఖాడము, పరిచ్ఛేదము, మతీయుభీన్నభీన్న విషయము
లైన్న చెప్పుబడుచున్నామి వానికి మాండలము, అనువాకము,
సూక్తములనునావి యనుకూపములై యున్నామి. బుగ్గేదము
మొక్క ప్రథమమాండలమునాదు అం ద్వితీయమునాదు ర
తృతీయమునాదు గి, చతుర్థమునందు, గి, పూచము, షష్ఠిసప్త
ములలో నొకొక్క దానిమును ఎ, అష్టమమును గం
సవమునాదు 2 మరియు 6 బదియవమాండలమునందు గం అను
వాకములుగలపు. ఒకొక్క మాండలమాదలి సూక్తసంఖ్య
చెప్పుబడుచున్నది. మొదటి మాండలము గంగ, రెండవదాని
యును గి3 మూడవదానియును ఎ, నాల్గవదానియును
గి4 పదవదానియును రా, ఆఱవదానియును 2గి, షడవ
దానియును గం4, ఎనిమిదవదానియును గం3, తొమ్మిదవ
దానియును గం5, వెంటియు, బదియవ మాండలమునందు

ఱొ సూక్తములుస్నావి. సూక్తముస క్రసేకిఖేదములుస్నాపి. మహాసూక్త మధ్యమసూక్త, తుద్రిసూక్త, బుసీసూక్త, చ్ఛాదసూక్త, దేవతాసూక్తములని వానినామములు. మంషలము, అనువాకము, సూక్తము ముస్నగువానితోఁగూణిశాస్త్రమునందు బుగ్యేదమంత్రసంఖ్యయు, గ్రహించి మాత్రమందసంఖ్యయు శబ్దంపురిమాణమును నిర్దేశించియుటిసిపి. కాను యాపకారముగాఁ బదసంఖ్యతోఁచెను, శ్రీపుషుట్టితోఁచెను గూడిన బుగ్యేదము నేడు చిక్కుకుంపట మిగులద్భుక్తరము. బుగ్యేదముదలి కపితాసంఖ్యనుబ్రటియే వర్తమాసకాలముసానసేకమతములు మతాంతరములునైనావి. చాలమండి १०४౧ నుండి ११३౭ వరకు వానిని లెక్కించుచున్నారు, వాని శబ్దములసంఖ్య గాఁపెరాణు గాను, శబ్దాంశసంఖ్య ४३శంగం గానుగలదు. అయితే దీనిముందు మతభేదముగుండగలదు. వేదవ్యాసభగవానులవారు వేదవిభాగము గావించి బుక్కాంశాతను పైలుఁడనుమహార్షికి, యజుస్సుంహింతను వైశంపాయనుఁడనుమహార్షికి సామసుహింత జైమినిమనుమహార్షికిని, సంధర్వసంహింతను సుమంతుఁడనుమహార్షికిన్నానుగ నేర్చునట్టును విష్ణుసుర్మాణములోని మరాణవ నాల్గవయధ్యయములుఁడున్నాని. ఈఁగ పైలుఁడనుమహార్షి బుగ్యేదసంహింతను రెండుభాగములునుఁడిసి తనశిఖ్యలగు నింద్రిప్రమితి యను వాని కొకభాగమును,

వాస్తులుడను వానికి రెండవ భాగము నిచ్చియుండేను. జాధ్వర్యాదు, అగ్నిమాతురుడు, జాతుకర్ణుడు, పరాశరుడు ఏరు నలువ్యరును వాస్తులమహార్షికి శిష్యులైయుండిరి. ఆమహర్షి, తానునేట్టిన వేదసంహితను నాల్గుభాగములుగా విభజించి తస్మాశిష్యులకు సలుగురకు సేట్టేను. ఇంద్రప్రమితియుఁ, దా రఘ్వయనముఁజేసిన వేదమునుదనపుత్రుడసు మాండుకేయునిచే సభ్యుయనముజేయించేను. పెదప మాండుకేయుడు తనగుతుఁడగు శాకల్యసకును, నిల్చే శిష్యులగు, వేదముత్రుడు, సౌభరి మొదలగువారలకు నుపదేశించే. తిరిగి శాకల్యఁడుగూడ దాను నేట్టినదానిని నైహసంహితలనుగాఁజేసి ముద్దల. గాలవ, వాత్స్య శాలీయ, శైశిరులను నామములుగల తన వైముగురుశిష్యులకు నుపదేశించేను. తిరిగి బుగ్స్వదము, వివిధవిధములుగా ననేక శాఖలయును విభజింపబడినది. శాఖలననుసరించి మండలము అనువాకము, మున్నగువానికిఁగూడ బెక్కునామములున్నవి. శాసకమునిచే రచింపబడిన “చరణశ్ర్వాహ” మను గ్రంథము నందు బుగ్స్వద మెనిమిదిభాగములుగా నున్నట్లు లిఖింపబడినది. క్రోవక, చర్చక, శ్రీవణీమహార, క్రమమహార. క్రమరథ, క్రమజట, క్రమశట, క్రమదండములని వానినామధేయములు. ఈ సువ్యభేదములు నాల్గుపారాయణములుగా విభజింపబడినవి. బుగ్స్వదమున కైమశాఖలు. అశ్వలాయన, సాంఖ్యాయన,

శాకల, వాస్తవిల, మాండుక్ములని వానినామములు. వాని
 యందు ఈ అధ్యాయములును 10 మండలములును 100
 వర్గములును, 1000 సూక్తములునున్నవి. గౌగాగిరి పద
 క్రమ వాసిష్ఠములును: గోత్రదిత్రములును, 10 గోచరం బుక్క
 లోనిపదములును, “బారాయణ” మను పేరుతో వచిపంచి
 నవి. మొదటియష్టకమునును వోకవర్గము, నోకబుక్కను, రెండవ
 యష్టకమునందు రెండు వర్గములును రెండు బుక్కలును,
 మాండవయష్టకమువందు వందబుక్కలును నాల్గవదానియందు
 12గి, బుక్కలు, నైదవదానియందు 17గి బుక్కలు
 నాటవదానియందు 300 బుక్కలు, నేడవదానియందు 10
 బుక్కలు సెనిమిదవదానియందు 8గి బుక్కలునుగలవు.
 పేదమండలి యసేకాధ్యాయము లీ కాలమునఁ జిక్కవనియు
 లోపించిపోయినవనియుఁ జరణవ్యాహ మఖిప్రాయపడినది.
 మహాభాష్యము ననుసరించి ఉన శాఖలు బుస్వదమునకు
 గలవు. అయితే ఉన శాఖలమాట యట్టుండనిఁడు. ఇష్టుడైదు
 (గి) శాఖలుగూడు జిక్కవు. ప్రస్తుతకాలమునఁ గేవలము
 “శాకల” శాఖమాత్రమే ప్రచారములోనున్నదని యసేకులు
 విశ్వసించుచున్నారు. “వాస్తవిల” శాఖకు గంభీర కవితా
 సంఖ్యాయు, “శాఖల” శాఖకు గాగిరిగ కవితాసంఖ్యాయు
 గలదు. ఈగణనమందుగూడ మతభేద మున్నది. భారతీయులు

దురదృష్టమువలన, వేదము చాలమళ్ళుకు లోపించుటయే యిట్టిమతఖేదమునకుఁ బ్రథానకారణమై యున్నది. బుగ్గేద మిలో ని బ్రాహ్మణము రెండువిధములుగా నున్నది. 1 షతరే యము. 2 కె శీతకి (సాంఖ్యయన) యని షతరేయబ్రాహ్మణమేనిమిదిప్పజైకలుగా విభాగీపంబడినది. ఒక్కొక్కపజైక గె అధ్యాయములుగా, నొక్కొక్కపుధ్యాయ మనేకకాండములుగా విభజంపబడినది. బుగ్గేదమిలోని యారణ్యకమునకు “షతరేయారణ్యక” మనిపేరు. దీనియామ గే యారణ్యకములును, ఈ అధ్యాయములునున్నవి.

యజుర్వేదము, ముఖ్యముగా రెండుభాగములాదు విభక్తమైనది. శుక్లము, కృష్ణములని. కృష్ణయజుర్వేదస్తంపింతకు “త్రైత్రీయసంహిత” యని మారుపేరుగలదు. చరణపూర్ణహమతానుసారముగాఁ గృహయజుర్వేదమునకు ర్మ శాఖలుగలవు. మహాభాష్యమతానుసారముగా యజున్నసునకు గాగశాఖలును, ముక్తికోపనిషద్భూతానుసారముగా గాగశాఖలున్నవి. కాని యిష్టాడు యజుర్వేదమునకుఁ గేవలము గాగశాఖలయు, గాగ' ఉపశాఖలయు నామములుమాత్రమే లభించుచున్నవి. చరక, ఆహరక, కత, ప్రాచ్యకర, కపిష్టలకర, జౌపమస్య, అష్టలకర, చారాయణీయ, వారాయణీయ, వార్త్మాతవేయ, శ్యేతాశ్వితర, శ్మైతాయగీయములని యాశాఖలనామములు. త్రైత్రీ

కీయళాఖకు రెండుపళాఖలుగలవు. చౌక్క్యము, ఖాండికేయము, అని. ఖాండికేయమను నుపళాఖకైదుప్రశాఖలున్నవి, అపస్తంబీ, చౌధాయనీ, సత్యాఘాతీ, హిరణ్యకేషీ, చౌధేయము లని. మైత్రాయణియశాఖ కేదు ఉపశాఖలుగలవు. మానవ, దుండుభుచైకేప, వారాహా, ద్రవేయ, శ్వాము, శ్వామాయనీయము లని. ఈ ఉపశాఖలు, బ్రిచాఖలునన్నయుఁ గలిపినచోఁ ఒదునాలు గసును. మాత్ర, బ్రాహ్మణాత్మకమగు కృష్ణయజుర్వైదమందుఁ బసునెనిమిదివేలమాత్రములుగలవు. ఇందులోని మాత్రభాగము తైత్తి శ్రీయసంహితయుఁ దేండ్రమక్షములుగానున్నది, ఒక్కొక్కొ యహక మేడేసి యెనిమిదేసి యథ్యాయములుగలదిగానుండును. అథ్యాయములకుఁ బోశ్సుములనియు, అష్టకములకుఁ బ్రాహ్మణములనియు ననెదరు. ఒక్కొక్కొయథ్యాయమునందుఁ బెక్కను వాకములుగలవు. ఈ గ్రంథమునందలి యనువాకముల మొత్తము 200. దీనికిఁ బోజాపతి, సోముఁడు మున్నగుదేవతలు బుషులైయన్నారు. దీనియం దశ్వీమేధము, అగ్నిష్టోమము, జ్యోతిష్టోమము, రాజసూయము, అతిరాత్రీము, మున్నగు క్రతువులవర్ణనమున్నది. కృష్ణయజుర్వైదమునందలి బ్రాహ్మణమునకుఁ దైత్యి శ్రీయబ్రాహ్మణమనియు నారణ్యకమునకుఁ దైత్యి శీయారణ్యకమనియుఁ బేట్లు. జ్ఞానకాండమందుఁ దైత్యి శీయాపనిష్టుగాక శాఖలనుసరించి మైత్రాయణియశాఖకు మైత్రా

యాఁ యోషనిషత్తు, కత్తాభకుఁ గోషనిషత్తు, శైతాశ్వతో
షనిషత్తు, నారాయణోషనిషత్తు మొదలగునవి చిక్కుచున్నవి.

శుక్కిమజ్ శైవమునకు “వాజసనేయసుహిత” యని
మఱియెకపేనుగలను. దీనికి బుటి యూడ్జనలుగ్యిఁఁ. దీని
యందుఁ బందొఖ్యావివాదలు (१८००)ను, దీని బ్రాహ్మణ
భాగమం దేహవేలయాఖువాదలు (२३००) మంత్రములును
గలన్. శుక్కమజ్ శైవమునకుఁ బనుసేడు (१८) శాఖలున్నవి.
జాబాల, చైఫ్మేయ, కణ్వ, మాధ్విందిన, జ్ఞాపీయ, శాపాయ
నీయ, కాపాల, సౌంప్రణయత్తు, ఆవటిక, సామావటిక, పారా
శరీయ, వైధేయ, వైసేయ, చీఫ్మేయ, గాలవ, వైజవ, కాత్య
యనీయములని వానినామములఁ. వాజసనేయసుహిత, నలుఁబది
ఈ యథ్యాయములుగా రెండువందలకోంబది (అ-౧) అను
పాకములుగా మఱియ ననేకకాండములుగా విభజిపఁబడినది.
దర్శవోర్జమాన, అగ్నిపోయ, వాజపేయ, అగ్నిపోత్ర, చాతు
ర్మాస్య, పోడశీ, అశ్వమేఘ, పురుమేధము మున్నగుయజ్జుముల
వర్షనమిందున్నది. దీనియాదు వైవికయగమాదలి సాంఘిక
రీతినీతులుగూడ నున్నవి. పృసిద్ధమైన “శతపథబ్రాహ్మణ”
మిద్దానిమాధ్విందినశాఖ కంతర్గతమైనది. దీనిరెండుభాగము
లలోఁ బనునాల్లుకాండలు గలన్. బృహదారణ్యకోషనిష త్రీ
కాండలలోఁ నంతర్గతమై యున్నది. సామవేదమునకు వేయ

శాఖలుండినవి. వానినుడి ఆసురాయణీయ, వాసురాయణీయ
వార్తాంతవేయ, ప్రాంజల, బుగ్వ్యాగ్భేదా, ప్రాచీనయోగ్య,
జ్ఞానయోగ్య, రాణాయనీయములను నీనామములు మాత్రము
లభించును. వానిలోని రాణాయనీయమును భాగమునందు
దొమ్ముదిభేదములుగలవు. శాట్యాయనీయ, సాత్విల, మాధ్వల,
ఖుల్విల, మహాఖుల్విల, లాంగల కేథుము, సౌత్తము, జ్ఞైమినీయము
లని వానినామములు. ఈకాలమును సామవేదములోని కేథు
మశాఖమాత్రముచిక్కుచున్నది. సామవేదమురెండుభాగములు
1 పూర్వసామము, 2 స్తత్ర రసామము. పూర్వసామమునకొఱు
ప్రపాతకములుగలవు. దీనికి “ఛాదోగ్ర్ఘక” మని మారుపేచున్నది.
సామవేదయులగు నుద్దాతలిద్దానినే గానమొచచ్చుచుండిరి. సప్త
సామమనికూడ దీనికి మఱియెకనాథముగలము. సామవేదము
యొక్క యుత్తరభాగమునకు స్తత్రరాద్మిక, లేక ఆరణ్యగణ
మనిపేరు. సామవేదములోనిబ్రాహ్మణభాగమునందు “ఆర్దేయ”
దేవతాధ్యాయ, అమృత, తాండ్రమహాబ్రాహ్మణ, సామవిధా
నము మున్నగు సెనిషుది బ్రాహ్మణములుగలవు. ఇందు రెండు
పనిషత్తులు ప్రథానములైనవి. కాందోగ్యపనిషత్తు కేనోప
నిషత్తు.

ఊరణవ్యాహాగ్రంథము దధర్వవేదములోని మాత్ర
సంఖ్యను గుఱించి యిట్లున్నది.

చ్యాదకానాం సహస్రాణి మంత్రాణాం త్రిశతానిచ
 అథర్వవేదమునామ పాచైగాషువేల మూడువాదలు
 (గంగా) మంత్రములున్నవి. కానిప్రస్తుతకాలమును నిష
 కుట్టె జాలతక్కువగా మంత్రములు లభించుచున్నవి. దీనికి
 ఈమ్ముదిశాఖలుగలవు. పైపుల, దాంత, ప్రదాంత స్నాత,
 సౌత్తు, బ్రహ్మదాపల, శోఙుక, దేవిదర్శతీ, చరణవిద్య యని
 వానినామధీయములు. తొలుత దీనికి శాఖలనేకములుండేడివి.
 అయితే ప్రస్తుతకాలమందు గేవలము శోనకశాఖ మంత్ర
 మున్నది. శోనకశాఖ యునువది కంచములుగా విభజింపబడి
 నది. అథర్వవేదమును శత్రువీషము, ఆత్మరషు, ఆపన్నివృత్తి
 మొదలగు కార్యములనుగుఱించి యనేకమంత్రములు గలవు.
 వర్తమానకాలమున్న తంత్రశాస్త్రముతయు నథర్వవేదము
 నుండియే జనించినట్లు తెలియుచున్నది. అథర్వవేదములోని
 బ్రాహ్మణమునకు “గోపఫబ్రాహ్మణ”మని నేరు. దీనిజ్ఞానకం
 ఢముందు జాలయుషీషత్తులుండినవి. ఇప్పటికిని జాబాల,
 కైవల్య, ఆనందవల్లీ, ఆరుణీయ, తేజోబించు, ధ్యానబిందు,
 అమృతబిందు, బ్రహ్మబిందు, నాదబిందు, ప్రశ్న, ముండక,
 అథర్వశిరస, గర్భ, మాంషాక్య, నీలరుద్రములోనగు చాల
 యుషీషత్తులు దొరకుచున్నవి.

అథర్వవేదమును గూడ్చినవాణవిషయమై మూడుభిప్రా
 చుములుగలవు. అథర్వాదు, అంగిరసుందను బుఘాలవంశము

సంఘ జన్మించిన మహామహులచే నిదిగూర్పఁబడినదని కొండ
తును, భృగువంశీయులచే నిది సంకలితమైనదని మజికొండతును
జెప్పాచున్నారు. ఇంకఁగొండ అధర్వమహార్షిచేతయజ్ఞముజరికెడి
సమయమం దథర్వవేదము కూర్పఁబడినదని పలుకుచున్నారు.
బుక్క యజుస్సు సామము అధిర్వములను నీనాలుగువేదముల
నుండియే విశేషముగా సాధారణసూక్తములుచెక్కును. దీని
వలన నొకదానినుండియే వరుసగా నాలుగు వేదములు విభా
గింపఁబడినవని తెలియుచున్నది. సూతసుమోతంమాదిట్లు చెప్పు
బడియున్నది.

స పున ర్థేవదేవస్య ప్రసాదా దంబికాపతేః
సంక్లిష్ట సకలా స్వేదాం శ్చతుర్థా కృత్పంచా గ్రీబా॥
బుగ్యేదః ప్రథమః ప్రోక్తో యజుర్వేద స్తతః పరః
శ్పతీయ స్మామవేదాఖ్య కృతుర్థోఽథర్వ ఉచ్చ్వతే॥
ఏకవింశతిథేదేన బుగ్యేదో థేదితోమనా
యజుర్వేదో ద్విజా ఏకశతథేదేన థేదితః॥
సవథా థేదితోఽథర్వవేద స్మామసమ్మాసథా
శ్వేస్త వేదతయా వ్యాస ఇతి లోకో క్రితో మనిః॥
వేదవ్యాసమహార్షులవారు దేవదేశ్యఁడగు నుమామ హే

శ్వరునికృపచే యావద్వేదమును నాలుగు భాగములుగా విభా
గించెను. 1 బుగ్యేదము 2 యజుర్వేదము 3 సామవేదము 4
అధర్వవేదమునైయున్నది. తరువాత నతనిచేతనే బుగ్యేదము
అగ భాగములుగా, యజుర్వేదము గాగ భాగములుగా ఉన్న

ర్వావేదము తోమైనిభాగములుగా సామవేదము గాంం భాగములుగా విభాగింపబడినది. ఈగంగింభాగములు వేదమునకు శాఖలైనవి. వేదములను విభాగించినందువలన నేయామహం రీకీ' వేదవ్యాసులు "ఉను నామముగలిగినది. క్రింగ్వేదమును జతుర్విథము అగావిభజించుటకుఁ బ్రహ్మోజుముగూడగలదు. ఎట్లను? యజ్ఞర్థముభిషిప్తములగు వేదము లోని బుర్వోదమూలమున యజ్ఞమునకు సంబంధించిన ప్రయోగమును, యజ్ఞస్నాన్యరమున యజ్ఞయమగు సాధ్వియై ప్రయోగమును, సామమూలమున నుఢ్యాత్మ (దీనిలో ఒప్పు, యజమానప్రయోగముగూడసంతమ్మాతమగును) ప్రయోగమునగును. ఇక సఫర్వోదివేదమందు శాంతిక, పాట్టికాథిచారకాది యజ్ఞములను ధర్మములను దేవతోపాసనా రహస్యములను జ్ఞానమును బోధించుమంత్రములు నుండుటంబట్టి వెంచికటిగానుండు వేదమును నాల్గుభాగములుగా విభాగించుట యొల్లవిభిన్నముల యుక్తియుక్తమైయున్నది. ఇదిగాక శాఖాభేదమునందు మతభేదమున్నది. పాతంజలమహాభావ్యము సూతసుహితలనుబట్టి వేదమునకు గంగింశాఖలును ముక్తికోపనిషత్తునుపై గంగా శాఖలును, స్క్రాదపురాణమును బట్టి గంగింశాఖలును, గలవని తెలియుంగలదు. ఇట్లు మతభేదముంచిటకుఁ దాత్మికకారణమంతగా నేమియులేదు. కేవలముగొండమయ్యార్థులు కొన్నిశాఖల సస్యశాఖలయిని దుతమ్మాత్మ

ముంజేసి సంఖ్యను దగ్గించిరి. కొంతఱుమహార్షు లక్ష్మిశాఖల నితరశాఖలయంమఁ గలుపక సరిగా సంఖ్యయఁమఁచిరి. అందు వలన వేదశాఖాసంఖ్యయఁదిల్లు మతభేదమున్న ప్పటికిని మహార్షులవాక్యములఁమఁ పరస్వరవిరుద్ధమేమియు లేదని తెలిసికొస వలయును.

భగవతియగు ప్రేతి భవతోగైద్వయైసందున జీవునకు ప్రివిషస్థధి గలుగజేసి ముక్తినొసంగుటకు గతోపాసనా జ్ఞాన పూపమగు ప్రతివిషఃకాండముసందు విభక్తయైసదనెడి యామూట మొట్టమొదటనే చెప్పబడినది. తదనుసారముగా మంత్రము, బ్రాహ్మణము, వీనిలో నంతర్గతములైన ఆరణ్యకములు లేక ఉపనిషత్తులనెడి యామూడును వేదమునకు మూడుభాగము లైనవి. వోకియు వేదమునుదలి యొక్కాక్కాభాగమునందు గర్జము, నుపాసము, జ్ఞానములను నీమూటయొక్క విషయ ములున్నను విశేషించి సుహితాభాగమునందు నుపాసనాకాండ మును బ్రాహ్మణభాగముమఁ ప్రధానముగాగర్జకాండమును నుపనిషద్భాగమునందు ముఖ్యముగా జ్ఞానకాండమునుపదేశింపు బడియున్న దనునదియు నీవఱకేచెప్పియున్నాము. ఇందలి యారణ్యకభాగము లేక యుపనిషద్భాగముయొక్క లక్ష్మణము మొదటనేవచించియున్నాము. ఆరణ్యకములు(ఉపనిషత్తులు)సంహితాభాగిహ్మణములలో సంతమ్భతములైనుదును దఱచుగా వేదము నకు మూడుభాగములున్నిల్లు పార్శ్విపక మంత్రము, బ్రాహ్మణ

ములను నీ రెండుభాగములే యున్న ట్లూచెప్పిరి. ఈస్తుంబమహార్షులవార్ట్లువార్యమున్నారు.

మంత్రభావ్యణయో చ్యోదనామథయః॥

మంత్రమునకు, బ్రాహ్మణమునకును వేదమని హేయ. క్రైమినిమహర్షులవారు మంత్రము, బ్రాహ్మణములనునీ రెంటికి వేదమని వచించి లక్ష్మణమును వద్దించియున్నారు. పూర్వమాంస, రెండవయథ్యాయములో

“ప్రాప్తోవకేషమంత్రభాగ్య శ్చేషే బ్రాహ్మణశబ్దః”

అని సూత్రించియున్నారు. చోదనా (ప్రేరణాలక్ష్మణ) గ్రుతియే మంత్రము. మంత్రముకాక మిగిలిన వేదభాగము బ్రాహ్మణము. అభిధానముయొక్క ప్రేరక విషయముసం దెచట నుపదేశము చేయబడుచున్నదో యచట “మంత్రానథిమహో” మంత్రములను జదివెదము. “మంత్రాసథ్యాపమామః” మంత్రములను జదివిచెదము. అనుమున్నగునవి చోదనాలక్ష్మణ గ్రుతి మంత్రములున్నవి. దీనినే నిష్టద్వించి యట్లుచెప్పుచున్నారు.

యాజ్ఞకానాం సమాఖ్యతం లక్షణం వోషవర్జితం

తేమస్తాసస్మారకాదా, మంత్రశబ్దం ప్రథమండతే.

ఏ యే గ్రుతులయందు యాజ్ఞకుల సమాఖ్యత్వము సనుష్టాసస్మారకత్వమును, స్తుతిమాపత్వము, ఆమంత్రశాపేతత్వము లోనగు భావములు చెలఁగుచున్నదో యవి మంత్రములని గ్రహింపవలసినది. దీనికంటే నిత్యరమగు గ్రుతి బ్రాహ్మణమని

శైలిసికొనవలయును. సాధారణముగా సేస్త్రుతులు: యజ్ఞయూ
నుషానవర్ధమాతోఁఁఁ లేదో యొకదేవత్తపై లత్తీతములై
యున్నవో ఎని నన్నిఁఁని మాత్రములని వచింపవచ్చును. ఇక
సేస్త్రుతులవు దేశంత్ర మేకార్యమం దుపయోగింపవలెనో
దాని నుట్టేళ్ళాచి మాత్రమునకు విశేషవ్యాఖ్య గావింపఁ బదు
చున్నదో దానికి బౌహ్యాంశుని చెప్పేదరు. బౌహ్యాంభాగము
గూడ విధినూపము, అర్థవాదనూపము, తదుభంగ విలక్షణ
రూపము లను భేదములచే మూడుప్రకారములుగా నున్నది.
ప్రాణియందుఁ బ్రిభుకరునిచే శబ్దభావసయు, లింగాది ప్రయోగము
గలది విధిలక్షణమని చెప్పుంచెను. అనఁగా నెందు శబ్దములను
భావించుటయు, లింగము మున్నగువానిని బ్రియోగించుటయు
మండునో యది విధినూపమని శైలియనలెను. “ఇష్టసాధనతా
విధిః” ఇష్టమును సాధ్యాచుట విధియని తార్కికులు మున్నగు
వారు వచించిరి. ఎల్లావిధులుగూడ, ఉత్సుక్తి, అధికార, వినియోగ
ప్రయోగములను భేదములచే నాలుగు ప్రకారములగుచున్నవి.
స్తుతినిందాతూన్యమును, విధికవశిష్టమైనదియునగు వాక్యసమూ
హం మర్థవాదనూపము. ఈ యర్థవాదముగూడ, గుణవాదము,
అనువాదము, భూతార్థవాదము లను భేదములచే మూడు రీతు
లుగా నుస్సది. విధినూ పార్థవాదనూపములకు వేఱయినవి
వేదాతవాక్యములు. ఇయ్యవి దెలియనివిషయములను దెలియఁ

జీనినప్పటికి సనుష్టానమును జెప్పుకున్నవలన విధించాపములుగానే రవు. మళ్ళీయు సర్వోధులు సంతఃకరణ ఔషధికూరాలమును దానీ యుచే సమాక్షియగుటంబట్టే “అన్యశేషమత్వాభావాత్” అనగా నర్థవాదముగూడఁ గానేరచు. అందుచే ఉభయ విలక్షణ మగు చున్నది.

— { బ్రాహ్మణాభాగము స్వతఃప్రమాణమా? } —
పరతఃప్రమాణమా?

ఇటీవలివారగు కొండజు వేదములోని బ్రాహ్మణాగము పరతఃప్రమాణమనియు, సంమచే నని స్వతఃప్రమాణమనుచు సంహితా (మంత్ర) భాగముకాచై వేత్తయుచదనియుఁ నక్కన త్వైనదనియు వచిఁ చి త్వై వికలోకము దధికముగాఁ గోలాహలము బుట్టిచియున్నారు. వేదమనగానేను? వేదము యొక్క వేదత్వమేమి వేదపూర్వత్వము, పూర్వండగు భగవానుని నిశ్చాన్వములేక నాక్యాపత్వము, నాపోరుమేయత్వము, నాఖల జీవకల్యాణ కారిత్వము సనునిపి యేయే భావములైనై నిర్భరమై యున్నవో యా విషయముల సన్నిటిని నిష్పత్తముగను నుదారభావముతోడను విచారించియుండినవో వార లిట్టి సోర పాటులఱడకుండరు. తీర్మలుతపిచారణీయా శమేమన, గగగఁ లేక గగఁ వేదశాఖలనుడి ఈ శాఖలమాత్రమేరుకొని యానాలుగింటినే సంహిత అనగా స్వతఃప్రమాణమగు వేదమని

చెప్పి మిగిలినవాని సన్నిఖీని బరతఃప్రమాణములగు శాఖల నూషమని యాధునికమతావలంబులు కొండఱుపలుకుచుస్తుట్లు గాఁ దెలియుచున్నది. ఇదియుతయు భౌర్జితిమూలకము. వేదమనునది వేఱు. శాఖలనునవి వేతనుమాట లేదు. ఇదిగాక శాఖలు పరతఃప్రమాణము లయినయెడఱ వారేదుకొనిన పై నాలుగుగూడ శాఖలేకదా. ఈ నాలుగుశాఖలు స్వితఃప్రమాణము లెట్లు కాఁగలవ్య? సకలశాఖలు స్వితఃప్రమాణములైనఁ గావలె. లేదా పరతఃప్రమాణములైనను గావలె. ఒకశాఖను బరతఃప్రమాణమని, మతియొకశాఖను స్వితఃప్రమాణ మని చెప్పాట యసత్యముగాకమాసదు. యథార్థమునకు గంగా శాఖలయొక్క యావత్సుప్పితా, బ్రాహ్మణోపనిషద్భాగము లన్నియు వేదము. ఇందు సుశయింపఁ బనిలేదు అనుతమగు వేదము, కల్పముయొక్క ప్రథమదశలో నొక మూర్ఖ గా విరాజిలైను. దానినేకదా శ్రీవేదఃవ్యాసులవారు నాలుగు భాగములు గా విభాగించినది. మాత్ర, బ్రాహ్మణ, తూషణముగాను, నాలుగువిధములుగాను విభజింపబడిన యావేదమే తిరిగియనేక శాఖలయందు విభాగింపబడినది. ఇందులకుఁ బ్రమాణ మితఃపూర్వమే యొసంగఁ బడినది. ఇదియే శాస్త్రముమోదితమైనది. మతియొకటి యేవియు శాశ్వతసమ్ముతము గాసేరదు. ఎందుల

కందురా? ఈకాలమున బుద్ధేదసంహిత, యజుస్సుంహిత, సామ
 సంహిత, అథర్వసంహితయను పేరులతో నేని ప్రచారములో
 నుష్టిలో చుప్పి యన్నియు గలిపి గగరి, లేక గగరం వేద
 శాఖలగును. ఏణాఖయైనను పైదానిలో నేదో యొకదానికిఁ
 సెందియుండుననునకి ప్రశ్నయుసిద్ధమైనది. సామవేదసంహిత,
 కాథుమాశాఖయనియు, నథర్వవేదసంహిత, శౌనకశాఖయని
 యు, యజుద్వేదసంహిత, శ్రీత్రిరీయశాఖయనియు, మాధ్వందిన
 శాఖ మొదలగునవి యన్నియు జ్బశాఖలలోఁ జేరినవనియు నీ
 నఱకే చెప్పఁబడినది. అంచువలన మాత్రము, బ్రాహ్మణములను
 నేశ్శతోనుస్త వేదము గగరి లేక గగరం శాఖలు గలది
 యని తేలును. వీనిలోఁ గొన్ని శాఖాసంహితలు చిక్కుచున్నవి.
 అనేకశాఖలు లోపించినవి. అన్ని శాఖలు, సచ్చారుపేయములు,
 భగవద్యాక్యములు, స్వత్యప్రమాణములు నైయున్నవి. వేద మనం
 తము, వేదరత్నాకరముయొక్క గాంభీర్యమును నిర్ణయించట
 యెననికి శక్యమగును? అట్లయినప్పటికి శక్తికొలఁది విచారించి
 సంతసకెప్పఁపునేదము మాత్రబ్రాహ్మణత్వక్మైనదోయప్పఁడే
 యొక్కాక్క శాఖామాత్రముతోఁ బాణాక్కాక్క బ్రాహ్మ
 ణముగూడఁ దప్పక యుండునని సిద్ధాంతితమగుచున్నది. సంహి
 తాఖాగమాదలి మాత్రము క్రియలయొక్క ప్రణాళికయి దేరీతి
 దా వ్యవహరింపవలయునో దానివర్ణనమెప్పఁడు బ్రాహ్మణఖాగ

మాముడుట సంభవించినదో యప్పుడొక్కాక్కమంత్రములోఁ
బాటొక్కాక్కాక్రియావిధిరూపమైన బ్రాహ్మణముండుట సహజ
సిద్ధమైనది. కర్మము, నుపుసనము, జ్ఞానము వేదమునకుఁ
బునాదిగోడలు. ఇవి లేనిచో వేదమునకు వేదత్వము, బూర్జ
త్వమును, ముక్తిప్రపాతృత్వశక్తియు నుండినేరస్తి. అప్పుఁ
యంశము విచారింపవలసియుండును. ఏమనఁగా ఏ విషయమున
కాథిథాతికాథి త్వైవికముల సార్థకత యున్నదో దాని యాధ్యా
త్రీక సార్థకణ యెప్పుడుగూడ ఖండింపఁ బడుజాలను. ఇందు
వలన నేముత్రములోఁ గర్జశక్తి, యుపాసనాభావ మున్నదో
దానియుండుజ్ఞానశక్తిగూడ నవశ్యముండును. ఈకారణమువలనఁ
బ్రత్యేకశాఖకు మాత్రము, బ్రాహ్మణములతోఁగూడ దదుతర్గత
మైన యారణ్యకములు (ఉపనిషత్తులు) గూడ నవశ్యమైయుం
డును. ముక్తికోపనిషత్తులోఁ నీరీతిగాఁ జెప్పుబడినది.

“ఎక్కుకస్యస్తు శాఖాయా ఎక్కుపనిషత్తుతా”

ఒక్కాక్కా శాఖకు నొక్కాక్కా- యుపనిషత్తుగలను.
ఈ కల్పమంచుఁ బ్రకాశపరుపబడిన ప్రాణబలుకుల్లోని చాల
యంశములు లోపించిపోవుట భార్తీయుల దురదృష్టమై
యున్నది. ఇందుల కుపబలముగా మన ప్రభుక్కులు కొండ తూ
వేదముండలి రహస్యములను దెలిసికొనుజాలకి దాని సంగీతాను
రాలినిగాఁ జేయ పాపమునకు లోనగుచున్నాయ. కాఁబ్యుట్టి

యార్యావర్తమాదుఁ బుట్టెన ప్రతిమనుష్యఁడును సైవిషయ ముల నెల్లుఁ బట్టుదలతో విచారించి ముఖుడెనను జాగ్రత్త పడ వలసియున్నది.

పాపము! భాగ్వతాంధ్రాగ మేమపరాథము జేసినది? ఎంచేత సది భగవద్వ్యాక్యము గాదనియుఁ బరతఃప్రమాణ మనియుఁ జెప్పుబడుచున్నది. బ్రాహ్మణము, మంత్రభాగమం దలివిషయముల క్రియావిధులనుడెలియబడుచునదియో తద్వ్యా ఖ్యానయో, దాని టీకయో యైనప్పుడు డది వేదమని చెప్పటకు సుదేహమేమి? మంత్రభాగమాశ్వరునిమొగమునుండి బయలు దేరిసదియో యతని నిశ్చాసముల మరాలమునుఁ బ్రహ్మహించి సదియో యైనప్పుడు దాని క్రియావిధి (బ్రాహ్మణభాగము) గూడ సట్లు బయలుదేరుటగాని ప్రవహించుటగాని యొదులకు సంభవింపుగూడదు? ఇట్లు వ్యర్థముగా లేనిపోని సంశయము లను లేవదీసి భగవతియగు శుర్తిని నంగహీనరాలిని గాఁ జేయుట కేవలము పక్షసాతముతో నిండిన కస్టాలకల్పనామాత్ర మైయున్నది. ఇట్టి తుచ్ఛమైన యుక్తులయందు యథార్థస్థితి యెంతమాత్రమును లేదు. కారణ మేమంమరా? బ్రాహ్మణ భాగము వేదమా? కాదా? యను విషయమును నిశ్చయించు కొనుట కేరెండో నాలుగో పన్నగఁలు పన్నినంతమాత్రమున గాని, తమపక్షమును సనుకూలించుసట్లు పెంచయర్థములుఁ జేసి

యేసో నాలుగు ప్రమాణములను జూపినంతమాత్రమునఁ గాని
 యిష్టసిద్ధిఁ గానేరదు. ఇందు వేదమునకు వేదత్వమెట్టివి? వేద
 లక్షణమేమి? ఏ యే విషయములున్నందున నది వేద మనుష్టు
 ముచేఁ జెప్పుఁదగిన తైనది? ఏయే విషయములు లేనందున వేద
 మున కపూర్ణత్వము సంభవింపఁ గలమ? ఇట్టి సంగతులన్ని
 యు బ్రాహ్మణభాగమును వేదములోనుండి దీసివేయటకు
 ముందుగా విచారింపవలసియున్నవి. స్నేహి చెప్పినట్లు ప్రత్యక్ష.
 ప్రమాణముచేఁ గాని యనుమాన ప్రమాణముచేఁ గాని దౌరక
 నట్టి వస్తువు వేదముచేతఁ జిక్కుచుస్తుది. ఇదియే వేదమునకు
 వేదత్వమని యిందాదియందే యుగ్దడింపఁ బడినది. ఇప్పుడు
 నిష్టుత్తముగా విచారించినమాఁద, లౌకిక ప్రత్యక్షాను మాన
 ములకు మించిసట్టి యే యాధ్వర్యాత్మిక బ్రహ్మపద ప్రాప్తిగలదో
 చానికి బ్రాహ్మణభాగముయొక్క తోడ్పాటు యథికముగాఁ
 గ్రంథానవలసియున్నదని యందజీకిఁ దెఁయఁ గలదు. నమన,
 బ్రాహ్మతత్త్వమును సమగ్రముగా నిరూపించేడి యుపనిషత్తులు
 బ్రాహ్మణభాగముసం దంతర్గతములై యుఃపటుయే. ఇందు
 సందియమొందుట నిరథకము. కర్మము, ఉపాసనము, జ్ఞానము
 లను నీ మూడింటి పూర్ణతయుండుటవలన వేదముసకుఁ
 బూర్ణత్వము, సపోరు పేయత్వముస్తుది. నమన, ఎప్పుడెద్దాని
 యందు చీపుని ప్రాహ్మణమును యాందించు శక్తియుండునో

యప్పుడే యావేదము పూర్ణాంత్రేన భగవంతునివాక్యము గాఁ
 గలమ. ఎప్పుడు సద్భావ చిద్భావానందభావములు .పూర్ణ
 ముగా లభింపబడునో యప్పుడే బ్రహ్మభావప్రాప్తియగుచు
 న్నది. కర్మమూలమున సద్భావమును, నుసానమునలన, నా
 నందభావమును,జ్ఞానమునజద్భావమునుగలుగగలమ.అందువలన
 వేదమునకుమూఁడుకాండములున్నవి.(1)మంత్రభాగమైనయుష
 సనాకాండము 2బ్రాహ్మణభాగమైన కర్మకాండము. తితరణ్యక
 (ఉపనిషత్) భాగమైన జ్ఞానకాండము. ఇందువలన వేదమునకు
 బ్రాహ్మణభాగమును దానిలో ఉఁరిన యారణ్యకములు (ఉప
 నిషత్తులును) లేకుండనున్నచో తదపేరుపేయత్వమును తప్పువ
 ర్థత్వమును సర్వవిధముల ఖండింపబడగలమ. “భాగ” మను
 పదము పలుకుటచేతనే కేవలము మంత్రమే వేదముగాదను
 విషయము తేలుచున్నది. ఎందుకంమరా? “భాగ” శ్యాము
 భాగాంతరమును సూచించుచున్నది. కేవలమైకమంత్రమే వేద
 మయినయెంట “మంత్రభాగ” మని చెప్పబడక మంత్రమని
 మాత్రము చెప్పబడును. ఇట్లు చెప్పబడినప్పుడు దీనివలన
 మంత్రభాగమేకాక వేదమునకు బ్రాహ్మణము, తదంతమ్మాత
 ములగు నారణ్యకములు (నుపనిషత్తు)లనెడి భాగములుగూడ
 నున్నవనియు, నివన్నియు గలియుటచేతనే యెల్లభాగములతో
 గూడిన సంపూర్ణాంషగు వేదమూర్ఖ సయసగోచముండ్రమైన సాఫకు

లకు శ్విజేయస నిశ్చేషియసములను గర్భించుటయందు సర్వధాం
 సర్వదా సమర్థతతో సగసిస్తుండ్రియ యున్నాడనియు నిశ్చయ
 మగుచుస్తుడి. మణియు మాత్రిము, బ్రాహ్మణము, నారణ్యకము
 లాదు బ్రాథానముగా నుపాసనా, కర్మ, జ్ఞానవర్ధనములున్నను
 సాధారణముగా నొక్కిక భాగమాదుఁగూడ మూడింటినర్థన
 ముండును. నూదులక్ష, పూర్వమగు వస్తువుసకుఁ బ్రత్యేకాంగ
 మాదుఁగూడుఁ ఖార్షత్వము ప్రణాళించుచుండునుగదాయని
 యావత కేచెప్పుఁబడినది. త్రిట్లువిచారించినమాఁదుఁగూడుఁగర్భము
 నుపాసనము జ్ఞానముల పూర్వత యేకాథారమందుఁ బ్రాహ్మణ
 భాగములోఁ జక్కిస్తనాత సాహిత్య (మంత్ర) భాగమునందుఁ
 జిక్కినేరదా. ఏదులక్ష, జ్ఞానపూర్వత్వము శాప్రాహ్మణభాగాన
 తర్వతములగు నుపనిషత్తులుఁదే యుండుటుఁగ్గి. ఆప్రకారమే
 స్ఫుర్ముఁగాని కర్మపాసనా మంత్రములు స్ఫుర్ముగా నా
 బ్రాహ్మణభాగమాదుఁ విశదీకరింపబడియున్నవి. అందువలన
 దీనియందుఁ ఖార్షతయైక్కియు, జీవకల్యణకారితయైక్కియు
 లక్షణమధికముగానుస్తుడి. దీనింబట్టి యట్టి విస్తారముండుటయు
 విశేషమగు వివరణముండుటయు బ్రాహ్మణభాగమునకు భూష
 ణమేకాని దూషణముగాఁజాలదు. అగదువలన నిది పరతః
 ప్రమాణమనియునుట పౌరపాఠు. ఇదిగాక గుణ, భావ, విష
 యములాహుఁగూడుఁ జక్కిగా నాలోచినచో బ్రాహ్మణ

భాగ మహారూపేయ మగుట కే సుశయనును గలుగునేరదు.
 గుణ, భావ, విషయములాగుణ్ణు యానతకే యెక్కువగా
 జెప్పుఁబడినాడునఁదిగి యిప్పుడుచెప్పుటు నిష్పుర్మొజనమగును.
 త్రిగుణములయొక్కయు దీభావములయొక్కయు నెట్టి పూర్ణత
 యుండుటచేత వేదము భగవద్వ్యాక్యమని చెప్పుఁబడినదో యా
 లక్ష్మణమంతయు బ్రాహ్మణభాగమునందు విరాజిస్తుచున్నది.
 బ్రాహ్మణమునందు సాత్మీక, రాజసిక, తామసికులగునథికారుల
 యభివృద్ధి కొత్త మూడువిఫములుగా యజ్ఞవిధిస్తూపఁ
 బడినది. బ్రాహ్మణభాగమునాదలి యొక్కాన్న ప్రశ్నలో
 మూడేసి మూడేసి భావములు నిండియున్నవి. ఇయ్యది పరి
 కోథకులగు పూడితులు దెలిసికొనుగలరు. ఈ సుగతులన్నిఁ
 టినివిచారణయందు బెట్టికొని యే భాగమున్నితోప్రమాణము?
 ఏభాగముగాదు? అని విమర్శించుకొనవలయును. కేవలము
 ప్రమాణములనిచెప్పి యే నాఱుగుళ్ళోకములో యేసూత్రమో
 చూపి వానికిఁ దప్పుడర్థములఁజెప్పి సమన్వయించినంతమాత్ర
 మున దత్త్వనిర్ణయముగాదు. కాని పాండిత్యప్రాథిమ మాత్రమే
 కాగలదు. శబ్దముపై శాస్త్రాధీముచేయుట యొకటి, జ్ఞానరాజ్య
 మునందును భావరాజ్యమునందును బ్రవేశించుట మతియొకటి.
 ఈరెంటికి సంబంధములేదు. వేదము శబ్దరాజ్యమునందలి
 వస్తువుగాదు. కాని జ్ఞాన, భావ, రాజ్యములాదలి వస్తువులై

యున్నవి. అందువలసఁ దత్యము సనుసాధించెడి నరుఁడీ విషయ ములైపై థాగ్యముంచి విచారించినయెడలబౌహ్యాభాగ మేల్ల తెఱంగులను స్వితఃప్రమాణమని యవశ్యముగ్రహింపఁగలఁడు. ఈ విషయములన్నియు నిక్కినుండుటంబట్టియే జ్ఞానిమహారూప వారు తమ మిమాంసాదగ్భునమండు మంత్రము, బ్రాహ్మణములను రెంటిని సేదవుని వచ్చించుచు బ్రాహ్మణభాగమునకు బ్రాథాస్యము నిర్దేఖించియున్నారు.

“ఆమ్రాయస్య క్రియార్థత్వా దాసర్థక్య మతపరానాం
తస్కుదనిత్యమచ్యతే”

(మిమాంసాదగ్భువము అ 1 సా 1)

ఈ సూత్రమునును వారిచే గ్రియార్థకప్రస్తుతి (బ్రాహ్మణభాగమున). కే వేదవుని చెప్పఁబడి యే ప్రస్తుతి క్రియార్థకము గాదో దానికి వృథాత్మమును బ్రతిపాదింపఁబడి యున్నది. ఈ ప్రకార మామహార్షి పూర్విపత్సమునునాడు బ్రాహ్మణభాగమునకు ప్రశ్నతను బ్రతిపాదించి తరువాత నుత్తరపత్సములో లంత్రి భాగమునకుఁగూడ సేవుని చెప్పి రెంటినిగూడ సమర్థించు కొనుచున్నాడు.

“విధినాశ్చైకవాక్యత్వత్ సుశ్రీశేనవిధినాంస్యః”

[మిమాంస, అ ८, పా ३, సా २.]

మాత్రభాగము క్రియకు సాబాధించినది గాకపోయినను విధి

యుద్ధశ్యమానుబ్రాహ్మణుకౌచిధ మగుటచేత స్వతఃప్రమాణమగు
టకుఁ గరినటిగా నున్నది, ఎంచాలకన, మాత్రభాగము స్తుతి
మరాణకము. స్తుతిమూలమున విధివిషయములోఁ బ్రహ్మాన
యగుచున్నది. స్తుతిమూలకములగు మాత్రములు గ్రియలను
చేరేపొచి యనుష్ఠించువారల కుపకారము గల్పించుచున్నది.
ఈ కారణముచే మాత్రముగూడ వేదమునాదుఁబ్రమాణమైనది.
ఇట్లు తైమినిమహర్షులవారు బ్రాహ్మణము, మాత్రములను
కోణికినిగూడ పేదమనిచెప్పి బ్రాహ్మణభాగమునకుఁ బ్రాహ్మణ్య
మిచ్చియున్నారు.

రెండవది:— కేవలము శస్త్రప్రమాణముపై నాథారపడి
సహార్షికిని బాధాప్రాణభాగమునకుఁ బరత్తప్రమాణము సిద్ధి
పడు. కారణ మేముదురా? అనేక ప్రమాణగ్రాఫములందుఁ
గూడ నిది యచోరుపేయ వేదాంతర్గతమనిచెప్పుఁబడియున్నది.
అందునఁ దీనికి స్వతఃప్రమాణత్వము వచిపఁబడినది.

“ఇగ్రిర్విథేయస్తర్షుక్షపేదః”

[బారస్తుగ్రహ్యసూత్రము]

ఈమాత్రము విధి, నిషేధాత్మకప్రస్తుతిని స్పృష్టశబ్దముతో
పేదమని చెప్పినది. బాధాప్రాణభాగము విధినిషేధాత్మకమైనది.
కారణమేమన, దీనియామ జ్యోతిష్టోమము, గర్భధానాదివిధుల
స్థానమువాడుటయే మాత్రభాగము విధేయము. ఆ కారణము

వలసఁ బారస్కూరమహార్షి మతానుసారము రెండును (మంత్ర
ప్రాప్త్యాణములు) వేదాంతమ్భాతములని తెలియుచున్నది. ఇట్లీ
మనుభగవానులవారు గూడ ద్వీతీయాధ్యాయములో నీట్లు
చెప్పుచున్నారు,

“శ్రీతిదైవధంతు యత్రీస్వాత్తు తృష్ణిధార్మాత్తు పుష్టింత్తుత్తు
ఉభావపుహిత్తుధార్మాత్తు సమ్యగుక్కాగునీపథ్మిత్తు.
ఉదితేనుసిత్తేచ్చేరు సమయాధ్యాపుత్తేత్తుధా
స్వాధా వగ్తుతేయిట్లు ఇతీయం ఔదింశ్రీతీం”

ఎచ్చితెచ్చటు రెండుగ్రుతులు పరస్పర విరుద్ధములుగా
నున్నవో యచ్చటచ్చటు నారెంటివలనఁగూడ గలిగడిథర్వము
లాచరణీయములని పెద్దలు సెలవిచ్చిరి.దీనికి దృష్టాంతముగూడ
మనుపు సూపుచున్నాడు. వేదములో సూర్యోదయకాలము
సందు హామము చేయవలసిసదని యొక వచసమును, సూర్యో
దయము కాకమున్నే హామము చేయవలసిసదని మఱియొక
వచసమును, మఱియు, సూర్యుడుగాని, నష్టతములుగాని లేని
కాలమంచుఁగూడ హామము గావింపవలసిసదని యింకొకివచ
సమును గనుపంచుస్తువి. ఈ ప్రకారముగా ప్రస్తుతివచ్చనముగు
పరస్పర విరుద్ధములుగా నున్న ప్పటికిఁగూడ సాధకారథీదమును
సరించి యన్నిటి యు మానస్తయ ములే. ఇదియే మను
భగవానుని తాత్పర్యము. మను విగిందరంకాల పౌశామను
సనుదీతకాలహామము, ముస్తుగువాని చేంజుకు ప్రస్తుతి యైపు

యున్నాడు. ఈ యాజ్ఞలన్నియు బ్రాహ్మణభాగములోనివి. కాఁబట్టి బ్రాహ్మణభాగముగాంప స్వతఃప్రమాణమగు వేదములో నంతర్తత్త్వేనదని తెలియచున్నది. తట్టుమనుసిద్ధాంతము గూడ బోషాణితమైనది.

అర్యాచీనులగు వారి తెండవయక్తి యొమనఁగా:-
బ్రాహ్మణ భాగమంతు బహు ప్రకారములుగా బుహలు
మునులు రాజులు, మున్నఁవారి తుతిహసములును, బురాణ
గ్రంథములలోని కథలును ప్రాయబడియున్నవి. ఇందువలన
బ్రాహ్మణభాగము వేదము గానేరదు. ఏలయనః:- తుతిహస
మెవన్నదైయుండునో వాడు పుట్టిషారువాత సది వార్షియఁ
బడును. గాని వాడు పుట్టుకముండు ప్రాయవీలులేదుగదా
మతియబ్రాహ్మణభాగమేయతిహసపురాణము, గాఢయనియు
దీనికంటే బ్రత్యేకముగా నితిహసముగాని పురాణము మున్నగు
నవిగాని లేవని ఏర్యాచీనులు సిద్ధాంతీకరించుచున్నారు. ఈ
యక్తి మున్నవిధముల నయక్తముగానున్నది. త్రీల్కోల్మాలు బురా
ణము వేదముకంటే భీన్నమసువస్తున్నగాదని తెలిసికొనవలని
యున్నది. యతిహసచరిత్రాసులేవి వేదమునందుగలవోవానినే
కదా పురాణములందు సులభముగా విశదమగుసట్లు వివిధ
విధములుగాఁ జెప్పియున్నారు. చూసుడు! ఈతపథ బ్రాహ్మణ
మునందు జలస్తావస్తేతిహసము సనతారములకథయు, నైతరేయ

బ్రాహ్మణమునుడు దేవానుక సంగ్రామకథ హరిశ్చాద్ర చరిత్రమును గలవు. ఈ విషయములన్నియుఁ బురాణములాను వర్ణింపఁఁడిసచి. లీలాని కొన్ని కొన్ని గాథలందుఁ బరస్సరవిరోధములున్నట్లు కనుపడుచున్నచి, ఈ విరోధములు తాత్త్వికములు గాన్ని. కానీ భావముల భీన్నతానుసరించియున్నచి. పురాణము లరచన, భావములకుఁ దగెస్త్లునుఁడును. వానిరహస్యములను మందుఁదెలుపుగలము. దీనిఁబట్టి బ్రాహ్మణభాగమునే పురాణముగా నాదరించి పమనెనిమికి పురాణము లూడఁబీకివేయు బుధీ బ్రాంతిమయమని తేలును. సుదియమందు లేదు. రెండవ విషయము, ఇతిహాసములయొక్కయుఁ బురాణములయొక్కయు సుబంధముఁపుటంబట్టియే బ్రాహ్మణభాగము పరతఃప్రమాణము గాగలదని వారు సిద్ధాంతీకరించుచున్నారు. అసిద్ధాంతమన్ని తఱ్పుల ససత్యము. చూడుఁడు. వాజన సేయా బ్రాహ్మణోపనిషత్తులో.

అస్వయవంతోభూతస్య నిశ్చసిం మేం దృగ్వేషో

యజ్ఞార్థేద స్థానువేషోర్థ ర్యాంగిరస ఇతిహాసః పురాణా॥

అనియున్నది. దీనిఁబట్టి బుక్కు—ముస్తుగు చతుర్భేదములు నితిసోసము, బురాణము, ముస్తుగునవియన్నియు భగవంతుని నిశ్చావస్థాపమని సిద్ధాంతమైనది. ముంగు బుక్కుముస్తుగు నాలుగువేదములు, ముంత్రబ్రాహ్మణాత్మకములను

సదియు గగరా శాఖలుగలవనుసదియు సత్యమైయున్నదిగదా.
 ఎందులకన, దీని నిర్దులకు భీన్నముగా సిద్ధాంతీకరించుటకు
 వే ఆప్రమాణమే ది యులేదు. రెండవయంశము:- బుగాది
 చతుర్భేదములను గేవలసాహితగను, ఇతిహాస పురాణములనే
 బ్రాహ్మణముగను దలచెసప్పాణగూఢ నితిహాసపురాణములు
 పరతఃప్రమాణములెట్లు కాఁగలఫు? ఎంచులకన? బుర్యోదము
 యజ్ఞర్భేదాదులవలె నితిహాసపురాణముఱుగూఢ భగవంతుని
 నిశ్వాసమేయైయుస్సది. ఇందువలస నొక్కాక్క నిశ్వాసము
 వలననే బములుదేరనవేదఙు స్వతఃప్రమాణముగను, నితిహాస
 పురాణములు పరతఃప్రమాణములుగ సగుటకుఁ గారణమేమి?
 భగవంతుని నిశ్వాసమునంచిట్టి భేదమేచులకుఁచవలె? నిశ్వాస
 శబ్దమునంచు రెండు భాగములుపఁబడియున్నవి. మొచ్చి
 సుగతియేమనగా, నిశ్వాసమువలె స్వాధావికముగా స్తుమీకుఁ
 బూర్ధ్వములదు వేదము, నితిహాసము, పురాణములెల్ల బుచ్చుల
 యుల్లములాదు వెల్లివిరిసినవి. దీనిరహస్యము లిందీవఱుఁచెప్పుఁ
 బడినవి. ఇక్కారణముననే వేదమునందుఁగూఢ గాథలుచిక్కు-
 చున్నవి. దీనివలన సంహిత, బ్రాహ్మణము ఈరెండపునుగూఢ
 స్వతఃప్రమాణములని సిద్ధాంతమయినది. నిశ్వాసశబ్దముసకు
 రెండవభావమేమనఁగా. ఈశ్వరీయని నిశ్వాస మిశ్వరీయుఁసుంచు
 వఱకు సుండెడి. కాన సీతిగానే నిత్యాంగు భగవంతుని

నిశ్చాసురావమునఁ బ్రహ్మతములైన వేదము, నిత్యిహసము, జుగాంమాఁఁగుడు నిత్యములఁగుచున్నవి. కేవలము * యుగము గూహ జన్మించెడి జీవులక్రమునుసరిగిచి ప్రకృతిపాఖుచుచు స్వవి. ఈ విషయముగూడ్చి ధర్మజాత్తుకారులిట్లు లిఖించుచు న్నారు.

యుగాంతేం తర్వాతా వేదాణ సేతిహసాణ గుహర్షయః

తేభికేపసాచుర్వ్యముజ్ఞాతా స్వయంభువా॥

సృష్టికేఁఁశార్వమునంము బ్రహ్మయూజ్ఞానుగౌని మహా గ్రూఱు తపస్సుచేత సేతిహసములును. యుగాంతముని దాత ర్వీతములైనవియును వేదములను బొందిరి. ఇందు సేతిహసమన్నా నిత్యిహసములతోఁ గూడికొనిన వేదములను గొందిరని చెప్పాలుచేత మంత్రము, బ్రాహ్మణమును రెట్లికేఁగూడ వేదమునుసంభ్జ చెంసునని స్వీంత్రికర్తలు సమ్ముతించినట్లు సిథించుచు స్వది. ఈ సేతిగౌ సేతిహసవేదములన్నగా మగత, బ్రాహ్మణాత్రకవేదములు సృష్టికిముందు మహార్షులయొక్క సమాధి శుద్ధాగత్తుకరణములఁదుఁ బ్రిక్తములగును. అందువలన రెండును స్వత్తుప్రామాణములే. సంగియమేఖియులేదు. విచారించినమోద బ్రాహ్మణాభాగముసం దేయశిహసరుములుచిక్కుచున్నవో వాని వలన బ్రాహ్మణాభాగముసా కున్న పేదత్వముసత్తు హని గోగ నేరు, ఇగసు బుస్సిగలుగుచుస్సుచి, ఎంచులకుఁగా? ఎప్పుడు వేదముపూర్ణమో, సక్కఁవిఘాధిభానులకుఁ గల్యాజమాగలిగి

చుట్టయే, యెప్పుడుసువేదమునకు వేదత్వమయినదో, యిందునిన
 నెందురజోగుణమూలకమగు కర్కృకాండము వ్యోమపంబడినదో,
 యందు గ్రియాకాండముతో సాబాధము గలిగియున్న యతి
 హసములుఁపుటగూడ నావశ్యక మగుచున్నది. బ్రాహ్మణా
 భాగమునందు వైదికమగు క్రియావిధానమురొచ్చుక్క యుప
 దేశముగలను. అందునిన దానీలో నితిహసముల వర్ణనముఁ
 డుటగూడ స్వీతస్మిధమైనవిషయము. దీనింటటి స్వతఃప్రమా
 ణముగా సేరదను నెట్టిదోషముగూడ బ్రాహ్మణా భాగమును
 దాక నేరదు. బుఢులు, మునులు, రాజులు మున్నగువారి
 యతిహసములుఁడుటవలను బ్రాహ్మణా భాగము స్వతఃప్రమా
 ణముగాదు. ఓలయన, యెవరియుతిహసములున్న ఏ యవివారు
 పుట్టినతరువాతగదా వార్మయింపునని కొండళు వాదించుచు
 న్నారు. ఈ యుక్తి వాదమునకు నెతమాత్రమును విలువలేదు.
 ఎప్పుడు వేదము జ్ఞానస్వీమాపమైనదో యప్పుడు భూత, భవిష్య
 ద్వారమాన కాలములగడలి సర్వవస్తువులు దౌలుతవర్ణింపంబడి
 యందుట వేదమునకు వేదత్వమైయున్నది. బుఢులయోగశక్తి,
 యందు దపశ్చక్తి యందుగూడ భవిష్యత్తో లసితి కరతలామల
 కమువలే జూడజూలెడి ప్రభావమున్నప్పుడిక దేశ, కాల
 పాత్రాపరిచ్ఛన్నందును. మహర్షులకుగూడ గురువునునగు
 భగవంతుని వాటీమాపమగు వేదముచేత, సేరెండో యేనాలుగో

మహార్షులయు, మునులయు, రాజులయు నితిహాసములు ఈలు తనే చెప్పుబడినందుల కీ ప్రహారము సుశయించుటయుఁ బరతః ప్రమాణత్వమును గల్పించుటయు నేన్ను న్యాయముగాఁగలను? పతుజలిమహార్షి తన యోగదర్శకముఁ దేఖ్మవచించుచున్నాఁ కనుడు.

“స ఏక శ్రూర్యమానుషిగుచు కాలేనానవచ్ఛిదాత్”

ఆ పరమాత్మయే కాలముఁచేతుఁ బిభిన్నఁడు కాకపోవుటంబట్టి పూర్వులగు వారికందఱకుఁగూడ గురువు. అందుఁచే నితిహాసము లున్నఁందుననే బ్రాహ్మణము పరతఃప్రమాణము గానేరదు. ఒకవేళ నిట్టు చెప్పినయెషల మాత్రభాగమునకును బరతఃప్రమాణత్వప్రతిసాభవింపుఁగలను. ఎందులకణ? అందు గూడుఁ బెక్కురకములగు నితిహాసములు గలను. ఎట్లుంటిరేని, బుగ్గేదము నాల్గవమండలములో నాల్గవసూక్తములో సుసజ్జితుఁడును, గజానూధుఁపునైన యొకరాజుగారి యుద్ధగమనము వచింపుఁ బడియున్నది. ఆ నాల్గవ మండలములోని తృతీయ సూక్తమునం దైరావతమను గజము, ఉంచ్చెశ్రవముఁ మున్నగు సశ్వముల వివరణమున్నది. సప్తమమండలములోని గరవసూక్తమునందు సుదానుఁడను వానినొక్కయుఁ, జతుర్థమండలములోని గర, అర న సూక్తములందు కుత్తి తునినొక్కయు,

ఇంచుస్తినేచుక్కయు శత్రువుహారము లిఖింపఁ బడియున్నది.
 కుమాను, అయి, కృష్ణదస్యుల వివరణము ప్రఫుమ మండలము
 లోని १०४ వ సూక్తమునాదును, సప్తమమండలములోని
 २३ వ సూక్తమునందును గలను. “దుర్భ్యజి” యను పార్థివుని
 సంగతి, ప్రఫుమమండలములో १२४ వ సూక్తమునం దున్నది.
 ఈ ప్రఫుమ మండలములో ११३ వ సూక్తమునందు రాజ్యాల్లు
 యగు తుగ్గుఁడు, తనకుమారుడగు భుజ్యఁడనువాసిని సైన్య
 ముతోగూడ దిగ్విజయముఁ జేయుటకై పంపించినట్లు వర్ణిం
 పఁబడియున్నది. మఘమండలములోని १४१ వ సూక్తమునందు
 గుట్టము, విల్లములు మొదలగువాని వర్ణనము విశేషముగా
 గలను. ఈ గజి, వాజి, ధను, రాఘు, సర, నరేంద్ర, రాజ
 ములు మొదలగువారి యితిహాసము १ న్నింటిని బుగ్గేర్వదము
 సందుఁ జూచుటవలన, ఆ మనుష్యులు మున్నగువారు జన్మిం
 చినతరువాతనే బుగ్గేర్వ సంహిత సృష్టియైనట్లు సిద్ధాంతము
 చేయనగునా? ఎప్పటికిని జేయగూడదు. అట్లు సిద్ధాంతమైనచో
 మంత్రిభాగముగూడఁ బరతఃప్రమాణము ననిత్యమును గావలసి
 వచ్చును. వెండియు నీ మనుష్యులయు, రాజర్షులయు నామ
 ముల యర్థములను గడచిడజేసి వేతర్థములను చెప్పటగూడఁ
 కేవలము పాండిత్యాభిమానమే యగును. కాని సశ్యము గా
 నేరను. ఇదంతయు వేదమున దలి త్రికాల దర్శిత్యము నెరుకు

పతచండనదియై యున్నది. దేనియాదుఁ గలు, కల్పాంతరము లందలి జ్ఞానము దర్శామువలే బ్రహ్మశించుచున్నదో యట్టి దానికి భూతి, భవిష్యి, ద్విర్తమాసకాలములుదలి స్థితిగతులను దొలుతనుడియే చెప్పాటు, దుర్ఘటమైనపని యొతమాత్రమును గాచు. అంచువలన బ్రాహ్మణభాగ విషయమునం దిట్టు సుడే హింపఁ దగదు.

జైమినిమహర్షి, మంత్రము, బ్రాహ్మణము అను నీరెండ్రిని గూడ వేదమని చెప్పినట్టివఱకే సిధాంతీకరింపఁ బడినది. ఆ మహార్షులవారు తమచే రచింపబడిన పూర్వ్య మించాంసా దర్శనముఁదుఁ గూడ మంత్రముయొక్కయు, బ్రాహ్మణము యొక్కయు లక్షణమును వర్ణించు సమయమా దిట్టు సూత్రీకరించియున్నారు.

“తచోచ్ఛదకేషు మంత్రాభ్యా శేషే బ్రాహ్మణశబ్దః”

ఇందూ మహార్షి స్తుతిమూలముఁ బ్రిరోచక ప్రస్తుతులను మంత్రమని చెప్పి మంత్రములుగాక మిగిలిన వేదభాగమును బ్రాహ్మణమని యినెను. బ్రాహ్మణము వేదము గాక పోయిన చో జైమినిమహర్షి “శేషే బ్రాహ్మణశబ్దః” అను సూత్రమును రచించియే యుండుఁ. కారణమేమని? ఒక పదాభ్యముచొక్కశేష మంపదాభ్యమునఁంకు వేణియునది గాఁగాలదు. దాన్నియోనే యంతుమాభ్యశాస్త్రమును. దీనింబట్టి బ్రాహ్మణభాగ మెప్పాము

మాత్రభాగావళిప్పొండైనదో యప్పుడే దీనికి స్విత్తప్రమాణాల్య ము సిద్ధించుట కే విధమగు సుదేహము నుండదు. న్యాయ దర్శనమును రచించిన గతమమహార్షి, వేదప్రమాణమును గూడ్చి యున్నాడు.

“తదశార్హసాధ్యమన్ప్రపాయమాప్త పుసరుక్తదోషేధ్యః”

అసృతమూ, వ్యాఘరము, పుసరుక్తి మున్న గుదోమము లున్నామవలన వేద మప్రామాణ్యము. ఈ న్యాయదర్శనమునకు భాష్యమును రచించిన వాతాన్యాయమహార్షి యాసూత్రమున కిట్లు భాష్యము ప్రాసయన్నారు.

“పుత్రకామః పుత్రైష్ట్య, యజేతేతిసేష్టో సంస్థితాయాం పుత్రజన్మ దృశ్యతే । దృశ్యస్య వాక్యస్య అసృతశ్చ దదృష్టాధరపి వాక్యమగ్నిషాంత్రీం జాపాయాత్ స్వగ్రహమః ఇత్యాడ్యస్యాం మిత్రిజ్ఞాయతే”

ఎవనికఁ బుత్రైష్ట్య గలుగునో వాడు “పుత్రైష్టో” యను పేరుగల యజ్ఞమును డేయవలసినదిగా వేదమం దున్నది. అయితే పూర్వోక్తయజ్ఞమును జేసినప్పటికేగూడ మనుష్యుల కనేకులకుఁబుట్టుడుగలుగుట లేనో. అంగువలనఁబ్రుత్యత్ ఫలము నుదస్త మెప్పుడైనదో యప్పు డదృష్టఫలము (అనగా అగ్నిపోత్ర మాచరించినచో స్వర్గము బొందునునది) నకు గూడ మిథ్యాత్మయు గలిగి తీరునని సిధాంతమగుచున్నది. ఆ వాతాన్యాయనుడే, వ్యాఘరాతదోషమును జాపుటకిట్లు లిఖించు చున్నాడు.

“హావనే ఉదితే హాలవ్యం, అనుదితే హాలవ్యం సమయభ్యప్రిపె తే హాలవ్యమితి విధాయవిహితం వ్యాహన్తి శ్యావోలై శ్యావుతి మధ్యనహాతియ ఉదితే జూహాతి, శవలైలై స్యాహాతి నుభ్యవారతియో అనుదితేఱుహాతి శ్యావశలై వాస్యావు తిమధ్యవహాతోయ స్ఫుహయభ్యప్రిపె తే జూహాతి, వ్యాఘాతాచ్ఛాస్యతరనిక్కిష్యతి”

వ్యాఘాతదోషముగూడ నుండుటచేత వేదము ప్రమాణము గానేరదు. ఎట్లను, సూర్యుడు దుదయుచిన పిమ్మట హామము జేయవలసిసదని యొకస్తలసునందును, దిగి మఱి యొకస్తలముసంను సూర్యుడు దుదయుపకముండే హామముఁ గావింపవలసిసదని లిథాచియుండెను. ఇట్లీ యుదయకాలమామ హామముజేసినదోషమును, సూర్యోదయముకంటే ముందుగా రోహమముసల్పిన దోషమును జెప్పియుండెను. ఈ రెండు మాటలు పరస్పర విరుద్ధము లగుటవలన బాధితము లగు చున్నవి. దీనినే వ్యాఘాత దోషమని చెప్పేదరు. ఈ ప్రకార ముగా సన్మతము, వ్యాఘాతము, ముస్నిగుదోషములు వేద ముగా గస్పరచి దాని కప్రామాణ్యమును జూపుట్లకై వాతాస్యయసమహార్షి చే నుదితహామము, సనుదితహామము, సగ్గిహాలితము, బుత్తేప్పిలోనగు సేకొలఁనియజుములు దృష్టాంతములుగా నీఁబడినవో యూ దృష్టాంతములన్నియు బ్రాహ్మగ్రంథాగములోనివేసుమూ. కౌట్లైవాతాస్యయసమహార్షి చేసుఁడ బ్రాహ్మగ్రంథాగము వేదమనిచెప్పఁబడినట్టు సిధ్యాంతితముయినది. మఱియు నీసంగతి యూ దృష్టాంతములనలన మనువుచేతఁ గూడ సంగీకరింపఁటడిసు గ్రీవఁలకే వచ్చిపఁబడినది.

“పథ్యా వాడానువాద వచన వినియోగాత్”

వాతావ్యయనమహాదై, యూ సూత్రముసకు భాష్యముజేయు పట్టున విధి, అర్థవాదము, అనువాదములను హేర్సుగల మూడు విధములుగానుండు వచనముల లక్షణమును వ్రాసియున్నాడు. మతియునతఁడు, వానికిగల సంబంధమును గస్పరచి యూ వచనములను తొకికనచనము లని పలికి బ్రాహ్మణభాగము వేదము గాదని వచిచెనని వాటించుట యొల్లవిధముల మిథ్యయగు చున్నది. ఎందుకండురా? అతనిచేతఁ దొలిసూత్రముసుదే యనేకదృష్టాతములతో బ్రాహ్మణభాగము వేదమని చెప్పుఁ బడైను. మతియు నీ సూత్రపుభాష్యమును గండ నిట్లు లిఖించెను.

“ఇధిస్తు వినియోగోఽనుజ్ఞా వా యథా ఆగ్నిషాంత్రం
జూపుయాత్ స్వర్గకామః”

అతడిట్లుచెప్పి తనచే దొలుతఁ జపుబడిస చుట్టిపా యమునే బలపరచుకొని యున్నాడు. కాని థించుకొని యుడు లేదు. విచారణీయాంశము మతియుకటి యేమన, వేదమెప్పుడు పూర్ణవస్తువైనదో యప్పుడు దానియందు తొకికములు, నతొకికములు నగు సర్వవిషయములును రాగలన్న. వేదమునందు తొకికములగు పదార్థవిద్య (సైన్సు) కు సంబంధించిసమాటలునుగలన్న. మతియు నతొకికమగసబ్బహృష్ణునము

భోధించువిషయములునుగలనని యానతకేచెప్పుంచడినది. దీనింటి బట్టి బ్రాహ్మణభాగముదు విధివాదము, అర్థవాదము మున్నగా గలవచనములనుగని దానిని నాకికి రాజ్యమునుండి గ్రిందబడ వేసి లాకికరాజ్యములోనికిఁ దీనికొనినచ్చెండి ప్రయత్నము విచారశీలుని పనిగాని, వేదముదలి రహస్యమగు జ్ఞాన మెత్తింగిన వానిపనిగాని కాజాలను. ఆకారణమువలన నిట్టి భ్రమకు లోఁ బడు దగను. మహాభాష్యకారులవారు వేదప్రమాణమును గూర్చి దృష్టాంతములని ద్వు సమయమాడు భార్మహ్మణభాగముండునేమాత్రమును, దృష్టాంతముగా నొసాగియుండలేదు. ఇందువలన గో, వాజి, ప్రభృతి లాకికదృష్టాంతములను బ్రాహ్మణభాగములోనికి లాగి దానిని వేదత్వమునుండి పడు గ్రోయిఱూచెదరు. కానీ యో సిఫ్ఫాత మత్యంత మకించిత్యరముగానున్నది. ఏమాటకైనను దొలుతసేపతీజ్ఞగావిచి దృష్టాంతము లీఁబడస్త. కానీ ప్రసాగమును బట్టియుఁ బ్రయోజనముననుసరించియు నవి వచ్చుచుండును. దీనించటి మహాభాష్యకారు లే ప్రసాగము దెతపశకు దృష్టాంతములవలను బ్రయోజనము సిధ్ధించునో యంతపశకు మాత్రమే దృష్టాంతములిచ్చి యుండవచ్చునని తెలియుచుస్తుది. ఈ విషయము దవి మంత్రభాగమునుఁడి ఎంచ్చినారా? భార్మహ్మణభాగమునుఁడి యిచ్చినారా? భార్మహ్మణభాగమునుఁడి యాయనుడున దానికిఁ

బ్రాహ్మణము లేదను నిట్టిచిత పడవలసిన యనసరమే లేను. ఎందులకనఁగా, దృష్టాంతము సాధారణముగా యూహద్వేద విషయక ముండినని. కానీ వేదభాగవిషయక ముగిసినదిగాదు. వెండియు గుఱ్ఱము, గోపు, మొదలగు దృష్టాంతములు బ్రాహ్మణ భాగమునందుఁ గలవు. ఇట్లే యైక్యాద్వైత గోవాజి ప్రభృతి దృష్టాంతము లున్న చోసవి యన్నియు బ్రాహ్మణభాగ ములోనివే కావలయుననిచెప్పుకి సిద్ధాత్ శేఖరులకుఁ గౌఱగాని దని నమ్మడు. ఇట్లు, శ్రుతి, స్నేహితి, పురాణ, దర్శన, సూత్ర భాష్యములు లోసగు నెల్ల ప్రామాణికగ్రంథములపై శ్రీఘ్ర వహించి విచారించినఁ^ఽ ముంత్రబ్రాహ్మణములు రెండును వేదములోని భాగములే యని వివేకులగువారికిఁడెలియఁగలదు. కాఁబుటి కర్మము, నుపాసనము, జ్ఞానములను సీమూటి శిక్షా మూలమున సమస్త జీవులకు సంసారసముద్రమును దాటుటకై ముంత్ర బ్రాహ్మణారణ్యకరూపియగు త్రిమూర్తి గాఁ బ్రకాళిల్లు వేద మేకమాత్రాగ్రిష్టయస్థలమైయున్నది. ఇందుసాదేశములేదని తెలిసికొనుడు.

—(*) నిష్పత్తసిద్ధాంతవిషయములు (*)—.

ఇంతవఱ కొసర్చిన సిద్ధాంతములనుబుట్టి యావిషయములు నిశ్చయమగుచున్నది. వేద మనాది. వేదావిర్భావ విచారణము వలన వేదముభగవద్వ్యాక్యమగుచున్నది! వేదమునిత్యము. వేదము

వాస్తు వములో నాశన మొర్కుటికిని గానేరసు. వేదప్రామాణ్య విషయమునం దెబ్బిశంకయుఁ జేయుట యుచితముగాదు. త్రిభా వాత్సుకము, తిగ్గిగుణాత్మకముగాను వేదము భావములతోడను సధికారములతోడను ఖార్షమైనవానువలనఁ బంగారజ్ఞానమచు మగుచున్నది. వేదము, తెలియనివియు, నావళ్ళకీచుములును సగు విషయములనన్నిటిని బ్రికాశ పరచునది. వేదము, సంశయము విపర్యయము మున్న గుదోషములు తేనికి. వేదము, పరమేశ్వర చేవ, మహార్షులమూర్ఖమునఁ గ్రిషముగాఁ బ్రాహ్మగోవఁ బసుచుగా డును. వేదము, ధర్మము, సర్థము, కౌశము, మోషములను చతుర్విధలాభములను సమాసహాపముగా నిచ్చునది. వేదము లోనిముత్రములు, గద్యహాపముగా నుండనిమ్ము. పద్యహాప ముగా నుండనిమ్ము, గాసహాపముగానుండనిమ్ము, ఇంట్లుఖుక్కాయజున్న, సాంఘము, అధర్వములను పేసులతో నాలుగు రితులుగా నుండనిమ్ము. ఎట్లుశ్శను వేదము వాస్తువమునకొకటి యే సుమించి మహాప్రాలయమయినను వేదమునకు నాశనము లేదు. మహాప్రాలయదశలో సి వేదములు జ్ఞానహాపముతోఁ బరమాత్ముచుదను సిచినియుఁడను. ప్రాలయదశలో వేదము పరమాత్ముచుగాను నిత్యహాపముతో భాసిటి సృష్టిసంశయుడు బ్రహ్మయనుమిగిని ఏగానిసి మహార్షుల చూత్తునరణముఁందుఁ

బ్రాహ్మితైనై యోగమిన్నిటు బుక్కులమూలమున జగత్తునుదశ్శ
 (వణ్ణ) నుచువును ఫూలపుస్తకచూపముగాఁ బ్రకటితమగు
 చుప్పులో. లేనిము పూర్వాంశునుచుమును, త్రిగుణమచుమును,
 వీర్భావపుచుముసగుటు బక్కి వానిచుందు జనులకైపాలా
 కికోన్నతిని, బారహాక్షికోన్నతిని నిర్వాణముక్కిని గలిగించెండి
 సగుర్వార్ణ విషయముల పర్మసము విరాజిల్లుచున్నది. వేదము,
 మాత్రభాగము, బ్రాహ్మగ్రంథభాగము, ఆరణ్యకభాగము లను
 మూడుభాగములుగాను, కర్మకాండము, నుపాసనాకాండము,
 జ్ఞానకాండము లను మూడుకాండములుగాను విభాగింపబడి
 నది. మాత్రభాగములాగున బ్రాహ్మగ్రంథభాగము, ఉపనిషద్భాగములను
 నివిగూడ వేదమేమైయున్నది. సుదియ మిందేమియు
 లేను వేదముదలి యొక్కాక్క బుక్కు, త్రిగుణములతోడను
 త్రిభావములతోడను బూర్జమైనవమవలఁ బరమేశ్వర కథితము
 లని యనుటకును సుశృంఖ సవసరములేను. వేదములోని
 యొక్కాక్క మాత్రము త్రిభావమచుమై త్రివిధార్థబోధకమై
 యున్నది. దీని సుపూర్జభావార్థబోధ సాధారణబుద్ధికి గోచరిం
 చునచిగాదు. వీనిని యోగులు, తత్వజ్ఞానులు మాత్రమే తెలిసి
 కొనఁ గలరు. శిత్క, కల్పము, మొదలగు వేదముయొక్క వడం
 గములను వైషికములఁస సప్తదర్శనములను దివ్యపథతితో
 స. ధ్యియ స ము డే య ని డే విద్వజ్ఞ స మూర్ఖము

సకుఁ గూడ వేదార్థము భోధియగుట యసంభవము. ఈ కారణముచే బ్రత్యేకవ్యక్తి, వేదార్థమును గ్రహింపు బాలను చిక్కొక్కబుక్కునకు భుదస్సును, దేవతను, బుణ్ణిని, దెలిసు కొనుటచేత, నా బుక్కుంచొక్క యధిభూతాన్ని త్వేవాభ్యాత్మై శక్తులజాప చిక్కుఁగలము. ఎల్ల దేశములం దుండువాయ నెల్లి తరగతులకుఁ జెందినవారునఁఁ విద్వానుఁగాసాపుఁ బ్రహ్మ మందు వేదముకుఁతుఁ: బ్రాహ్మినమైస్త్రో లేదని యొక్క స్వరముతో సమ్మతించుచున్నారు. జ్ఞాన మంగా తమైనందున వేద మంత్రమైనది. కాని యా వర్తమాన కల్ప మందు వేదమునకు గంగం శాఖలు ప్రచలితమైయుఁడెను. శాఖాసంఖ్యా విషయము దసేక మంత్రభేదముఁన్నారు సీవఱకుఁ జెప్పిన సుఖ్యానే యాగీకిరించిసాఫో సీకల్పముఁ గంగం మంత్రసంహితయు, గంగం బ్రాహ్మణమును, గంగా ఉపానిషత్తులు నుణికవని యొప్పుకొసవలసియే యుస్సుది. అయిఁ కాలప్రభావముచే సీసమయముఁదు దీనిలో సహస్రాకణముగూ గూడ లభించుట లేదు. దూరదర్శులుగాని స్వర్ణాను కేసలనుఁ మంత్రభాగముఁ కే వేదమని చెప్పి బ్రాహ్మణభాగమునకు వేద మని చెప్పటిలేను. ఏరిసిధ్యాంత మెల్లరీతుల బ్రాతిమయ మైనది. పురాణముఁలోని సమాధిభాష, పంక్తిమధ్యమ, తొకికభాషలనలె వేకములందుఁ గూడ నితిషోసము ముస్సునఁ

వానియొక్క యనేకంతులగా నున్న వర్ణసములు చిక్కుట
విభ్రానవిరుద్ధము గానేరదు.

వేదావిరాళ విభ్రానమును డెలిసికొనుట కుపయోగి
చెడి రెండు మూడు విషయముల నిచట జెప్పుట మాచిపి.
జ్ఞాన మాత్రమైని ప్రాపము. పూర్వానాన్ని పరమాత్మయందే
నిత్యమైయున్నాయి. జ్ఞానావిరాళ, తీర్మాఘాషములకు నాలుగు
దశలు గలనని తత్త్వానులగు మహాత్ములు తలంచుచున్నారు.
ఆభాసజ్ఞానము. దార్శనికజ్ఞానము, తటస్ఫుంధము, స్వయాప
జ్ఞానములని వానినామములు. స్వయాపజ్ఞానముతోడనే ముక్కి
నొసంగిడి మహావిద్యకు సాబాధమున్నది. ఇయ్యవి జ్ఞానప్రకా
శకుండు, జ్ఞానప్రచారకుండునసు భగవంతునిలో నిత్యము విరా
జులైడి ప్రైవిష్టక్కులై యున్నది. ఇవి బుంచులన్నిటి చెప్పిఱుచున్నది.
జ్ఞానముదలి యానాల్లుడశిలయొక్కయు జ్ఞానమునకును బ్రచా
రకులైన బుంచులంబొక్కయు వర్ణనము సూతియొకసారి విస్తరిం
సఱపును. స్త్రీకాలముగానాథర్మనివారణమునకును, థర్మరత్నణ
మునకును భగవంతునియుఛావత్తారములు, బూర్జావత్తారములు
నవసరమయింపుడైల్లఁ బ్రపంచమునంమఁ బ్రిబలుచున్నవో
యస్త్రేయజ్ఞాననివృత్తికొఱకు, జ్ఞానప్రపంచుత్తికొఱకునుబూర్జోక్క
నిత్యమహార్షుల యంశావత్తారములు, బూర్జావత్తారములును
సమయ సమయమాను ప్రైలుదేయచున్నది. ఈ బుంచుల పూర్జా

వతారముల పుట్టుక దఱుచుగా మన్యంతరముదలి తొలిసమయ ముననే కలుగుచుండును. ఆ సమయమందున్న మన్యంతరముల కుపయోగించు జ్ఞానమును బ్రహ్మశింపఁ జీయుటకు జ్ఞానము సకు భీజముగానున్న బుక్కు— లీపఉకుఁ జెప్పుఐడిన పూర్ణావ తారులగు మహాన్నల యంతేకరణమందు స్వయముగాఁ బ్రహ్మశితము లగుచున్నవి. కాలప్రభావముచే వేదములు లుప్తములు గాఁగాఁ దిలిగిమ తించెయకున్యంతరముచెయక్క యానియం దిల్చీ యివిప్రకటించు లగుచుండును. వేదసూబుధము ఆభాస, దర్శన, జ్ఞాన, విద్యలను నీ నాయిగింటితోఁ బ్రాహ్మణపుటికిని వేదా విరాఘ సంబంధము కేనలము జ్ఞానమునకుఁ దల్లియగు మహా విద్యతోడనే సాక్షాత్కుర్గా నుస్సంగున బుంగా మితరసహయము లేకుండ భగవత్సృష్టిపచే బుక్కు— మొదలగు వేదము లామ దమ యంతేకరణమందుఁ బూమచుండును. ఇతిఖే వేదా విరాఘముచెయక్క— యత్పిగుంట్టున రహస్యము. ఇష్టానిసెఱీంగి తథార్ఘములను భక్తిశ్రద్ధలతోఁ నాచరించి నైప్పించా మిష్టిక సుఖాబులు బొందుచూరుగాఁ.

శ్రీకృష్ణార్పణమస్త.

శ్రీ
వేదాంగములు

శ్లో॥ మణంగ సముపేతాయ

సహద్వన వేతవే

నమః పురాణపూర్ణాయ

బ్రహ్మజే వేదరూపితే॥

—○(మణంగావశ్యకత)○—

వేదార్థము సాధారణముగా గోచరించుసాధి కాను.
 సమాధియుమన్న పురుషులే బ్రహ్మదర్శనమందు సమర్థులైసటల్లు
 సమాధి యుక్తాంతఃకరణ మరాలముననే శబ్దబ్రహ్మమాపియైన
 వేదముయొక్క యథార్థముగు సర్థమును గ్రహింపఁగలదు.
 యోగిపదమును బొండెడి నదృష్టవంతుడు మిక్కిలియరునుగా
 నుండును

“మనష్యాం సహస్రేసు, కళ్పిష్యతిసిద్ధయే

యతాపసి సిద్ధానాం, కళ్పినాడైం వేత్తితప్యతః”

(భగవత్పీత)

వేలకొలఁదిగనున్న నునుష్యులలో నెవఁణో యొక్కఁఁ
 యోగియగఁటకుఁ బ్రయిష్టిఁ గలడు. అక్కు ప్రమత్తిఁ చుఁ

వాగలుంటో నోకడు సమాధిస్తుండే భగవత్పూర్కోత్తరమును దేవిసికొనుటకు గలడు. వేదవాక్యమే జ్ఞానమును, విజ్ఞానమును దేవిసికొనుటకు ముఖ్యతాక్షికోపాయ నుగుచుస్తుప్పుడు లాకిక హూపమును వేదమును దేవిసికొనుటకు యుక్తియే సర్వసాధారణముగా పొతకారి కాగలదు. మతియు వేద మతాకిక జ్ఞానరాషి కాథారమైనప్పుడు లాకికములగు పురుషార్థముల మూలమును సత్కారించును వైపికి జ్ఞానమును బొందించుట కుపయోగించు బుట్టి లాభమును కేటో రెచుక యసాధారణాప్రయత్నమను వైపు వైపుచ్ఛేతున్నాము. అనగాఁ బాణితులు సాధారణములైన వ్యాకరణశాస్త్రము, కావ్యము, నిఘుంటుప్పలు, మున్నగువానిని జనుస్తుచేతనే యతరములగు సర్వ సాస్కృతగ్రంథములను సమస్వించడి బుట్టిని గౌగించుకొనినట్లు కేవలము సామాన్యయోగ్యతవలన వైదికజ్ఞాన చెప్పటికిని సిద్ధిచుకొనేరరు.

వేదాంగములానుఁ బూర్జ యోగ్యతను సుపాదింపనిదే తీజాసుసునుదాయము. వేదార్థము నెప్పుసుగూడ గ్రహించు టుకు సమర్థము గాజాలను. ఒక పురుషునిఁ బరీష్టింపుఁ దలఁచి సప్పుడూతని నూక్కటి, చేప్ప, గుంఘను, న్యాభావము, చరిత్), మున్నగు విషయముల నసేకములను దౌలుతుఁ దేవిసికొనవలసిన యనసరమున్నని. ఇట్లన్ని విషయములను దేవిసికొనినందువలన నాతనిని బరిపూర్జముగా నెఱుంగసుకు సీలుగల్లును. ఈ నియ

మము సనుక్కించి మహాగములను సాపూర్ణముగా రభ్యసీచి నప్పుడే వేదాధ్యయనమూలమును వైదిక తాత్పర్యమును గ్రహించే బెటిబుద్ధి^{ధృతి} సాపారింపఁ బడను.

“శిక్ష కల్పో, వ్యాకరణం, లిపుక్తం, అండ్రో, జ్ఞానతపమిత”

(మండకోపనిషత్తు)

శిక్ష, కల్పము, వ్యాకరణము, నిరుక్తము, చూదను, జ్ఞానతిష్ఠము, లని వైవిధ్య మహాగానామములు.

“సంచాపాదాతుసేవన్య, హస్తా కల్పో లథ కథ్యతే
జ్ఞానతిష్ఠమయం చతుర్థి ర్థిర్థక్తం శ్రీర్థిర్థముచ్యతే
శిక్షాప్రాణంతు వేదస్య, ముఖం వ్యాకరణం స్థృప్తం”

ఈ వేదపుసుషుకు చూదశ్శాప్తము చరణములును, కల్పశాప్తము (కర్మకాంపగ్రాధను) హస్తములును, జ్ఞానతిష్ఠము నేత్రములును, నిరుక్తశాప్తము క్షోములును, శిక్షాశాప్తము నాసికయును, వ్యాకరణశాప్తము ముఖమునైయున్నామి.

—○(శిక్ష శాప్తము.)○—

శిక్షాశాప్తమును నేదమును బకించాడి శక్తిమిక్కుటముగానున్నది. వైదికజ్ఞానమును గాగిచుటకుఁ దదధ్యతుననేమొదుచటిమెట్టు. శిక్షార్థముచేత శిక్షాశాప్తమున్ని లీకంటుఁ దొలుతనేర్వువలసినమనసరమున్నది. శబ్దముతో బోసు శాస్త్రికభావమునకు, వాచకముతో బాయి వాచ్యమునకును దాదా

త్వ్యసాబాధముగలను. ఆచిష్టముము నర్సర్సాత్మములాచోఁ
జాలఁ జక్కుగా నినూఫీఁపఱబడిసినది. సప్పుఁఁఁ శబ్దము తన
పూర్వరూపములు నుచ్చుఁఁపబుఁఁనో యచ్చుఁఁ శబ్దశక్తి
పూర్వముగాఁ ప్రకాశపశుపబడగలను. అతాకిక శక్తి గల
వేదములోని పదసముదాయ నుంచి వేళ్లానికి శక్తి తోఁ
గూడిన సరియైనభ్యనితోఁ, బణిచినప్పుఁ పూర్వలూభముగఱుగాఁ
గలదు. వేదము శబ్దమయమసుబ్రహ్మము. మఱియు శబ్దవిష్ణున
ములోనున్న చక్కనిక్రమముననుసరించి వేదమునుబింబించుటకు
గాని గానముజేయటకుగాని తగినపద్ధతి యాచీక్షోఽాత్మము
నండు విశదీకరింపబడిసాది. శంము, వర్ణాత్మకము, భ్వనాయ
త్వ్యకము. అను భీదములతో రెండువిభ్యముల విభజింపబడిసాది.
ఈ వేదపారమునకు జేరిస కేనల వర్ణాత్మక శితోంపము
ప్రాస్వాదిభేదములతో సాధారణాన్నిక్కొశాత్మమును బొఱను
పరుపబడియున్నది. మఱియు భ్వనాయత్వకప్రకసణము “మష్టము”
మున్నగు విభాగము ననుసరించి గాంధిర్యము మున్నగు నుప
వేదములంగు నర్సిగపబడిసాది. శ్శస్తుబ్రహ్మస్తుబ్రిష్మిక్క. ప్రాస్వాది
విభాగమును, గానోపయోగమగు మష్టుకివిభాగమును దాని
పూర్వరూపమును బ్రకాశపబుఁగలుకు. స్వీరఃస్తుపక్కప్రాస్వము
మున్నగు మూర్ఖుఁఁఁ సాధారణ భీనములును, మష్టములోన్నగు

నే తసాధారణక్రియలును గలవు, సాధారాము, అసాధారాము, సస్పునుగా బ్యాంగ్ నానిమూడును సాధారణశక్తియు, ససాధారణశక్తియు నుత్పత్తి చుగుచుట్టవి. మగ్రములాను సుగీతసుబంధమున్న 10నున సామవేదమహిమ యన్నిటికంటే బ్రష్టమైనదని చెప్పఁబడిసది. వేదమానొక్క సాధారణశిక్షయందు గేసలము ప్రసాద్యములోనగు కురాఁడు స్వరభేదముల వద్దనము, బాక్ కైలియు, హాస్ చార్ నాది బమింక్రియు కైలియు పచింపఁ బడియున్నది. మతియు సామవేదమునకు సాబాధించిన సుగీతశిక్షయా దీమూడు స్వరభేదములతో నింక నేడు స్వరముల యుత్పత్తిని జూమించి వానితో డ్యూటుచే “మూర్ఖుడు” మున్న గువానిని, ససాధారణ సూట్సైక్టుల యుత్పత్తిమూలమున శబ్దమిట్టాంమును, నెగడియుఁ గొన్నిపిశేషముల చుచ్చకికిత్వమును, బ్రకటింపఁబడియున్నవి. పూజ్యపాపులగు మహార్థుల మూలమును బ్రకటింపఁబడిస నాథర్స్ట్స్పెషేషమును సేటికాలమున సాగీతళాత్రమును గేసల లోకికానగిదకరకుఁయని తలుచినట్లు తలుచినట్లు తలుచినట్లు తలుచినట్లు. మన లూధ్యో సాగీతప్రద్య, గొప్పమై జ్ఞానికశాత్రుము; మతియు సే యత్పాకిషివద్యచొక్క సుందయము చేతచే వేదముతోములనూకి సాధారికశక్తు లుట్టుత్తి యగుచున్నవి. పూజ్యపాపులగు నారముడు లోనగు మహార్థులు రచించి తిఱ్పగ్రహములను జీవిస యెసల ప్రసాద్యతి స్వర

తేయ ప్రస్తావమునలన సహస్రములును, నిషువదియొక్కటిగా మూర్ఖుసలును, నిషువదిపెంపు గ్రుతుయము, దయివాతో పీని వ్యాపకమువలన ననేక రాగములును, ననేకరాగిఱలు నెడ్లు ట్లువ్యవించినసుగళి చక్క-గాఁ చెలియఁ గలడు. సంగీతరూత్రా కరమం దిట్లు వచింపబడి యున్నది.

“గ్రుతిభ్యస్తు స్వరాప్రజ్ఞ క్షాథగాంధార మధ్యసంశాసనం
సంచేషా ఘ్రాషికాచథ నిషాద ఒత్తిసప్తమై॥
తేషాంసంజ్ఞాస్వర్ణింపు పదసిత్య పథాపత్యః
కీప్తా యతోచ కచ్ఛా మృదుచ్ఛాచ్ఛతి జాతయః॥
గ్రుతీనాం పాదతాసాంత ర్యారేష్మైను స్వయసితాః
తేరుందు మధ్యతారాణ్య సౌనథీవాత్త్రి థాసతాః॥
అఏక వికృతావస్థా ద్వారక ప్రాతిపాదితాః”

ఈస్వరవిభాగమువలాసి మనుష్యుని చిత్తముంచ్చు
ప్రభావముగల్చుట సంభవించును! ఈ సరుని శరీరముకూడి
నొకయల్పబ్రహ్మించుము. సృష్టిప్రకరణ మందలి యేనికుమయు
బ్రహ్మైందుమనుసుస్సునో యూ నిషువుమే యిశ్చరిగముసంచా
గూడి నుస్సులు కనుపసుచుస్సుని. ఈ సృష్టి నియువుము నును
రించి శస్త్రసృష్టి, ప్రాగుణభేదమువలనఁ బ్రథమధూలాంవస్తుముదు
ప్రాస్వము జువలగు మూడుడు భేదములతోఁడను, ద్వితీయ
సూత్రుదశాంచు సృష్టికి స్వాభావికములగు స్తుభేదములు
మాదిరి స్తుభేదములతోఁ గుణించి న్నదియు గుంచుస్తుచి.

ఈ రెండు భేదముల సనుసర్దించియే శిక్షాశాప్తములు రచిం
పంచినవి.

ఆచార్ము బుధ్వాన్ సహేత్వార్థా గ్రునోయంత్తే వివక్తులు
మసః కాయాగ్రు మార్గాంతి సప్రేస్రయతి మాయశాలా
మాయప్ర ప్రాప్తసింప్రే సంద్రం జసయతి స్వరం॥

(సాంఖినీయాత్మ)

ఈ శరీరమందు స్వరసంబంధమైన స్లష్టియగుచున్న
సమయమునగి దాస్యించి నియమము సనుసర్దించి తొలుత నాత్ము
ప్రేరణముచే బుధి, మనము, ప్రాణశక్తి, ప్రాణవాయువును
గ్రహముగాఁ బ్రేచేపింపబడి పిమ్మట శబ్దముజన్మించడి సమయ
ములో శరీరమందలి యాయా విశేషస్థానములను స్ఫురించుచు
శబ్దములను బ్రికటించుచున్నవి. ఒక్కస్త్రోస్వరముతోఁ గూడ
నాత్ముకుఁ దాడాత్ముఁ (అభేద) సంబంధము గలదు. కాని
యాత్ముశక్తి, సరియైన శబ్దముయొక్క యాశ్రయముచే ధ్వనిత
మగుచున్నప్పుడే సుపూర్వకముతోఁ బ్రకాశముగాఁగలదు.
ఒక్కస్త్రోయధ్వాత్ము భావముసకుఁగల యథిభూతస్వరము
సమమ నుస్తు యాధిప్రవశక్తి, కార్యకాదించి యగునప్పుడే
యుస్తునుస్తుగు ప్రకటనమగును. ఇంక నేనుస, పూర్వకము
సనుసర్దించి కార్యకారిణేగుగు నాధిప్రవశక్తి యెల్లచోట్ల నిలు
కిడఁగా నుంచినియుపును, వాయువును శబ్దముగాఁ బరిణితము
ఉచునువునుఁఁ బుల్లించాశ్వాస యెకలను, నే స్వరమూలమున

నెట్లిజీక్ ప్రక్తుసమగ్సట కవకాళముండేడిదో యందటిది గణగ
నేరను. దీనింబట్టి వేదముత్రమాపమైన శబ్దబ్రహ్మమును
నిజసుపూర్వకట్టతోచ్చే గూడిటోస్తు భాషముసంమ స్థిరము
ఛేయటకై యూ శిక్షాళ్లాప్రము రచింపఁడినని. ఒక్కాక్క
వేదముందలి యొక్కాక్క శాఖయొక్క యుచ్చారణముస్తైకై
శిక్షాగ్రంథము లుండేడిని. ఏనిని “ప్రతిశాఖ” లని కూడఁబిల్లు
చుండి. ప్రస్తుతసమామమును సాధారణ శిక్షావిషయమై
చాలఁగ్గాలఁపి గ్రంథములే చిన్కుచుస్తుని. మతియు మిక్కిలి
యొక్కవగానున్న సామశిక్షాగ్రంథములు దాదాపు లోపించి
చోయిసవి. ఇట్లులోపించి ప్రస్తుతచే నార్యబాతికిఁ దీరినినవ్వము
గల్లిసది. సామగాన యథార్థాలై, ననుసంధాన పూర్వోక్తముగా
ప్రకటించుట యత్యావశ్యకమై యున్నది.

—(*) కల్పశాత్రుము (*) —

ముత్రముసకు సుంఘాథాచిన క్రియాలచే సిథ్యిచిస యంశ
ములుగూర్చి వర్ణించునది కల్పశాత్రుమని దేహుఁబసను. నరి
మైనఫ్రైలేక ప్రకాశపచుపఱడిన శబ్దియహ్నమాపములగు వేద
మంత్రములు ఘలపోదములు గాఁ బాలనియత్తు వైదికక్రియలచే
సిద్ధమైన యంశమందు నొక్కాక్క క్రియ యొక్క వైదిక కర్న
యందలి విష్ణువానుసూలమగు సాఖసయుక్తి సవలంబింపసంత
పలకు సీ క్రీమాంధ్రాన్ సున్న క్రికిని సాపూర్వార్థాలము నొసంగఁ

ఊలదు. ఈవేదాంగముసంము “అగ్నిష్టోమము” మున్నెనానా యాగములను, “ఓపుచునము” లోనిసు నానాసాస్కరము లను, బ్రహ్మాచర్యము, గౌతమ్యము మొదలగు నాశ్రమములకు సంబంధించిన నానాకర్మములను, బహిర్ంగముగా సాధించడి విధులు పరిపూర్వముగాఁ జెపుబడినవి. ఈ ప్రపూచము కర్మ మయము, ఇంసువలస వేదములుముఁ గర్భాధికారమన్నిటి కంటె సధికారణమగుట చేతే గల్పశాస్త్రముగూఁ మిక్కిలీ యెక్కువగానుస్నది. వేదమెన్ని శాఖలలో విభాగింపఁబడినదోయన్నియే స్వతంత్రములగు కల్పశాస్త్రములునుగలవు. ఈ శాస్త్రము సూత్రబద్ధమైనందున “కల్పసూత్ర” మనునామము తోఁ బ్రసిద్ధినిగాంచినది. ముఖమునుఁడి యెట్టి భావద్వ్యాతక శబ్దము బయలుపెడలునో యట్టిథావముతోఁ గూడిన బెంగళ్ళకు ఇములు గనుపరచినయెంల శబ్దమునకుఁగలక్కి యింకఁగొంచెమధికమగుచుండుట లోకముసందేశుడ దృష్టిగోచరమగు చున్నది. ఘలితాఁశీమేమస, అంతర్జాగత్తు, బహిర్జగత్తు, స్వసూపుబ్రహ్మము, శఫ్టబ్రహ్మము, కారణబ్రహ్మము, కార్యబ్రహ్మములకుఁ దాదాత్మ్య సంబంధమున్న కారణమునుబట్టి వైషణికయుక్తి చే నిర్ణయింపబడిన కర్మకాండములోనీ ప్రక్రియాసమూహమువేదమామస్సు యథ్యాత్మ్యలక్ష్మీమును సాధించటకుఁ ఒనవరావస్యకమైయున్నది. సుఖివామింగుఁ ఇంచుపడడు. వేద

మూర్ఖోని గగరా జాఖులలో నెవరేజాఖుకుఁ జెందినవారో వారు
 స్విజాఖులను సరిగాది తను కల్పసూత్రముఁ తోడ్పొంగుతోఁ
 దమగు విహితమగు కర్మములను నియమములకుఁ ఓఁబడిచేసి
 యభ్యదయ నిశ్చేషియసములను బొందవలయునని కల్పజాస్తో
 తాత్పర్యము. నేటికాలమున పేదమందలి సాహితౌ, బ్రాహ్మ
 జారణ్యకథాగములలో జాపముగూడ లభింపనియిట్టి యితి
 విస్తృతమైన కల్పసూత్రములోఁగూడ నూత్రింపవాతు చిక్కుట.
 లేదు. ప్రస్తుతమునఁ గ్రియూకాండమునఁదు వ్యవకోరములో
 నుస్తు కల్పసూత్రములు ముఖ్యముగా మూడుభాగములఁదు
 విభాగింపబడినది. శ్రోతసూత్రము, ధర్మసూత్రము, గృహ్య
 సూత్రము, అని వానినామములు. శ్రోతసూత్రమునఁదు యజ్ఞ
 మూగాదివిధులు స్వాపబడినవి. జససాఫు నెట్లు జీవింపవలసినది
 యెట్లు కాఁచుపనము డేయవలసినది, యెన్ని నియమముల
 నెట్లు పాటిపవలసినది యా ముస్తుగు విషయములన్నీ ఉని
 ఈఁమఁచేయు పుస్తి ధర్మసూత్రమునఁదుఁ గలను. గృహ్య
 సూత్రమునఁ బుట్టిసిమెదులు గిట్టువడకుఁ దలిదుఁడుఁ,
 సుతుఁడు, సతులు, పతులు, మొదలగువారినెట్లు ప్రేమింప
 వలయునో యెనరెనినెసుఁటల నెట్లు ప్రవర్తిగపనలమునో
 యె పరె పంచి నెట్లు కేరవిగపవలయునో
 యేశార్యముఁను డేయవతెనో ముస్తుగు గృహధర్మవిషయము

లన్నింటిని బోధించవిధుంగలన్న. ఇస్కుండిని గృహ్యసూత్రము ననుసరించి జాతకర్మము, వివాహము ముస్తుగు నిత్యానైమిత్తి కకర్మములు గావిషబుమన్నవి. ఇష్టాడు చెప్పుఱాజీసమూయు కత్యు (తరగతి) లుగా నుండు సూత్రములకుఁ దిరిగి యనేక శాఖలున్నవి. శ్రౌతసూత్రమువలి శాఖలలోనుండి “ఆశ్వలాయన, సాఖ్యాయన, మశక, లాట్రూయన, ద్రాష్టవ్యాయన, భాధాయన, భారదావ్యజ, ఆపస్తుంబ, హిరఃస్వకేశిన, కాత్యయనములును, ధర్మసూత్రములోనున్న శాఖలలోనుండి “వాసిష్ఠగతమ, బాధాయన, ఆపస్తుంబములును, గృహ్యసూత్రశాఖలలోనుండి “సాఖ్యాయన, ఆశ్వలాయన, పారస్కర, గోబిల, మనువేరుగలవియు నెన్నయగినవి. శ్రౌతసూత్రములోని యాశ్వలాయనము, సాఖ్యాయనము లను నీరెండు శాఖలు బుస్వేదములోనివి. మశక, లాట్రూయన, ద్రాష్టవ్యయనశాఖలు సామవేదములోనివి. బాధాయన, భారదావ్యజాపస్తుంబ హిరణ్యకేశినములు కృష్ణయజుర్వేదములోనివి. కాత్యయనశాఖ, శుక్ల, యజుర్వేదములోనిది. మశకమను శ్రౌతసూత్రమును భీష్మ భీష్మ యజ్ఞముల మగిత్ర సమూహములు ప్రాయబడినవి. బాధాయనాది శ్రౌతసూత్రములందుఁ గృష్ణయజుర్వేదములోనున్న యజ్ఞములక్రమము వర్ణింపబడినది. ధర్మసూత్రములంకు మాసవధన్మసూత్రములే పోధానము

లైయండెను. పూర్వీకాలమూను ఏనికి గొప్పగారనముగాడిది. ఈసూత్రము లిప్పుడుగాన్నట్టును. ఎనను వాసిష్ఠ, గతము, ధర్మసూత్రములలో సూత్రముగాన్ని. దేశాయనేసాంశము తెల్పించు” యఱడియున్నావో యవియన్నియు నిష్టాషుగూడఁ బ్రహ్మము లోనున్నవి. మానవయాజ్ఞవలూక్యది సంపీతల సముద్రాయమంతయు నాథర్మసూత్రములోనుడియే యుద్ధవిచిరిది. వివాహాపనయన శ్రోధాది సనుయములాడల్ యాజ్ఞిక కర్మనుల న్నియు గృహ్యసూత్రములు సనుసూచిస్తాణి కావిషఁ బదుచూడును. శ్రోతసూత్ర, ధర్మసూత్ర, గృహ్యసూత్రములను నీమూడించిని గలిపి కల్పసూత్రమని పెచిచెదరు. ఆపస్తంబుని కల్పసూత్ర మిప్పటికిని జిక్కుచున్నది. అద్దాని మొదటి అర భాగములంను శ్రోత (యజ్ఞయాగాది) విషయమును, దశపాశి యిరుసందాఖ్యాన, గురువదేశపథభాగములాడు గృహ్యసూత్ర విషయములును గూర్చుడియున్నవి. దానిముష్టవ (సులభ) సూత్రమునాడు యజ్ఞముకు వేణిక సైగ్గా నిర్మించవలసినదియు నావిధిమాపయిషినాఁ. కీనినఁఁ శ్రూచీసంశాలసుదాచి యాచ్యుల భూమితి (జమాత్రీ) విచ్యుసుఁఁ నేస్తుఁఁసుఁఁ విశదముఁఁగఁఁ ను

—○(వ్యాకరణశాత్మము.)○—

శిక్ష, కల్పము, వ్యాకరణము, నిరుక్తము, ఛందము, జ్యోతిషములను, నీయాఱును, విద్యార్థుల శిక్షాక్రమము ననుసరించి వరుసగానొకటితరువాత నొకటివ్రాయిబడుచున్నవి. కానీ వాస్తవమునకు శిక్షతోఁగూడ ఛందస్సునకు, వ్యాకరణముతోఁగూడ నిరుక్తమునకు, గల్పముతోఁగూడ జ్యోతిషమునకు గొప్ప సాబాధముగలదు. ఈమడుగములలోఁ గ్రియాసిధ్యాంశమును విచారించుటచే శిక్షయు, నొపపత్తిక విషయవిచారణముచే వ్యాకరణమును బ్రథమమాదు, గావలసినయంగములు. ఈయుగములెల్లను వైజ్ఞానికవిచారముతోఁబరిపూర్వార్థములైయు స్నావి. వ్యాకరణము, శబ్దముల ననుశాసించుటకు ద్వ్యారహాపను గానుండును. అంతర్జగత్తునకు సాబంధించిన రాజ్యములోఁబ్రావే శించుటకు యోగశాత్మముద్వీరహాపమైనట్లును, ఒతంజలిభగవానులవారిచేఁ, అథయోగానుశాసన' మృనిచెప్పుబడి మొదలిడయడినట్లును, శబ్దబ్రహ్మాపమగు స్ఫూలరాజ్యమునందు యూహత్వదార్థములను గ్రహించుటకొఱకు వ్యాకరణశాత్మము వేదమునకు ద్వ్యారహాపమైయున్నది. నూతియు దీనినిగూడబతంజలి మహర్షులవారు, 'అథశబ్దానుశాసన', మృని పోరంభించియున్నారు. శబ్దముయమగు స్ఫూష్మిజరుగుచున్నప్పుడు భావమునుండి వృత్తికిని, వృత్తినుండి శబ్దమునకు నుత్పత్తిగల్గుచున్నట్టే యంతర్జ

గత్తునుండి బహిరజుగత్తునందు శబ్దావిరాఖనము గలుగుతటి శబ్దా
 తప్పత్తిని జేయుశక్తి, పరా, పశ్యంతీ, మధ్యమా, వై ఖరులను
 నామములతో నాల్గుభేదములు గావింపబడినది. ఆప్రకారమే
 శాచ్చికస్త్రుషి లయమగుసమయమున సనఁగా శబ్దముంతప్రాజ్యముం
 నుఁ బ్రవేశించినప్పాడు శబ్దమునుడియ్యాము, సర్థమునుడి భావ
 మును బుట్టుచున్నవి. సంస్కృతభాష, తససానుమునకుఁ దగి
 నట్లు సంస్కృతమును, దన సర్వాంగములంచుఁ బూర్జాసైనందు
 వలన సమస్త విథముల నియమబ్దమునై యున్నవి. ఈకారణ
 మును బట్టి సంస్కృతభాష కితరభాషలకంటె వ్యాకరణమాపశ్య
 కమైయున్నది. వ్యాకరణమాలమున శబ్దముశుద్ధముగా ప్రాయఁ
 బడినప్పాడును, జమువబడినప్పాడును మాత్రమే దానినుండి
 చక్కనియుర్థమున్నరీచుటవలన దూర్జీయములగుసభిప్రాయముల
 ఇంకా నెఱుగుటకు సహాయమగుచున్నది. వ్యాకరణమునకుఁ గల
 ప్రత్యేకప్రభాపమేమన, జ్యోతిశ్చాత్ముమతో సమానముగా
 మునుచ్చుల వైదిక లాకికకార్యములందు సంపూర్ణముగా సాహా
 య్యముజేయుచుండను. ఈశాస్త్రములోని యానేక గ్రంథములు
 గొప్పవి ఏంగాచిసోయిసప్పటికి సేవోకొన్ని నొంగుగ్రంథము
 లిప్పటికిని లభించుచున్నవి.

—○(నిరుక్త శాస్త్రము.)○—

శ్రీలుత వ్యాకరణము నలన శబ్దార్థమెఱుగఁబడుచు
స్నేది. అంచుతరువాత నిరుక్త శాస్త్రవిష్టాస మూలమున వేదము
లోని భావార్థము బోధిపడుటకు సాహసయ్యము చేసూ
చుస్నేది. నిరుక్త శాస్త్రమునకుఁగుడి, నిఘుండు” వనుపేరుతో
సంతయ్యభాగముకటి గలదు. నిఘుండుమూలమునఁ గెవలము
వైపిక శబ్దజానము పెలిసే నుటకు సాహసయ్యముగఁగలదు.
ఈశాస్త్రమును “వేదకోశ” మనియుఁ జెప్పెదరు. వేదముదలి
వర్ణనములనువిచారించినయైఁలవానియందెనోరుకములభావము
ఇంస్నుట్టును, సృష్టిలోనిత్రివిధిపరిణామమునుసరించియాభ్యాస్త్రి
కాథి దైవికాథి భూతికములను సీత్రివిధి భావములకుఁ గూడ
నర్ణనమునుఁట్టునుగనుపసాచుస్నేది. పీనిసన్ని కోయిమనుస్నేయప
రిమితజ్ఞానము, నిరుక్త శాస్త్రమునుజక్కగానెకెంగిసచోబ్రాహ్మిం
చుమండును. నిరుక్త విజ్ఞానములోని సారమేఘునగా, వ్యాకరణ
శాస్త్రము, శబ్దమును నిత్యమని తలుచినట్టు నిరుక్త శాస్త్రము
భావముచు నిత్యమని తలుచుచుస్నేదని తెల్లమగుచుస్నేది. వ్యాక
కరణ విజ్ఞానమూలమున నోంకారమాపములచే వేదమునికునిత్య
త్వమున్నదని ఉలియుచుస్నేది. నిరుక్తము
ఎందని యుత్తె లట్టు ఏళ్ళాసము వలసఁ గూడ
భావమునుగఁ సాభ్యత్వాస్వరూపమునకు నిత్యత్వము సిద్ధి

యగుచుస్తూ కి. దాని స్తోసమయమైన వేదమునకు నిత్యత్వము నియామిపడబడినది. స్తూలమగు బహిర్జగత్తు మొదలుకొని సూక్తోద్భూతిసూక్త్మమగు సభ్యుత్త్వపదవివఱకు సన్నియుగుడ భానమయములే, సృష్టియొక్క యూది మథ్యాంతములను నీ మూడుడు దళలయి దసపాయమును, భావమయము నగు చేతన సత్త యొకటియే, సమాసర్హపముతో^౧ డెలఁగుచుస్తూ ది. దీనిం బ్యాటి భావముచేతనే జగము జనించినదని యెల్ల తేఱంగుల సంగీ కరింపడగియస్తూ ది. భావము ప్రధాసమైనందువలస శాస్త్రావలం బనముతో^౨ భావరాజ్యమందలి యథార్థభూమిలో^౩ బ్రవేశింపడ కేయుటయే యాళాప్రత్యముయొక్క - శలితోంశము తేలును. పూర్వకాలమును నిరుక్త శాప్రత్త మత్యాంతము ప్రచారములో నుండింది. పూజ్యపాఠాలగు మహర్షు శ్శాప్రత్తమును గూర్చి లెక్కాలేని గొప్పగొప్ప గ్రంథములను రచించిరి. కానియిష్టు డసేకకారణములచే నాగ్రీంధములనామములను గూడగైపాం చుట్ట మిక్కిలి నుష్టురమైపోయినది. “చతుర్ణింశతిమత” మనశేరుగటగే ప్పుప్పున్న కములోనియేభాగముధ్యసఫ్ఫానమంచును గనుపడుచుస్తూనో దానిని బణ్ణించుటపలసనే నిరుక్త శాప్రత్తము యొక్క - యథాంకత్వమును, దాని అసామాన్యవిస్తార విషయ నుండు భాపీంచుటకు సీలగుచుస్తూ ది. ప్రస్తుతకాలమును నిరుక్త శాప్రత్తములోని గౌసుకాన్నా ఉన్నాభాగము యూప్పిమునిచే

రచింపబడిన “వడంగనిచక్క” మనమేరుగల గ్రైంఫముగంటఁ బధుచున్నది. అదిప్రాచీనమగు నిరుక్తమనెడి కంకాళముయొక్క (చర్మమాంసములు లేపి యొడలి యొనుకలగూటి) ప్రతిబింబము మాత్రమైయున్నది. వేదములాడు లాఘువ గౌరవము లుండుట వలన నిరుక్తశాస్త్రముయొక్క పూర్వసహాయములేకుండ భావము బోధయగుట యసంభవము. పూజ్యపాదులగు మహార్థలచే జెప్పబడిన దర్శనశాస్త్రములాడు లాఘువ గౌరవముల యూధిక్యమేప్రకారముగా నున్నదో దానిని భాష్యముల సహాయము లేకుండ దార్శనికసూత్రములను దెలిసికొనుటకై ప్రయత్నించి నటి పండితులే స్వయముగాఁగనిపెట్టఁ గల్లుచురు. వేదము, సమస్తదార్శనికతత్వమునకును, విజ్ఞానములకును ఖనియై యున్నది. ఈకారణముచేతవానియందలి లాఘువగౌరవ విచారము పరమావధిజెందుననుటలో సందేహమేమియులేను. వేదములలోని లూలాఘువగౌరవవిచార మెనోనైవిధముల విభజింపబడినది. మొదటిది తీర్థభావాత్మకము ఇదియిదివరకే యిందుఁ జెప్పబడినది. రెండవది. సప్తవిజ్ఞానాత్మకము. దీనివర్షసము సప్తదర్శన విషయమునంచు సుగోహించిజెప్పబడును. యజ్ఞదిని మందిట్టున్నది.

యేతే పాశ వనుఁ సప్తసప్త త్రేతా త్రివ్యంతి విశతాసంతః
సిసస్త సర్వేస్పుత్రం వదస్తం యస్పత్యవాఢ్యత్తం స్పృసస్త

శతర్ణివిధభావములే నరుసగా జీవుని త్రివిధసుఖముల నొక్కయు, ద్రిష్టిధ దూఃఖముల యొక్కయు ననుభవమునకు హేతువగుమన్నవి. మఱియుసప్తవిజ్ఞాన మయమగు సప్తదార్శ నికభూమియే సాధకునకు ముక్కి పదము బొందించుటకై సప్త నియమములకు లోబడిన సోపానమైయున్నది. తదతీరిక్తమైన త్రిగుణార్థీదముచేతనత్వరజస్త్రమోగుణముల ననుసరించియుత్తమ మధ్యమాధమాధికార రఘస్వయముల భేదము వేదములం దుండుటయవశ్యమవసరమైయున్నది. ఎందులకనగా, ఆభేదము గూడఁ ద్రిగుణమయమగు విశ్వములో నంతరూపతమగు శబ్ద బ్రిహ్మమే. వోడియుఁ గర్భోపాసనాష్టానములను నీమూడు కాండములుండే యంతర్యాగ, బహిర్యాగములను రెండువిధ ముల యూగములగుటగూడ సర్వమాన్యమై యున్నది.

“సర్వేవేదా అంతర్యాగపరా బహిర్యాగ పరాశ్చత్తి”

[బుగ్గేద శాష్ట్యము)

వేదమునొక్క లాఘవ, సారవ, విచార విషయము నందు సాధకులెంత యథికముగా ననుసంధింపఁ గల్లుమరో యూత యతిశయముగానే దాని యనంతభావములలోనీ యతా క్షికతాప్రభావము కగటుపునని ఘలితాంశము. ఈవేదోక్త మగు ననుతభావరాజ్యమును బ్రకాశపాచుటకు నిరుక్త శాప్తము మాఖ్యధారమైయున్నది.

—○(ఛాదశ్శాత్రువు.)○----

ఛాదశ్శాత్రువు కొంతవిలషణముగానేయుండి. శిక్షా శాత్రువు స్వరసహాయముతో వైదికములగం కర్నూళాండ్ ను సూదును, నుపాసనా కౌచమునువును, సాహాయ్యమెట్లుచేయుచు స్నేదో యట్లే డూఛాదశ్శాత్రువుగూడ ఛందస్నానందలి విజ్ఞానముయొక్క తోడ్పుఱుతో నూకికశక్తులభబకణిచి వైదిక జ్ఞానము విస్తరింపఁ ఉయటయునును గర్వసాధుల్యము గటి గించుటయునును, విశేషమగా నుపకరించుచున్నది. సిథ్రూపామునును, సాధికూపముచును, ధ్వనితోగూడ సత్యరమున కోల్లా సంబంధము గల్లుచున్నదో యానియుచును ననుసొంచి శిక్షా శాత్రుసుబంధము ఛాదశ్శాత్రువునకుఁ గెలదని యెఱుగఁ దగినని.స్వరముతోగూడిరథ్వాని,ధ్వనిమయమునర్జుమయమునైన రెండుభావములతోగూడస్తాయుక్తమైయుఁ డును.అయితేముత ర్వథాగమువలనసార్థకమగ్నథ్వానియును ఛాదస్నానంతతను నిలిచియేయుడను. ముఖమునుఁడి నేశగ్నముచ్చరింపఁ బంధుచు స్నేదో, యని నేప్రకారముగా నవశ్యము స్వరముచు మగుచు స్నేదో యట్లే యగి యనశ్యముగానే ఛాదోమయము గూడ నగును. స్వరముఁగోని స్వతాత్రఫథాగములను విచారించుట మూలమునసేప్రకారముగా స్వతాత్రశక్తులు మనుశ్యుని యంతఁ కరణమంచుఁ గ్రాకటమగుచున్నదో నూప్రశాంము స్వతంత్ర

మగు చందోమయము విశేష ప్రతిక్రియలలోని ప్రత్యేకశక్తుల మూలమున నింకొక క్రొత్త శక్తి జీవుని యంతఃకరణముడుఁ భాదుర్భవించుచున్నది. చందస్సుమూహముగూడవిశేష శక్తితోఁ గూడి యున్నందున చందోజ్ఞానమును బ్రకాశ పశచట్టకై వాయ్యలగు మహార్థ లీ చందశ్శాప్తుమును రచిచిరిని తేలు చున్నది. శిక్షాశాప్తుమూలమున హ్రస్వానులు లేక మజ్జాది స్వరములు, శ్రుతులు, మూర్ఖునులు, రాగరాగిఁ సమూహములు స్విత్తాత్రముగాఁ దమతను ప్రకృతిశక్తుల ననుసరించి శాంతము, కరుణ మొదలగు రసముల నుదయింపఁ జీయు చున్నట్టే స్వితంత్రములైన చందస్సుమూహములుగూడఁ దమతమ స్విత్తాత్రములైన ప్రకృతిశక్తుల ననుసరించి స్వితంత్రభావములను బుట్టించి ప్రెచికక్కియలోని నేనో విలక్షణమైన కార్య మందే యాసకి గలుగునట్లు చేయుచున్నవి. ఈకొరణమువలన స్వితంత్రమైన చందస్సు స్వితంత్రకార్యమునం దక్కుఱకు వచ్చు చుండును. వేద, శాప్తుములం దీర్ఘితిగా చందోవిషయమును గూర్చి లిఖింపఁబడినది.

త్రిష్టుభా భవతస్సేంద్రియత్వాయ గాయత్రో త్రీష్టుకృతస్సం యాక్ష్యుక్యుర్యోత తేజసాంగ్రమో బ్రిహ్మమర్మస్సాంమస్సోపై బ్రిహ్మమర్మః గాయత్రీతేణ్ణీ బ్రిహ్మమర్మస్సీ భవతి యావం విద్యో గాయత్రోకుత తే ఉష్ణిషావాయుమ్మామః తప్యోత

అనుష్టాసల్గోప్తవార్య అనుష్టాక్షతుషచ్ఛి
రక్షితాణి. త్రయాంత ఉద్ధార్పకవింశాలోకాపవవింశత్త్యైక
ఏంశత్త్యైవేమాలోకాన్ని హతిస్వాగ్ంపివా.

వైషికములగు నేడు చూదస్తులను గూర్చి) (దార్శనిక సప్తప్రాకృతిక పరిణామమునకు నూలభూతములైనవి) విచారించినచో వైషిక చ్ఛందస్తులోని వైష్ణానికభిత్తికిగొంతప్రమాణము లభించఁ గలదు. సాధకునకు లక్ష్మీము స్విర్మమగుగాక లేక లాకికములగు భోగవాసనలగుగాక! లేక మోత్ససిద్ధియగుగాక చూదోవిజ్ఞానమయమగు వైషికమాత్ర సమూహమును చూదో విజ్ఞానము ననుసరించి యుపయోగించుకొన్నచోఁ గోటిక లీడేరఁగలన్న. ఇందు సుదేహ మేమియులేదు. వైషికానుష్టానాదులందు చందోవిచార మధ్యికముగా నుండుటం బట్టి యదృష్టఫలమును గల్గించెడి వేదమాత్రముల శక్తికి ఛందోవిజ్ఞానముగూడ సాపూర్ణసహాయముఁ జేసెడి విలక్షణతయుఁ గనుపడుచున్నది. ప్రకృతి యనుతమైనది. ఇందువలన చందస్తుగూడ ననంతమైనది. చందళ్చౌప్రమును జెప్పిన మహార్షులు జీవులకొఱకుఁ బ్రథానములగు చందస్తులను నియమములకు ఎంబఱచి చూదళ్చౌప్రమునందుఁ బ్రకటించియున్నారు. వైషికములగు చూదళ్చౌప్రములు చాలవఱకు లోపించి సోయినవి. ఈ శాప్రములోని యల్పాగశమే యత్తటిఁగనుపడు

చున్నది. దీనిబీజము సుహితమందాను, దీని యంకురోత్పత్తి యారణ్యకమునందు మఱియు శాఖోపశాఖ లుపనిషత్తులందు, నున్నవని చెప్పువచ్చును. చుదోజ్ఞానము లేనిచో యజ్ఞకర్మము గాని వేదాధ్యయనముగాని యసుపూర్వముగా నుండిసోపును. వేదమునూ దేవు చుదస్తులు చెప్పుబడినవి. గాయత్రి, ఉష్ణీక్ అనుష్టాంథ, బృహత్తి, పుక్కి, త్రిష్టుర్, జగత్తి, యని వాని నామములు. ప్రాత్యహిక (ప్రతికిరమునకు సంబంధించిన) సంధ్యలో వీనివర్ధనములన్నియుఁ జక్కుచున్నవి. ఇరువదినాలు గత్కరములలో మూడుచరణములుగాఁ గూర్చుబడిన చుదస్తు గాయత్రి యని చెప్పుబడును. ఉష్ణీక్చూడస్తునూ దిరువదెనిమి దక్కరములును, నన్నప్పుభముదు మాప్పదిరౌ డక్కరములును, బృహతియందు ముప్పదియూలక్కరములును, బుక్కి యందు స లు ఁ బ ని య క్క ర ము లు ను, ప్రతి ప్పు భ మ ఁ దూ స లుఁ బ ది నా లు గ క్క ర ము లు ను జ గ తీ చ చ్చం ద స్తు సందు సలుబడియెనిమిది యక్కరములు నుండును. కాత్యాయన మహర్షి, తన “సర్వానుక్రమశిక” యను గ్రంథమునం ధీ యేడు చుదస్తులఁగూర్చి వాసియున్నాడు. తదితరకాలము దెన్ని చుదస్తులు ప్రచారములోనికి వచ్చినవో యవియన్నియు లాకికచ్చాడస్తులై యున్నవి. సంస్కృతసాహిత్యములో ७०० కంటే సధికమైన చుదస్తులుగలవు. వానిలోనుండి గిం చుద

స్నులు సాధారణముగా వ్యవహరమునందుపయోగపడుచున్నవి. వృత్తము, మాత్రావృత్తము లను నీ రెండుభేదములు లాకిక చ్ఛందస్నులోన్నివి. గురు, లఘు, స్వర సంఖ్యనియుమము సనుసంరించి వృత్తమును, గేవలము మాత్రానియుమము ననుస రించి మాత్రావృత్తము ను చుదస్నుయొక్క రచనయైయున్నది. లాకిక చ్ఛందస్నుయొక్క యెన్నిగ్రంథము లిప్పుషు ప్రచలితము లైనవో వానిలోనూడి పింగలాచార్యునిచే రచింపబడిన “చుదోగ్రంథమును, చుండోమాజరియు” బుర్తనములై పోసిధికెక్కినవి. లాకిక చ్ఛందస్నున కనేక భేదములును, గావ్య శాప్తములలో దాని కంతులేని మాధుర్యమున్నను ఆప్త ప్రమాణములనుబట్టి విచారించినవో వైదికచ్ఛందస్నునందే యాధ్యాత్మికశక్తి యున్నదని నిశ్చయ మయినది. బుగ్రేదీయ ప్రతిశాఖాగ్రంథములోని శేషాంశమునందు వైదికచ్ఛందో విషయయై యెన్నో యథాయములున్నవి. సామవేదాంతర్గత మైన నిదానసూత్రమునందుగూడ చుదస్నునుగూర్చి విచారింపబడినది. ఎన్నో బ్రాహ్మణములలోగూడ చుదోరవాస్య వర్ణనములు గస్పట్టుచున్నవి.

—(*) జ్యోతిషశాప్తము (*) —

సమస్తి, వ్యాప్తి మాపములతో బ్రహ్మాడమాపియైన యా ప్రపంచమును బిండమాపియైన ప్రతిమనుష్యని దేవా

మును నేకత్వసంబంధము గలవి. ఈ కారణముంబెట్టి బాహ్యబ్రహ్మండము దేవియున్నవో యాదేవతలు, భూత ములు, గ్రహములు నక్షత్రములు, మొదలగు వాసికేంద్రియులన్నియు నీ దేవమంచున్న ట్లార్ఫ్ శాస్త్రములందు వర్ణించి యున్నారు.

“దేహాస్త్రస్థితి తేమేరు, స్పస్తాధ్వర్మ సమన్వితః
సరితస్పారాశ్చైలాః శ్శైతాణి శ్శైత్రీవాలకాః॥
బుషయోమునయస్పుర్యే! సక్తతార్ణిణి గ్రిష్మస్తుధా
పుణ్యతీర్థాని పీతాని వర్తంతే పీతదేవతాః”

ఇతాయిది

[శివసంహిత]

ఇట్టి సిద్ధాంతమే పాశ్చాత్య పండితులచే తఁగూడఁ కేయఁ
బడినది. మొత్తముమింద మనుష్యఁ డనంతమైన యాత్రాశ
మును వ్యాపించిన .సారజగత్తున కొళ్ళయల్పమైన ప్రతికృతి
(మచ్చు) గా నున్నాడు. సారజగత్తుఁగూడ నిక్షేకత్వ
సాబంధ ముండుటవలన సారజగత్తుననుసరించి దానియాదు
బరివర్తన మగుట యుక్తియుక్తమై యున్నది. ప్రాకృతికమగు
సంత్రాజ్యములోని మూలశక్తి, చేతనమూపము జడమూపము
లను రెండుభాగములందు విభాగింపఁ బడినట్టే ప్రతికృతిలోని
బసింశ్శక్తియఁగూడ సమయాపము, విషమమూపములను రెండు
భాగములంపు విభాగింపబడినది. ఈ రెండురీతులుగానున్న
సమ, విషమములచే దాడితమగు శక్తిమూలముస రెండుప్రకా

రములుగా నుండు స్విత్వాత్రకార్యము లగుచున్నవి. అనగా నొకశక్తి మూలమున ఆకర్షణము (Attraction) యొక్కయు మఱియెకశక్తి మూలమున వికర్షణము (Repulsion) యొక్కయు వ్యాపారము జరుగుచుండును. ఈ విజ్ఞానరహస్య మేమనగా అంతఃకరణమందలి యా రెడు శక్తులవలనను, వీనియాకర్షణ వికర్షణముల వలనను వీని సహాయమువలనను మనుష్యుల యూంతరంగిక వృత్తిలో మార్పుల్లి గలుగుచున్న క్షేత్ర సమప్రిబ్రహ్మాండములోని శక్తి మూలమునగూడ నీ బహిర్జగతునందు స్థితి, స్థితి, లయ, తూపమైన యసేక విధములగు మార్పులు గలుగుచున్నవి. మఱియు మనుష్యుని శరీరమం దీశక్తులున్న క్షేత్ర సూర్యచంద్రాది గ్రహములందును, నక్షత్రములాదు నున్నవి. ప్రకృతిలోని యా శక్తుల ప్రభావ మేపుకారముగా నాగ్రహములపై నుండునో యారీతిగా నాగ్రహములశక్తులు పోసరించు నంతదూర మన్యాస్యాగ్రహములపైనను, నక్షత్రములపైనను, గ్రహసక్షత్రములలో నివసించు జీవసమూహముపైనను యథాక్రమము పడుచుండును. ఈ వైజ్ఞానిక సిద్ధాంతము ననుసరించి ప్రత్యక్షసిద్ధమైన గణిత జ్యోతిషమునకు దాదాత్మ్య సంబంధ మప్రత్యక్షసిద్ధమగు ఫలితణ్ణీతిషముతోఁ గూడ నున్నదని వచించుట, యుక్తియుక్తమును, విజ్ఞానసిద్ధమునై యున్నది, సూర్యసిద్ధాంత మిట్లుచెప్పుచున్నది.

“గణితం ఫలితం త్వేవ జీవ్యతిషంతు ద్విథామతం”

జీవ్యతిషము, గణితము, ఫలితము, లని రౌడువిధముల నుగానును. పురాతన కాలములో నైట్రి యలోకిక విజ్ఞానమునకుఁ బరమోన్నతదశ భరతభండమందఃఁ గలిగియుండెను. పూజ్య పాదులగు మహార్థులలో ననేకు లిట్రి దివ్యశాత్మున కాచార్యులుగా నున్నట్లు కనుపడుచున్నది. ఆజాత్ములో నున్న జీవ్యతిషసంహాత లిప్పటికిని జాలవతుకుఁ గనుపడుచున్నది. జీవ్యతిశ్శాత్ముప్రవర్తకులగు మహాత్ముల నామములు సూర్య సిధ్యాంత్యగ్రంథమం దిట్లు వ్రాయబడి యున్నది.

“సూర్యః పితామహాఽ వ్యాసో వనిష్టా త్రిపరాశరాః

కశ్యపో నారదో గ్రాః, మరీచిర్భూమ రంగిరాః॥

లోపళః షైలికషైవ, చ్యావసో యవసో గుచః

శాసకోఽష్టాదశషైతే, జీవ్యతిశ్శాస్త్రప్రవర్తకాః”

ఈ శాత్ము మితర వేదాంగములకంటె మిక్కిలి విస్తార ముగలదియుఁ బరమావశ్యకీయమ్మనై యున్నది. పూజ్యపాదు లగు నామహార్థులుగూడ మంగములను వ్యర్థించు సమయ మందు మంగములలోఁ జేరిన యా జీవ్యతిషముంగూర్ధి యట్లు దేశించి యున్నారు.

యథాకీఖా మయూరాణాం, నాగానాంమణయోయథాః

పద్యద్వ్యదాంగశాస్త్రాణాం, జీవ్యతిషం మార్ఘనిషితం

వేదాహి యజ్ఞార్థ నుభిప్రవృత్తాః, కాలానుపూర్వ్య ఇహితాశ్చయాః

తస్మాద్విదం కాలవిధానశాస్త్రాం, యోహివ్యతిషం వేదసవేదయజ్ఞాక”

నెమిలులకు సిగయుఁ, శాములకు మఱలు, శిరమును దనరాగుచున్నట్టే వేదాంగములగు శాత్రుములకు జ్యోతిశ్శాత్రు మత్తమాంగమై విరాజల్లుచున్నది వేదములు యజ్ఞము కొఱకుఁ బ్రవర్తిలినవి. యజ్ఞమేం కాలముననుసరించి ప్రవర్తించుచుండను. జ్యోతిమముకాలనిర్ణయమునుగావించెడిశాత్రుము. ఈ శాత్రు మెళీంగినవాఁడే యజ్ఞముల గుర్తెఱింగి చేయఁజాలును.

విచారింపఁగా స్ఫృష్టికి మూలకారణమాపియుఁ, గారణ బ్రహ్మమునగు విశ్వకర్త స్ఫృష్టి కతీతుఁడై యున్న వాఁడు. కాని కార్యబ్రహ్మమాపియైన యా ప్రకృతిక బ్రహ్మండము దేశకాల ములవలను బరిచ్చిన్నమై యున్నది. మఱియుఁ గర్భముతోఁ గూడఁ గాలమునకు సంబంధమున్న కారణముచేతుఁ గర్భమును గాలమున కథీనమైన దాఖిగా గ్రహింపవలసి యుండును. కానఁ గాల జ్ఞానమెళీంగి చేసినకార్యములే సఫలములగును. జ్యోతిమము కాలస్వరూపమును జెప్పునవి. మఱియు దాని యత్తరాంగమగు ఘలితజ్యోతిమము, కాలములో నిమిడియున్న రహస్యములను దెలియఁ బఱచునదియైయున్నది. దీనింబట్టి వేదములోని కర్మకాండమునకు జ్యోతిశ్శాత్రుముతోఁ మిక్కిలి దృఢసంబంధమున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఎందులకన, కర్మముకాలాధీనమై నష్టుడు కర్మకాండము గూడ జ్యోతిశ్శాత్రుమున

కథీనముగా నువ్వుడుటు శైఖస్కృతముగాఁ గలిగు. ప్రస్తుత కాలమునం దీజోయ్తిశ్చాత్రమునకుఁ బట్టిని తీణదశగూడ మన యాయ్యల సదాచారమునకుఁ గర్జుకాఁడమునకును ణానిఁ గల్లించు ప్రథానకారణమైనది. గణితబోయ్తిషమువలన బాహ్య జగత్తునకు సుబంధించిన గ్రహములమొక్కయు, సత్కారముల యొక్కయు మార్పును, గాలవిధాగమును నిర్ణయింపఁబు చున్నది. ఇంక ఘరీతబోయ్తిషములమున గ్రహములు సత్కత ములు మున్న గువానిగతుల సహాయముతోనిజగత్తమొక్కయు, జగమునకు సంబంధించిన యానత్ను ల్పి యొక్కయు మనష్యులమొక్కయు నాంతరిక పరివర్తనములు నిర్ణయింపఁ బడుచున్నవి. జోయ్తిశ్చాత్రములోని యా రెండంగములును మానవసూతాసమునకు మ పౌలాపకారకములు. జోయ్తిషగ్రోధ ములం దీశాస్త్రమునకు, సర్వోత్తమయావశ్యకతయు, సర్వాంగివ కల్యాణకారితయు, సర్వశాస్త్రి ప్రథానతయు వర్ణింపఁ ఒపి యున్నది. ఇది విచారణీలురగు మనుజుల కతీశయోకిగా నుండ నేరదు. తోఁఁత జోయ్తిశ్చాత్రములోఁ బ్రథానమ్మలైన యార్వ గ్రంథములనేకముఁలు లోపించిపోయెను. విచారించూచినచో నితరములగు వేదాంగములకుఁచై నీ వేదాంగగ్రంథము లిప్పుటికి నెక్కునగాఁ జీక్కుచున్నవి, కాని ప్రథాన ప్రథానములగు

సిద్ధాంతగ్రంథములు జాలవఱకు లోపించినవి. రెండవది. ఈ
శాస్త్రమునకు సంస్కారము చాలకాలమునుండి జరిగి యుండ
లేదు. ఈశాస్త్రమునకు సంబంధ మాధిభౌతికస్ట్రైట్స్ నుండుటం
బట్టి ప్రకృతియొక్క స్వాభావికమును, ప్రిగుణాత్మకమూ నగు
చేష్ట ననునరించి గ్రహములు మన్మాగువాని గతులయందు
గూడ వరుసగాఁ బరివర్తనమగుట స్వతస్సిద్ధమై యున్నది. ప్రతి
శతాబ్దియందు గ్రహసంక్రముల గతులలో విపర్యయము గలు
గుట సంభవించును. అట్టిదోషము దూరీకరించుటకు రెండుపా
యములుగలవు. (గ) యోగదృష్టిసహాయము. (దీనివిషయము
యోగదర్శనముఁ దృతీయాధ్యాయములోఁ జక్కాగా జెప్పు
బడినది.) (అ) లాకికబుధిమూలమున యంత్రాలయ నిర్మాణ
పూర్వీకమగు దృగ్గణితపు సహాయము. మొదటిదగు యోగ
దృష్టిసహాయ మోకాలములోఁ బూత్తగా లేదనియేచెప్పవచ్చును.
మొట్టమొదట మనయార్యజాతియందే జ్యోతిశాస్త్రము పుట్టి
నది. ఇందు సందిష్టముగూడఁ గలదా? లేదు. ఎందులకనగా
ఇది వేదాంగమై యున్నది. మఱియుఁ బరంపరగా నీ శాస్త్రి
జ్ఞానము మన భరతభూడమునుండియే లుతర దేశములకు
న్యాపించియున్నది. ఇప్పాడుద్వ్యమళీలుగు పాశ్చాత్యజాతుల
వారించు విశేషాన్నతిని జూపియున్నారు. పాశ్చాత్యపండిత
ప్రకాండు లీ సమానమున జ్యోతిష యంత్రాలయములను

ధ్యాపీచెడి విషయములోను, దృగ్గణితపుసహాయమువలస గణిత జ్యోతిషమును సుస్టరించు విషయములోను మిక్కిలి వృధ్మిని బౌద్ధికయన్నారు. వారిగణితము ప్రత్యుత్థముగా ఫలప్రదమగు టకుఁ బ్రారంభించినది. ఆర్యజాతియగఁ దనేక విష్ణవములు, ననేక దురదృష్టి ఫితులు గలిగిన కారణముచేతుఁ గొన్ని శతాబ్దిలనుండి గణితజ్యోతిషమునకు సార్థకసంస్కారము జరిగి యుండలేదు. ఈ కారణముచేత భరతవర్షముదు జ్యోతిషయుత్రాలయములను ధ్యాపించి వానిమూలమున మన ప్రాచీన గ్రంథములయుఁ బాచ్చాత్యజాతులవారి నినీ దృగ్గణిత శైలి యొక్కయు సహాయముతో నీళాస్త్రిము వృధ్మిజెందుటకుఁ బ్రయత్తించినచోఁ దప్పక ఫలప్రదముగాఁ గలను. నేటికాల మున, జ్యోతిశ్శాస్త్రితత్వము నెఱుఁగకపోస్తుటచే, ఫలితజ్యోతిషయాధార్యమునందే మిక్కిలి సుచేహములు గెలుగుచుస్తువి.

—○(ఫలితజ్యోతిషము సత్యమా? కాదా?)○—

కర్మమూలముననే జీస్తులకు సుఖముఖములు గెలుగుచున్న ప్రాచుజడగ్రహసంబంధ మొక దానిని బెట్టి జన్మప్రతికను వార్సి గృహమూలను సుఖముఖము లనెడి చిక్కులలోఁ జక్కించుట యొదులకు? ఇంకాచేయుటయన్నివిధములను నీంద్యమైయున్నది. అను ముస్తగు పిశయము లనేకములు గ్రహచున్నవి. ఇందు వలస సీవిషయములు విచారింపడగినవి. గ్రహములుజడములా?

కావా? యనువిషయమును విచారింపవలసిన యవసరమిప్పట్టున్న గస్పటును. అట్లయినను హిందూశాస్త్రముల మార్గిక సిద్ధాంతముల నెఱీగెడిబుద్ధిమాత్రులు జడపదార్థము నిష్టియ మనియు నత్తతీ సీ భువనమం దెన్ని జడపదార్థములు కార్య ములను జీయుచుస్తున్న కనుపడుచుస్తువో వానిలో నేదోయొక చేతనసత్త యవశ్వముడికీరుననియు దానిమూలమున నే దానికి నిర్ణితమైన కార్యములు జరుగుచుటుననియుఁ దప్పక యంగీకరింపఁగలరు. ప్రకృతి జడము. అట్లయినను దానియందుఁ జేతనస్వరూపమగు పరమాత్మ యుఁడుటచేతనే యూ ప్రకృతి నియమబద్ధములగు కార్యములను గావింప సమర్థమగుచున్నది. అట్లు గానిచో సంభగతిగాఁ గార్యములు జరుగును. మఱియు సృష్టి, ఫ్లితి, ప్రలయముల థారాప్రవాహము క్రీమముగా నుండనేరను. ఎట్లనగా, క్రమపరివర్తనమును, గార్యపరం పరయుఁ ఔతన్యశక్తి యొక్క యునికినే సూచించుచున్నవి. ప్రకృతిగాఁ బరమాత్మ యుఁడనిచో సృష్టిపరాయణ యగు ప్రకృతి యెల్లప్పుమ సృష్టినే కావించుచుఁడిది; ఎప్పటికినిఁ బ్రలయము గాకుండిది; ఒకవేళ నేదోరీతిగాఁ బ్రలయము గలుగుట సంభవించినను సవిన్చిన్నముగాఁ బ్రలయమే యుఁడిది. అంచుఁ బరివర్తనము గలుగఁఱాలము. నలయను. జడశక్తి బల మంగళించాను. దానియగడు థానాగతగముగాని క్రమము

గానియుండెళ్లాలను. ధూమశక్తటము (రైలు)యొక్క పోవర్తక
(ఇంజెం) మందు బండిని లాగేడి బలమున్నది. కాని చేతన
పోవిష్టొన చోడకుఁడు (డైవరు) లేనిచో నాప్రవర్తకము
లాగుచునే యుండును. ఒకప్పుడుగూడు నా ధూమశక్తటము
నిల్చువడ్డాలను. ఇట్లే యన్నివిషయములందును గ్రహింపవల
యును. మఱియు నిట్టి విస్థారము మిందనోళ్తు
ములలో ప్రెవీమహిమ ప్రతిష్ఠింపఁ బడిసది. అనఁగా నెన్ని జడ
పదార్థములు గలవో వానికన్నిటికిఁ జాలకములు (నడిపెడిని)
ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగాఁ చేతన శక్తులు కల్పింపబడినవి. ఈ
శక్తులే దేవతలని యనబడుచున్నవి. అట్టి సంచాలనకారిణి
యగు చేతనశక్తిమూలమున జడపదార్థములుందు జక్కుఁగా
నియమితములగు కార్యములు జరుగుచున్నవి. అట్లు లేనిచోఁ
చీక్కతి కేకార్యమునందుగూడు నియమము లేకుండనుండును.
ఈ శక్తులన్నియు భగవచ్ఛక్తియే యని యవశ్య మెతుంగ
వలెను. ఎంచులకన. అణనిశక్తిగాక జడ, చేతనాత్మకమైన
జగమునందు మఱియొక శక్తియుండుగదా. ఏది నమస్త
పోవంచమును రణ్ణించి నియమితప్రియలయందు సాచరింపఁ
చేయఁగాదో యట్టి భగవచ్ఛక్తియే జడపదార్థములో జడశక్తి
రూపముగాను, మనష్యులలో మానవీయ వివిధశక్తి రూపము
గాను, ప్రైవలోకమునందును, గ్రహింపమునందును ప్రైవత

రూపముగానో యాసురరూపముగానో, ఇంద్రజ్యములో
 నార్షిశక్తి రూపముగాను, మజీయు నాధిభాతిక ప్రవక్తృతిలో
 జైత్రుకశక్తి రూపముగానుబ్రకాశించుచున్నది. జలములోపల సే
 చేతనశక్తి యుండుటచేత విశ్వప్రవక్తృతిలో నంతర్మాఖతమగు
 జలసంబంధముగల రస మెల్లయెడల మిక్కటి చక్కగా నక్క
 అను వచ్చుచున్నదో దానికి “పరుణదేవు” డని పేచు. వాయు
 పునం దే చేతనశక్తి యుండుటచేత బ్రహ్మండమును వ్యాపించడి
 వాయువ్రమూలమున జీవులకుఁ బ్రాణరక్షణ మగుచున్నదో
 దానికి “పవనదేవు” డని నామము. ఇంక్కే భూమియం దే చేతన
 శక్తి యుండుటచేత నది వసుంధరయు, సుజలయు, సుఫలయు,
 సస్యశ్యామలయునై సర్వ ప్రపంచముదలి జీవులను రక్షింపఁ
 జాలుచున్నదో దానికి “పృథ్వీహాత” యని నామధీయము.
 ఇంక్కే యితరగ్రహములందుఁ గూడ సెఱుగవలను. అనఁగా
 నామాగ్రహములలో జేతనశక్తి యుండుటచేతనే వానిలో
 నున్న జీవుల సంరక్షణమగును. అట్లు లేనివోఁ గానేరదు.
 ఇవియే యాస్తికములగు హిందూశాత్రుముల సిద్ధాంతము.
 దీనినింతవఱకుఁ బాశ్చాత్య పండితులు గుర్తెజెంగి యుండలేదు.
 ఏలయనఁగా, వారిదృష్టిస్థాలపదార్థములపై బధిమైయుండును.
 అంతర్వుటిగాని, మోగదృష్టిగాని వారికి లేనేలేను. పుఱియు
 భరతభుండమునకుఁ బట్టిన చురచ్చప్పుము వలస మన హిందువుల

సాత్మతియందుఁ గూడ నీళ్ళనము దినదినము తీసిచిపోవు చున్నది. ఇప్పుడీ గ్రహములతో నుపుగ్రహములతో జీవుల కెట్టి సంబంధమున్నదో యది డెలుపబడును.

భౌతికజగత్తు. (ఫూలప్రపంచము) సూక్ష్మముయొక్క విస్తారరూపమైనందునలన సూక్ష్మశక్తి ఘనిభావమే ఫూలశక్తి రూపముగాఁ బ్రకటమగుచున్నది. ఇట్లిసిథాంతము పాశ్చాత్యుల చేతేగూడఁ జేయబడినది. అనంతమును, శూన్యమునగు నాకాశములో విరాధ్యురుఘుని గర్భము దనంతకోటిగ్రహములు నుపుగ్రహములు, సూర్యచంద్రములు, నక్షత్రములు మున్నగు నవి తమతమ కష్టలయందు నియతముగాఁ దిరుగుచుండుటలోఁ గూడ నీవిశ్వవాయిపినియైనశక్తియే పనిజేయుచున్నది. ఒకొక్క గ్రహముయొక్కయు, నుపుగ్రహముయొక్కయు లోపల నాక ర్వణ వికర్షణములనెడి పరస్పరవిరుద్ధశక్తులు రెండున్నవి. ఆకర్షణశక్తిమూలమునఁ బదాధములు పరస్పర మాకర్షింపబడుచు న్నవి. వికర్షణశక్తి మూలమునఁబరస్పరము విడివడిపోవుచున్నవి. పీనిలోనొకదానివలనఁగాని యొకదాని యుద్దేకమువలననేకాని ప్రహాచమురత్సీంపబడజాలదు. స్థితిదశ, రెండుశక్తులసామంజస్య ఫలమేయైయున్నది. అందువలనగ్రహములలోఁబరస్పరమాకర్షణ వికర్షణములుగలవని సిద్ధాంతమైనది. గ్రహములు, నుపుగ్రహములును బరస్పర మాకర్షణవికర్షణములు గావించుచున్నప్పు

డవ్వొనిలోనున్న జీవుల పై గూడ నాయాక ర్రణముయొక్కటాని, వికర్షణముయొక్కటాని క్రియల ప్రభావము గటుగఁగలదు. ఇందు సుధియమేయియు లేదు. శృంగార్పణమును నుథాయికర్ణణ శక్తి గలదనియు, దానిమూలమున సమస్త జీవులను బృథీమాత యాకర్ణించుచున్నదనియు, సుదతచెఱిగిసదియే. భూమి, యొక మిక్కిలి గౌప్యయస్కాంత(సూర్యాంగిరాయి) మనితలపుడు. దీనిశక్తియత్తరపువైపునుడి ప్రసరించుచుండును. ఇట్లేయితర ములగు గ్రహములలోను, నుపగ్రహములలోను, మఱియు జ్యోతిషమునకు సంబంధించిన వివిధగ్రహాదులలోను చెలిసి కొందరుగాక. ప్రకృతిలోపల సండముమొదలుకొని బ్రహ్మాగ డమువలుకు సేదిగూడ సీయాకర్ణణ వికర్షణ శృంగాఖలనుడి తప్పించుకొనిది లేదు. ఎందుకనగా? మూలముగు మహాకర్ణణ శక్తి సర్వశక్తిసంపన్నుండగు భగవాత్మణియున్న వాడు. ఈ పరమాత్మ, తనవైపున కీసర్విప్రపంచము నాకర్ణించుచున్నాడు. ఇందువలన సేకదా “హరి, కృష్ణ”. నామములు గలిగినవి. అతని మహాకర్ణణమే ప్రపంచమాదోకచో మథాయికర్ణణముగాను, మఱియొకచో జంబకాకర్ణణముగాను వేణోకచో నాకర్ణణ వికర్షణములు మున్న గుర్తాపములుగాను బ్రచారములోనున్నది. ఈస్తూలముగు నాకర్ణణవికర్షణములే సూత్మరాజ్యము (మనోరాజ్యము) ఎనికివచ్చి రాగద్వేషరూపముగామాణుచుండును.

ఎందాక జీవుడు ప్రకృతికి సంబంధిగాచిన యాకర్షణ, వికర్షణ ములలో నుండునో యందాక సతనికి జీవత్వమును, వైషయిక శాఖ మును గలిగియుండును. ఎత్తు తే జీవుడు ప్రాకృతిక సమస్తాకర్షణ వికర్షణముల మూలమందు భగవానుని సరవీశక్త్యాత్మకమగు మహాకర్షణాశక్తిని సనుభవించునో యప్పుడే సంసారమాదు విరక్తిని, బాంది భక్తిమార్గ మవలంబించి దానిమూలమున ముక్కుడు గాగలడు. ఈ తత్వమంతయు భక్తిశాశ్రమునకు సంబంధించినదగుటంబట్టి భక్తిని గూర్చి ప్రాయుష్టలమాదుఁ జూపఁగలము. దీనింబట్టి గ్రహములు, నుప్రగ్రహములు నూచియు జ్యోతిర్గ్రాడలమం దుండు సూర్యుడు, చంద్రుడు, మొదలగువాని నన్నిటెత్తితో జీవమాత్రమున కాకర్షణవికర్షణసంబంధము ప్రాకృతికరూపముగాఁ గలిగియున్నదని సిధ్ధాంతమైనది. ఈ యాకర్షణ వికర్షణముల తారతమ్యము గ్రహశాపగ్రహముల కత్తలలో వానివానియునికి తారతమ్యము ననుసరించినడై యుండును. దీనిని దృష్టాంత రూపముగాఁ దెలిపెదము. చంద్రునితోడ భూమికిని భూమిలో నుస్సు యెల్ల జీపులకు నాకగ్గు సంబంధము గలము. ఈ యాకర్షణ మెల్లల్లప్పుడున్నను బూడ్లిమాదినమందుఁ జిగ్గుడు మిక్కెలి దగ్గరగా నుండుటచేత సత్యగత మథికమగుచున్నది.

నానివలన సముద్రేజల ముప్పొంగును. మనుష్యో శరీరము నాచును మనస్సునంచును భావాతరము గలుగును. తచ్చిషయ మాన తెఱికినదియే సుమిా. ఫూలాకర్ణము శరీరముపై నగును. అందువలనఁ బున్నమనాఁ దుపవాస ప్రతాదులను గావిపవలసినదిగా మహార్థులచే ప్రాయఁబడినది. అట్లుగానిచో రసాధిక్య యుక్తమగు శరీరముపై నాకర్ణమున్నందు వలన మానసిక్రపేమ, చాచల్యము, మున్నగునవి పూర్ణిమాదిన మాదు స్వభావముగానే కలుగుచున్నది. ఇంచుకొఱకే యథికా కర్ణాప్రభావము చిత్తముపైబడి దాని కవనతి గలుగకుండు నట్లు వృతము, నియమము, భగవధ్యానము మున్నగు విథులా పున్నమనాడు నెరవేచ్చవలసినదిగా బుషులచే విధింపఁ బడినవి. ఇట్లే యితరములగు గ్రహాపగ్రహములలోఁ గూడ నాకర్ణము సంబంధము గలదని తెలియవలెను. ఇఁకఁ గర్మిషయమును గూర్చి విచారింపబడుచున్నది.

మనుష్యోని శరీరము ప్రారభకర్మమును బట్టియే పుట్టుచున్నది. పూర్వోజున్నములలోఁ జేసిన కర్మములలో నుండి బలవత్తురమును, ఘలోన్నుఖమునగు కర్మము, ప్రారభమైజీవునకు ఫూలదేహము గల్లించుచున్నది. ప్రారభకర్మము ననుసరించియే సరునకుఁ దృఢియుఁ దల్లియు సంభవించుచుండురు. జాత్యు

యుర్కోగాచలన్నియుఁ బ్రారభ్ కర్గుముఁఁ గలిగిన ఫలముత్తె యున్నవి. యోగదర్శనముఁ దిట్లు ప్రాయఁబడియున్నది.

“సతిమూలే తజ్ఞిఖాకో జాత్యుయుర్కోగాఁ”

ప్రారభ్కర్గుము మూలమందుండుండుండుండుండుం బ్రాహ్మణఁ కుత్రియూది జాతియు, ఆయుష్, భోగములును, దాని పరిణామ రూపముగా గలుగుచున్నవి. ఎప్పుడు కర్గుమునకు సంబుధము శరీరముతో నైనదో మఱియు నెప్పుడు గ్రహములకుఁ గూడఁ బ్రాకృతికమగు నాకర్గుణ వికర్గుణ సంబుధము దేహముతో నైనదో యప్పుడు ప్రారభ్కర్గుము ననుసరించి జనుని జనన సమయముదు గ్రహములయు, నుపుగ్రహములయు థించి సమము గానో విషమునుగానో కాఁగలను. సందియు మిండేమియు లేదు. ఎవని ప్రారభ్కర్గు మెట్లున్నదో వాని జన్మనమయమాను గ్రహాపగ్రహముల యనుకూల థించియో, ప్రతికూల థించియో చక్కగా వాని కర్గుసుంబుధము ననుసరించి నభోమార్గమందుండుఁగలను. మఱియు నాకర్గుణ వికర్గుణ ప్రభాపముగూడ నిట్టే యుండుఁగలను. ఇందు సందేహములేదు. అందునలన నెవరు కేవలము కర్గుమును మాత్రమే యెప్పుకొని గ్రహాప గ్రహముల సుంబుధమును దోసిరాజంమరో వారు ప్రమాద వశ్తులై యున్నాను. ఎంచులకసుగా, కర్గుమునే యుచునరించి జీవులతోఁ బ్రాశ్చాకమగు నాకర్గుణ వికర్గుణ సంబుధము గల్లిన

గ్రహణివగ్రహస్తి, పుట్టినదిమొవలు గిట్టువఱకు నుండఁగలను.
వెండియుఁ గర్జువరివర్తనము ననుసరించి యూ గ్రహణివగ్రహ
ములస్తితియందును, ప్రభావములునును, మార్పులగుచుండును.
ఎత్తటిఁ గార్తాంతికులు గ్రహణివగ్రహ విషయము గణితవిద్యా
మూలమున సర్వమూ నెఱుఁగఁ జాలుచున్నారో యత్తటి
సేగ్రోహ మెచ్చట నున్నఁనువలన సేకర్జుము ప్రబలమో, యేంది
దుర్ఘలమోఁ యూ విషయముగూడ వారు వచ్చిపఁ జాలునురు.
ఇందు సుదేహములేమ. ఎందులకసఁగాఁ? కర్జుముతోఁ గాయము
నకుఁ, గాయముతోఁ గ్రహములకు సంబంధమున్నది. ఇక
నిష్పదు గ్రహశాంతి కేమిప్రయోజనమున్నదో యేమిసంబంధ
మున్ననో యది దెల్పుబడుచున్నది.

కర్జుము నష్టముగాకసోయిననుగూడ మంచిషనివలనఁ
ఛెడ్డపని యఁగఁ దొక్కుబమను విషయము విజ్ఞానసిద్ధ
మైనది. అందువలన సేమమయ్యనినైనైన సేప్రారభకర్జుమో యేఁ
చేయుచున్న బ్రథలకర్జుమో చెడ్డటెనప్పుడు వాని గ్రహము
గూడ నా కర్జుము ననుసరించి మాదముగా నుండఁగలదు.
అనఁగా సేఫ్టానము దాగ్రహము వాని కర్జుము ననుసరించి
యుండునో యూఫ్టానమునుండి వాని శరీరముమిందనో మనము
పైసనో యూకర్షణ వికర్షణకార్యములు మాదముగా నగు
చుండును. ఇప్పుడు చెడ్డకర్జుము నణగించెడి సేయనుష్టానమైన

నేక్కియమైన యున్నత్తులై చెడ్డకర్మము నణాగిచినంమహలన
దాని గ్రహముగూడ శాంతిని బొండఁగలదనుమాట దప్పక
పాటింపఁ దగిసది. అనగా మందముగు కర్మము ననుసరించి
యే గ్రహమున శాకర్మణవికర్మణప్రభావ మాస్థముగా
నుండునో యదిచక్కఁబడఁగలను. ఇదియే గ్రహశాంతితత్వము.
ఫలిత జ్యోతిషమువలి యాతత్వ మెఱుంగఁజాలక యజ్ఞాలగు
జనులు విశేషముగఁ గోలాహలముఁజేయచున్నారు. మతియు
పారు పాండిత్యభిమానముఁచే నున్నత్తులై గ్రహముల
సామములలోని ధాత్యర్థములను విపరీతము గావించి
యేమేమో చేసివేయచున్నారు. కాని పుడిత్తులై విచారించిన
యొడల యథార్థతత్వము విదితముకఁగలదు. పొడియువేదోక్త
మగు నా శాంతిపారమునకుఁ గాని, శాంతిక్రియలకుఁ గాని
యున్న చక్కని తాత్పర్యము మనోహరముగా నుండఁగలను.
అధర్యవేదము విట్టు వార్యయిఁబడినది.

“శన్ముగ్రహశ్చంద్ర మసాశ్చసితాయైశ్చరాహలభా”

“శన్ము మిత్ర శ్చం వయి శ్చం విషాయై”

“ఆరేవతీచాశ్వయుక్తాభగంను ఆమేరయింభరణ్య ఆమహస్త”

గ్రహములు, సూర్యాడు, చంద్రాడు, రాహలవును నాకు
ఇంచిప్రదాతలగునురుకాక. మిత్రుఁఁడు, వయణాడు, వివస్వింతుఁ
డును నాకు శుభమును గల్గింతురుగాక. రేవతి, అశ్వని, భరణి

మున్న గునవి నాకై శ్వర్యఫనము లొసంగునుగాడ. ఇటువంటి యసేకశాంతిమూలకముత్రములు వేదమునందు లభించుచు న్నవి. ఇట్లే యిట్లేవతనుగుఱెంచి గూడ శాంతిగలదు. అట్లే వత దైవిజగత్తునకుఁ దామసిక శక్తులై యున్నది. ఏప్రకార ముగా గ్రహములకు స్వాధావికసుబుధము జీవులతోఁగూడ నున్నదో యూపకార మా సర్వతామసిక శక్తుల సుబుధము తామసికకార్యసహితప్రకృతికిఁగూడ నున్నది. ఏలయునఁగా, రెండుగూడఁ దామసికములైనందునఁ బ్రాకృతికసంబంధమగును. అందువలన మనుష్యుని ప్రారభకర్మముగాని, బలవత్త రమగు క్రియమాణకార్యముగాని యసత్తెనచో (దామసికమైనచో) నా సర్వశక్తులును మనుష్యునిపై నత్యచారములఁ జేయఁ జాలును. ఈ యత్యచారములకుశాంతి గ్రహశాంతివలె దీవ్య మగు సాత్మీక కర్మమునో, యన్నానమునోఁ చేసినందువలనఁ గాఁగలదు. ఎందులకనఁగా, ఇతఃపూర్వము వచివఁబడిన విభ్రానానుసారముగా మంచికర్మ వలనఁ జెడ్డకర్మ మణఁగును. చెడ్డకర్మనుణఁగినందునఁ దామసికశక్తుల ప్రాధావము జీవులపైఁబడఁ జాలదు. ఇట్లబ్బేవతా పిశాచామలకుఁగూడ శాంతి వేదమునందు ప్రాయఁబడినది.

“నత్ప్రదశ్శాంసి నపిశాచాశ్చరన్తి దేహానామోజః ప్రథమజంప్రాయతత్త యోచిభ్రిత్తాష్టాయణం శింరణ్యం సదేస్సుకృణాతే దీస్సుమాయు స్సమనమైయ్యము కృణాతే పీగుమాయుః”

ఎవరు సువర్ణమును థరించుచున్నారో వారిని రాతు
సుఇగాని, పిళాచములుగాని పట్టజాలవు. ఈ సువర్ణము దేవ
తల మొదటి తేజమైయున్నది. ఈ “దాక్షాయణతేజము”
నెవను థరింతునో వారు దేవలోకమంచును, మనుష్య లోకమం
చును వేయేల సకల ప్రదేశములందుగూడ దీర్ఘాయుష్మం
తులు గాఁగలరు. ఇప్పుడీనర్వైతామసిక కర్మములను దూరీక
రించుటకై యేసాత్మికానుష్టానము గాఁదగి యున్నదో యద్దా
నిని జేయవారు లేకున్నప్పటికి నాచేయవారలును వంచకులో
ధూర్భులో, స్వార్థపరులో, బుదిపోటు దొంగలో మైనప్పటికి
నీ దోషము శాప్తుము మిందికి రాఁజాలదు. ప్రస్తుతకాల
మందుఁ గ్రియాకాండము జేయిచడి వాచకుల దృష్టాంతము
లను విశేషముగాఁ జూపి శాప్తుమును ఖండించుచున్నారు.
ఇది సర్వవిధముల వారి ప్రమాదమై యున్నది. ప్రపంచమందు
నాస్తికులున్నప్పటికిగూడఁ బరమేశ్వరుని యాస్తిక్యము నష్టము
గానేరదు. వాని సత్త యట్టేనిల్చి యుండును. కాఱిట్టి క్రియకుఁ
గాని, యనుష్టానమునకుగాని, ఫలము మాచిదిగాకపోయనను,
వంచకులు ప్రపంచమయను లూటీజేసి ప్రింగుచున్నప్పాశను
శాప్తుములను ద్రోణివేచుక యామోసగాండ్రునుబట్టి శిష్టింప
నలమును. వారిని నాథుమునుండి బహిష్మరింపవలెను.
మఱియ మంచి పురోహితుల నేరాపటు జేసికొనవలెను.

ఇదియే కర్తవ్యము. ఇట్లీ నుచకుల గోపము మజీయెకదాని (శాత్రుము) పై వేయట బుద్ధిముతుని లక్ష్మానుగాని మాచి యాలోచనము గాని కానేరడు.

ఇట్లే ఫలితజ్యోతిషములోని జన్మపత్రిక మన్మసుగువాని ఫలములు సరిగా ననుభవములోనికి రాకపోవచ్చును. దీనిచే ఫలితజ్యోతిష మనత్యముగాఁ జాలదు. ఇట్లీ సిధ్యాత మొర్చుటయు లేనిస్టోని కోలాహాలమునుబుట్టిచి మనుష్యుల మానసములు దళ్ళాన ప్రభావము పడవేయటయు థార్మిక్ ప్రపంచమునందుమహాపముసుమిా. గ్రహాపగ్రహములతో జీవునకు నక్కే ధర్మముసకు నేనంబంధమున్నదో యది యది పతుకే చెప్పఁబడినది. దానిని విచారించిన యెడల ఫలితజ్యోతిష ముదలి సత్యత బోధపడఁగలను. ఇప్పుడు విచారణీయాంశ మేమనగాఁ, గ్రహముల యాకర్షణమును, గర్భముతో వానికిఁ గల సంబంధమును జక్కుగా నున్నప్పుడు జన్మపత్రికయుమఁ బారపాటు రాఁగూడమగదా. ఇఁకోమలకిప్పుడు జన్మపత్రిక యసత్య మగుచున్నదనునది. దానియందుఁ బారపాటు బపుట తెన్నియో కారణములున్నవి. అవిచూపఁబడుచున్నవి. మొదటి కారణమేమన? నేటికాలమున జ్యోతిశ్యాత్రు మెత్తిగిన యోగ్యతే మిక్కలి తక్కువగా నున్నారు. సమధులుగాని పండితులవలన నిట్లు జన్మపత్రము ప్రాయించినమిఁదుఁ బ్రహ్మా

దములే యైశీను. మణియు జన్మప్రతము శోకప్రతము గాఁగలను. నాదియు మిందెంచులను? ఇత జన్మప్రతిక వ్రాయు వారి మూర్ఖతాదోషము ఫలితణోషమున కంటఁగట్టఁగూడను. ఘూర్చులు వపచకుఱునగు కొండఱు జీ య్యోతిషజ్ఞానమనుమిషతో డబ్బు సుపాదీచినట్లయితే యిప్పు డెతమూత్రముచే ఫలిత జ్యోతిషశాస్త్ర మసత్యము గాఁసేరదు, చేయఁదగినపనియేమన, ఆనఁచకుల నందతీని బహామృతించి భాత్రమును యథార్థ విద్యాంసుసుకు హాస్తాగత మొనరించి వారిచే సర్వైకార్యముల జేయింపవలెను. రెండవకారణమేమగ, జన్మకాలము, దేశారోసేగడియలో, నేపిగడియలో, నేలిప్పలో, నేవిలిప్పలో భాల కుడు భూమిపైఁ బసుచున్నాడో దానిని గ్రూహాస్తులు చక్కఁగా విచారించి చూడరు. కొన్ని కారణములనఁ రెండు మూడు నిమిషము లటునీఁఁ హౌచ్చుతచ్చులయినచో గ్రహ ముల స్థానములయంసు నుక్కిటిలి మార్పులు గఱుగుచున్నందు నను, మణియు నీ భ్రమనుచుమైన సమయము ననుసరించి జన్మప్రతము వ్రాయఁబసుటవలనను, జన్మప్రతి మసత్యమగు చున్నాని. ఊడోషము గ్రూహాస్తులది. ఫలితజ్యోతిషముది గాదు. మూడు నాల్గు కారణములు దొలుతనే చెప్పఁబడినవి. ప్లట్టువటి రేని (మూడుకారణము) జ్యోతిషశాస్త్రములోని చాలగ్రంథ

మూలు లోపించి బోయినవి. మజీయు లెక్క (గణితము)గూడఁ నప్పాచుర్చుది. (నాల్ననకానాము) ప్రాణ్మతికమగు పరివర్తనము సనుసరిచి గ్రహములగళిలోఁగూడఁ జీవనర్తనమైని. దీనిని జక్కఁగాఁ దెలిసికొనవలయునని యిచ్చు యున్నచో మోగ శక్తిసాహస్యమో, దృగ్ంశిత సాహస్యమో కావలయును. ఆ రెండుశక్తులు నేటికాలనును లేన్న. కాబట్టి ఫలితణ్ణోతిషు ముపై దోషమారోపింపక దానిని సంస్కరింపవలయును. ధనవంతులగువారు. వ్యధముగా మాపాయలను వ్యయపరచక యిట్టికార్యమును దుపయోగింపవలెను. యింతాలయములు మున్నగునవి స్థాపింపవలయును. పాండిత్యగర్వగద్వితులగు వారు తను ముదును, శాశ్వతమును బీకిపారవేయుటయినను నమ్మిచేయక శాశ్వతమున కిప్పాచు పట్టిస్త నుద్దశలను వోఁ గించి యా శాశ్వతము చక్కబడు వనియందు ఇనియోగింప నలెను. ఇట్లుచేసినయెడల భారతదేశభాగ్యము సుప్రసన్నము గాఁగలను. వెండియు జన్మపత్రముగూడ శ్రీకపత్రముగాళు యథార్థజన్మపత్రము గాఁగలదు.

అవోరుమేయంబగు వేదమునందలి గంభీరార్థమునెఱుం గటుకీ ప్రకారముగా నాఱువేదాంగముల తత్విన్నర్థయమును, దాని సమ్యక్విజ్ఞాన మత్యంతావశ్యకమ లైనవి. సందేహమిగను లేదు. ఈ మడంగములను జక్కఁగా గుత్తుఱుంగనియెడల వేద

పారావారమునందుఁ బ్రవేశించుట యస్తాభవమగును. ప్రాణీన కాలముడీ మడంగములును సమానమాపముగా నుత్త మరీతిని భోధించుపబడుచుండిచి. ఇందు మన వైదికజ్ఞానలాభము గలిగించుటయుందుఁ బ్రజీసు సమర్థులైయుండిరి. ఇష్టుడీ మడంగముల లోని మంచిగ్రంథములు దఱుమగాఁ ఇక్కటిటయేలేదు. పీని యథావచ్ఛిక్ష వేదార్థాంధ కుషయోగపడచునువలస నీ సమయముప నినిచియున్న వేదములుగూడ మణ్ణేముము లగుచుస్తున్నవి. వైనఁజెప్పుబడిన మట్టాప్రములు వేదముల కంగము లభించుపుటయును. మతియు వైదికములగు సప్తదర్శనశాస్త్రములు వేదమున కుపాంగములని వ్యవహారింపబడును. వేదాంగములనూలమున వేదబహిస్వరూపము, వేదములోని క్రియాశక్తి, తత్త్వాయాశక్తి లోసూడ సూష్మారాజ్యసంబంధమును జూపించి వైదికజ్ఞానమును గట్టించుటయుందుఁ దోషాపుగాగలను. వెడియు వేదోపాంగములు జిబ్బాసుని యంతరాజ్యమును బరిశుధిమొసర్చి వాని బుధితత్వమున కుస్తుతిగాలిగించుచు సతనికి వేదోదితమగు నాథ్యాత్మికజ్ఞానలాభము జీకూర్చున్నవు. వేదాంగములను బరింపకుండ వేదమందుఁ బ్రవేశించుట చుస్తాభవము.

శిథ్యోఽస్తాప్తము, ఘూరము, సత్కరమయమునైన వేదమందలీ ఘుంపక్కని నుస్సునున్నట్లుగాఁ బ్రకాశపరచెడి శ్రమ

మును శైలినిజూపించి యూ వేదముయొక్క యథార్థస్వరూపమును బ్రకటించుటయంచు బంపూర్ణముగా సహాయమునర్చుచున్నది.

కల్పశాస్త్రము వేదోక్తమగు క్రియాకలాపముయొక్క రహస్యమును, నైవిక కర్మకాండమునిదలి స్క్రమపథ్థతిని నేట్చి వైదిక క్రియాశక్తికిఁ బూర్ధవ్యసును గల్గీంచుచున్నది.

వ్యాకరణశాస్త్రము, వేదోక్తమగు సత్కరయోజన, యోజనాక్రమమును, యోజనాక్రమముఁ సత్కరార్థనీర్ణయమును గావించి వేదములోఁ బ్రవేశించుటకు ద్వారముఁ దెఱచుచున్నది.

నిరుక్త శాస్త్రము, వేదోక్త శబ్దములవలన వేదసమ్ముతములగు రహస్యములను జూపి శబ్దసహాయముతో ననాదియు, ననంణము, నతోకికమునగు భావరాజ్యములో జిజ్ఞాసుని బ్రవేశింపఁజేయుచున్నది.

ఛందశాస్త్రము, సాథారణముగా వేదమయములగు ఖుక్కలలో నియంతర్చి హితమగు దైపేశక్తిజాండఁ గనుగొని దాని మూలమున దైపీకార్యములను గ్రహించుటకు శక్తిఁ జూపించి దానిని బ్రయోగించుటకు దైపేషమార్గమును గన్వరచుచున్నది.

జ్యోతిష్మశాస్త్రము సాధకునకు జగదాధారయాపియగు
కాలముయొక్క స్వరూపజ్ఞానమొనరించి కాలసేవారీతిఁ గన్నర
చుచు నా వేదోక్తసాధనాములందు సఫలికృత మనోరథుడగు
యోగ్యతను గర్వించుచున్నది.

ఈ కారణమునుబ్ధియే వేదములోని యా యాఱంగ
ములు లేకుండఁబూర్ధాధికారప్రాప్తియు వేదపారావారములోఁ
ఖ్రీవేశింపఁదలఁచుటయు దురాశామాత్రములని తెలిసికొండురు
గాక.

క్లో॥ స్వస్తి ప్రభాభ్యః పరివాలయంతాం
న్యాయేసమార్థేణ మహీంమహీశాః
గోభ్రాహ్మాశభ్య శుభమస్త నిత్యో
లోకా స్పృహస్తా స్పృఖిసోభవంతు॥

శ్రీచివుకుల అప్పుయ్యశాస్త్రిఁచే రచింపఁబడిన

వేదవేదాంగచంద్రిక యను గ్రథము

సంపూర్ణము.

శ్రీకఁష్ఠారవణము.

